ÜCRETSİZ SAYI

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR

EYLÜL 2014 SAYI:21 ISSN 1309-1166

2014 Satranç Olimpiyatları Zafer Çin ve Rusya'nın

Bilbao'da son prova

Norveç Satranç Turnuvası

2014 Sinquefield Kupası

Üst üste 3. kez
Avrupa'nın en iyi havayolu seçildik.
Bu gurur Türkiye'nin.

Dünyanın en saygın sivil havacılık değerlendirme programı Skytrax, milyonlarca yolcuya "Avrupa'nın en iyi havayolu hangisi" diye sordu.

Cevap bu sene de değişmedi.

Türk Hava Yolları 3 senedir Avrupa'nın en iyi havayolu. Türkiye'nin dünyadaki gururu.
Yolcularımıza sonsuz teşekkürler. Çalışanlarımıza gönülden tebrikler.

Globally Yours | TURKISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Buldan ve Arsuz'dan destek

Gülkız Tulay
Başkan
gulkiztulay@tsf.org.tr

Değerli Dostlarım,

Denizli Buldan Belediyesi ile imzaladığımız sponsorluk anlaşmasıyla, 01 - 15 Kasım 2014 tarihlerinde yapacağımız Türkiye Şampiyonası'nın ödül ve konaklama sponsoru olan ve şampiyonayı başarıyla gerçekleştirebilmemiz için bize her türlü olanağı sağlayan başta Buldan Belediye Başkanımız Mustafa Gülbay olmak üzere, bu sponsorlukta emeği geçen herkese teşekkürlerimi iletiyorum.

Bir diğer önemli gelişme de Hatay ilimizde gerçekleşti. Arsuz Belediyesi, Türkiye Hızlı ve Yıldırım Şampiyonası'nın ödül sponsoru oldu. 09 - 12 Ekim 2014 tarihlerinde organize edilecek şampiyonaya destekleri nedeniyle Arsuz Belediye Başkanı Nazım Culha'ya ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

90. yılını büyük bir gururla kutladığımız ana sponsorumuz Türkiye İş Bankası ile İş kulelerinde düzenlenen bir törende buluştuk.Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Özince ve Genel Müdür Adnan Bali'nin ev sahipliğinde düzenlenen bu törene, 2014 yılında uluslararası turnuvalarda madalya alan yaşları 7 ila 17 arasında 28 genç satranç sporcumuz ve aileleri ile katıldık. Her geçen yıl hepimizce gözlemlenen uluslararası başarılarımızdaki artışta hiç şüphesiz bankamızın da desteği oldukça önemli. Türk satrancına kazandıracağımız nice şampiyonlar, kazanılmayı bekleyen nice turnuvalar bizleri bekliyor.

Son ziyaretimizi Soma'da gerçekleştirdik. 26 Eylül 2014 tarihinde ilçede yer alan tüm ilkokul ve ortaokullarda satranç sınıfı açarak herkesin bu sporla tanışmasını sağlamaya çalıştık. Yazın açılan antrenörlük kursları ile öğretmenlerimizin eğitim görerek belgelerini aldığı Soma'da yer alan toplam 45 okulun her birinde artık bir satranç sınıfı bulunuyor. Soma Kaymakamlığı ile bir işbirliği prokolüne imza attığımız gezimiz bizler için çok anlamlıydı. Türkiye İş Bankası'nın desteği ile açtığımız bu satranç sınıflarının orada yaşayan tüm çocuklarımıza ışık tutacağına yürekten inanıyorum.

2012 Genel Kurulunun onay verdiği Ana Statümüz, resmi gazetede yayınlandı. Kasım ayı içerisinde gerçekleştirmeyi planladığımız mali genel kurul hazırlıklarına başladığımız şu günlerde ayrıca yarışmalar prosedürü, ulusal takımlar prosedürü gibi birçok konuda düzenleme çalışmaları yaparken disiplin talimatında da iletişim temelli suçlarla ilgili mücadelede ve sporcularımızın yurtdışı etkinliklerine katılım ve izin konularında da yeni düzenlemeler yaptık. Bu düzenlemelerle önümüzdeki dönem turnuvaların daha sağlıklı olacağına ve sporcularımızın daha rahat hareket edeceğine inanıyoruz.

Geride bıraktığımız iki yılın son derece yoğun ve verimli geçtiğine ve yönetimde olduğumuz bu zaman zarfında en çok huzur, barış, birlik ve beraberlik ilkesine önem verdiğimize inanmanızı istiyoruz. Amacımızın herkesi kazanmak olduğunu bilerek hareket ettik. Ailemizi dinlemeye, anlamaya ve çözüm üretmeye çalıştık. Bize göre en büyük başarımız ailemizin güvenini ve takdirini kazanmış olmaktır. Yaptığımız il gezilerinde, katıldığımız toplantı ve turnuvalarda sizlerden gelen mesajların bizleri daha da güçlendirdiğini ve çalışma azmimizi daha da kuvvetlendirdiğini ifade etmek istiyorum.

Yeni sezonda daha güzel haberlerle buluşmak üzere...

Satrancın izlenebilirliği bakımından canlı yayınlar ve sitelerin işlevselliği

Dr. M. Sabri KOÇAK
Yayın Kurulu Başkanı
kocaksabri@yahoo.com

Bu yıl olimpiyat yılıydı. Satranç olimpiyatlarının satrançseverler için özel bir önemi vardır. Olimpiyatlar çok geniş katılımlı en büyük takım turnuvasıdır ve en önemli uluslararası takım yarışmasıdır. İki yılda bir düzenlemektedir. İster oyuncu ister, ister hakem ve görevli olarak ve ister de yalnızca izleyici sıfatıyla bu atmosferin içinde olmak her satrançseverin hayalini süslemektedir. Bu yıl satranç olimpiyatı Norveç'te idi. Ancak oraya gidemeyen satrançseverler fazla üzülmedi. İnternetin ve bilgisayar yazılımlarının sunduğu olanaklarla ekran başında bu önemli yarışmayı zevkle izleyerek orada bulunamama eksikliğini hissetmediler. Chess24'ün muhteşem arayüzü, ve işlevsel sitesi sayesinde. Tabii ki bu yayın bir ilk değildi. Önemli turnuvalar zaten hep canlı yayınlanıyordu. Ancak bu kez arayüz izlenebilirlik açısından çok iyiydi. Bütün maçlar izlenebiliyordu ve konuma bakmak için eşlendirmenin üzerine farenin işaretçisini getirmek yeterliydi. İster tek maça ister bir takımın maçına yakından da bakılabiliyordu. Bütün maçlar açık kaynak satranç analiz programı Stockfish'e bağlıydı ve konum kime iyi diye merak edenlere yaklaşık bir fikir veriyordu. Alandan canlı video yayını da yerinde izlemeyen seyircilere yarışmayı ayağına getiriyordu. Geriye Chess24'e, Stockfish'i yaratan ve geliştirenlere, yayında tüm emeği geçenlere teşekkür etmek kaldı.

Yılın en önemli kapalı turnuvalarından biri olan Singuefield Cup 2014 ise 27 Ağustos - 7 Eylül tarihleri arasında Chess Clup and Scholastic Center, St. Louis, Missouri'de düzenlendi. Ağustos 2014 rating listesine göre dünya sıralamasının 1, 2, 3, 5, 8 ve 9 numaralarının katıldığı 6 kişilik bu kapalı turnuvayı izlemek için de satranç izleyicilerinin kalkıp St. Louis'e gitmesi gerekmedi. Yine Chess24, turnuva sitesinin yapımını üstlendi ve turnuvayı bütün detaylarıyla ayağımıza getirdi. Harika maçları interaktif biçimde izledik, yine açık kaynak Stockfish sayesinde aklımıza takılan hamleler için tahtaya müdahale edip ek analizlere baktık, Seirawan'ın sakin yorumlarının eşliğinde canlı video yayınını, söyleşileri izledik ve bütün bunları ertesi gün de yapabildik. Çünkü maçlar bizim saatimizle 22.00'de başlıyordu, maçları sonuna kadar izlemek kolay olmuyordu. Bir satrançsever için daha iyisi can sağlığı!

Bunları niye aktardım? Öncelikle canlı yayınlar ve bu yayınların kalitesi satrançseverler için çok önemli. Diğer yandan satrancın yaygınlaşması, etkinlikler için sponsorlar bulunması izlenebilirlik ile doğrudan ilgili. Diğer dallara göre satrancın sahada izlenebilirlik açısından önemli sorunları var. Uzaktan seyredilemiyor. Yeterince yaklaşsanız oyuncular rahatsız oluyor. Uzun süre ayakta duramıyorsunuz vs. Sahada satranç seyirciye değil oynayanlara seslenen bir oyun. Ama bu tür canlı yayınlar internet üzerinden oturduğu yerde insana maçları izleme keyfini sunuyor. Maçların satranç analiz programına bağlı olması, her seviyeden satrançseverin aklına takılan hamlelerin sonucunu anında görmesini sağlıyor. Bu aynı zamanda bir eğitimin de parçası oluyor. Maçları ve videoları sonradan izlemek de zaman sorunu yaşayanlar için iyi bir olanak. Dilerim bir gün bütün turnuvalar böyle yayınlanır. O zaman satranç hak ettiği ilgiyi de görür.

Bizim TSF'nin de sıkıntılı stadyum yayınlarından buralara evrilmesi dileklerimle...

Yayının Adı: Mavikale
Yıl: 6
Sayı: 21
Eylül 2014
ISSN 1309-1166

Sahibi Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Gülkız Tulay

Yayın Kurulu Başkanı
Dr. M. Sabri Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
FA Fatma Yılmaz

Haber Koordinatörü
Fatma Öztürk

Yayın Kurulu
Dr. M. Sabri Koçak
FA Fatma Yılmaz
Prof. Dr. Ergin Çiftçi
WIM Nilüfer Çınar Çorlulu
Yaşar Y. Güngör
Mustafa Kavgacı

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi No:3 Kat:6
Ulus-Ankara

Telefon: 0 312 309 75 94
Faks: 0 312 310 96 20
e-mail: mavikale@tsf.org.tr

Grafik Tasarım
Dr. M. Sabri Koçak
Fatma Öztürk

Baskı: Neyir Matbaacılık
Telefon: 0 312 395 53 00

Dergimiz Basın Ahlak ilkelerine uyar. Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır. Yayın Kurulu dergide yer alan yazıları düzeltmeye, kısaltmaya ve değiştirmeye yetkilidir.

Baskı Türü: Yaygın Süreli

10- T. İş Bankası Süper Satranç Ligi

4- Türkiye Yıldızlar Şampiyonası

6- Türkiye Satranç Birinci Ligi

8- Türkiye Kulüpler Şampiyonası

24. Satranç Olimpiyatı

12- Türkiye Emektarlar Şampiyonası

16- Kahraman Olgaç Anma

20 - Uluslararası Altın Kayısı Turnuvası

30. Norveç Turnuvası

34- Sinquefield Kupası

36- Bilbao Ustalar 2014

52 - Söyleşe Söyleşe Çallıca Gençlik ve Spor Kulübü

38- Amerikan Adaylar

50- Parlak Oyun

64- Kurallara Dair

58- Satranç ve Sanat (Şah ve Mat)

Türkiye Yıldızlar Şampiyonası

34 ilden 211'i genel, 88'i kızlar kategorisi olmak üzere toplam 299 sporcunun yarıştığı şampiyonada 76 sporcu Ulusal Takım havuzuna girmeye hak kazandı.

Fatma Öztürk
Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

2014 Türkiye Yıldızlar Şampiyonası 34 ilden ve KKTC'den 299 sporcunun katılımıyla Konya Rixos Otel'de düzenlendi. Şampiyonanın açılış konuşmasını gerçekleştiren Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, sembolik açılış hamlesini Asbaşkan Aşkın Keleş ve Konya Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürü Nurettin Ulaş eşliğinde gerçekleştirdi.

Açılış hamlesinin ardından şampiyona başhakemi Mustafa İmamoğlu sporculara önemli hatırlatmalarda bulunarak ilk turu başlattı.Türkiye Yıldızlar Şampiyonası'nda 211 erkek, 88 kız sporcu yer aldı. KKTC'den 13 sporcunun katıldığı şampiyonada illere göre sayıları tabloda görebilirsiniz.

40 masanın TSF sanal stadyumlarından canlı izlenebildiği şampiyonanın ödül töreni 06 Temmuz 2014 tarihinde Konya Rixos Otel'de gerçekleştirildi. Törende söz alan Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer tüm sporcuları kutlayarak gelecek yıl tekrar bir araya gelmeyi sabırsızlıkla beklediğini belirtti. Başkan Gulkız Tulay'ın sevgi ve selamlarını katılımcılara ileten Doğruer, ulusal takım havuzuna her yıl olduğu gibi bu yıl da eş puanlı sporcuların alınacağını açıkladı. Doğruer'in konuşmasının ardından hizmet plaketleri ve dereceye giren sporculara ödülleri takdim edildi.

Ödül töreninde ödül Konya Vali Yardımcısı Doç. Dr. Sefa Çetin, Konya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Mustafa Elduran, Asbaşkan Aşkın Keleş, TSF Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Kıvanç Güngör, Triatlon Federasyonu Disiplin Kurulu Başkanı Avni Uluer, Anadolu Selçuklu Spor Kulübü Başkanı Mehmet Günbaş, antrenörler, sporcular, hakemler ve veliler yer aldı.

Şampiyona sonunda 43 genel, 33 kızlar kategorisinde olmak üzere toplam 76 sporcu Altyapı Ulusal Takım havuzuna girmeye hak kazandı. Uulusal takım havuzuna girmeye hak kazanan sporcular ile her kategorinin birincisinin yer altığı tablo yan sayfada yer alıyor.

Şehir	Sayı	Şehir	Sayı
Adana	6	İzmir	22
Amasya	1	Kahramanmaraş	3
Ankara	23	Karaman	3
Antalya	16	Kastamonu	3
Aydın	5	Kayseri	3
Balıkesir	3	Kocaeli	5
Burdur	4	Konya	7
Bursa	18	Manisa	19
Çanakkale	10	Mersin	11
Çorum	1	Muğla	12
Denizli	18	Ordu	3
Düzce	5	Samsun	6
Eskişehir	2	Siirt	1
Giresun	4	Tekirdağ	2
Hatay	7	Trabzon	3
Isparta	3	Yalova	6
İstanbul	29	Zonguldak	2

Protokol ve Sporcular

13 Yaş Genel		
Sıra	**Adı - Soyadı**	**Puan**
1	Deniz Özen	8
2	Alperen Akdoğan	8
3	Halit Kaan Kesgin	7
4	Bora Bölükbaşı	6½
5	Aram Altundal	6
6	Hakkı Berat Dalgar	6
7	Atakan Çöl	6
8	Emre Emin Dedebaş	6
9	Kerim Uygar Özbulur	6
13 Yaş Kızlar		
1	Çiğdem Onur	6
2	Ece Özbay	5½
3	Eda Çelik	5
4	İlayda Elif Karcıoğlu	5
5	Şeyma Zeynep İncecik	4½
6	Bengü Sena Ayan	4½
7	Aylin Koç	4½
14 Yaş Genel		
1	Ömer Faruk Özer	7
2	Efe Can Tepe	7
3	Denizcan Temizkan	6½
4	Bahadır Özen	6
5	Cem Kaan Gökerkan	6
6	Tuna Tuncer	6
7	Efe Mert Kılıç	6
8	Abdullah Doğukan Dere	6
14 Yaş Kızlar		
1	Ayça Aksoy	6
2	Gizem Ayazmalı	5
3	Hande Zengin	5
4	Belemir Uzun	4½
5	Lena Nur Kaymaz	4½
6	Bulut Evrim Aluç	4½
15 Yaş Genel		
1	Kıvanç Karaoğlan	7
2	Ahmet Ata Çağlar	6½
3	Hüseyin Can Ağdelen	6
4	Anıl Berk Erdoğan	6
5	Rıdvan Şakir	6
6	İsmail Tarık Baltacı	6
7	Tibet Kağan Özgür	6
8	Adnan Doğan Yaylalı	6
15 Yaş Kızlar		

Sıra	Adı - Soyadı	Puan
1	Buse Vatansever	6
2	Sena Duman	5
3	Burcu Melis Temel	4½
4	Nisan Ulusoy	4½
5	İrem İnci Bayram	4½
16 Yaş Genel		
1	Onur Taşçı	5½
2	Melih Kaan Can	5
3	Şiar Yaran	5
4	Faik Emre Yaver	5
5	Utku Deniz Demir	4½
6	Okan Bulgurlu	27½
7	M. Lütfi Poyraz Özmen	24½
8	Zafer Rabin Saba	23
9	Oğuz Öner	21½
16 Yaş Kızlar		
1	Şuara Keskin	5½
2	Irmak Dai	5
3	Gizem Kahya	4½
4	Buket Tandoğan	4½
5	Yaren Arkan	4
6	Fatma Zümrüt Yılmaz	25
7	Havva Deniz Yığnak	20½
17 Yaş Genel		
1	Anıl Cengiz	5½
2	Mire Deniz Doğan	5½
3	Yasin Sarı	5
4	Hasan Bora Aydın	5
17 Yaş Kızlar		
1	Hilal Öztürk	5½
2	Nilhan Yıldıran	5
3	Çağla Yaren Aslan	4½
4	Handenur Şahin	4½
18 Yaş Genel		
1	Melih Yurtseven	5½
2	Serkan Soysal	5½
3	Ege Köksal	5
4	Ufuk Sezen Arat	4½
5	Çağatay Burcu	4½
18 Yaş Kızlar		
1	Ezgi Adanmış	3½
2	Beril Berfin Şen	3½
3	Beril Bayrak	3½
4	İlayda Salt	2½

Deniz Özen

Çiğdem Onur

Ömer Faruk Özer

Ayça Aksoy

Kıvanç Karaoğlan

Buse Vatansever

Onur Taşçı

Şuara Keskin

Anıl Cengiz

Hilal Öztürk

Melih Yurtseven

Ezgi Adanmış

Birinci lig şampiyonu Kayseri Şeker Spor

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kağıtspor ikinci, Denizli Pamukkale Üniversitesi ise üçüncülüğü elde etti.

Fatma Öztürk
Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

Bu sene ilk kez düzenlenen Türkiye Satranç Birinci Ligi 23 kulüpten 347 sporcunun katılımıyla 22-29 Haziran 2014 tarihlerinde Konya Rixos Otel'de tamamlandı. Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer'in açılış konuşmasının ardından yapılan sembolik hamleyle başlayan birinci ligde mücadele eden 347 sporcunun 12'si GM, 5'i WGM, 15'i IM, 6'sı WIM ve 2'si FM unvanına sahipti. Lige Denizli'den üç, Karaman, Burdur, Antalya ve Ankara'dan iki, Zonguldak, Samsun, Ordu, Kocaeli, İzmir, Hatay, Gaziantep, Erzurum, Çanakkale ve Bursa'dan bir kulüp katıldı.

Türkiye Satranç Federasyonu Asbaşkanı Aşkın Keleş, Yönetim Kurulu Üyeleri Halil Hilmi Darı ve Ahmet Arda Kılıç, MHK Başkanı Dr. Olgun Kulaç ligin açılışında yer alan isimler arasındaydı.

Lig maçları devam ederken Federasyon yönetimi 2014 Türkiye Satranç Birinci Ligi'nde mücadele eden kulüp yöneticileri ile bir araya geldi. TSF Başkanı Gülkız Tulay, Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Asbaşkan Aşkın Keleş, Yönetim Kurulu Üyesi Halil Hilmi Darı, Kulüpler Koordinasyon Kurulu Başkanı Mustafa İmamoğlu, Temsilcilikler Koordinasyon Kurulu Başkanı Mustafa Eroğlu'nun katılımlarıyla gerçekleşen toplantıya birinci ligde yer alan kulüp yöneticileri iştirak ettiler. Ligin beşinci turu devam ederken gerçekleştirilen toplantıda birinci lig ve genel değerlendirmeler üzerinde duruldu.

Kayseri Şeker Spor

Sekizinci tur sonunda şampiyonluğunu ilan eden Kayseri Şeker Spor, son turda karşılaştığı Bursa Büyükşehir Belediye Spor ile olan mücadelesinden 6,5-1,5 ayrılarak şampiyonluk kupasının sahibi oldu.

İkinci masada İzmir Karşıyaka Satranç Spor Kulübü'ne karşı 6-2 galip gelen Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kağıtspor ikinci olurken, tansiyonun son derece yüksek olduğu Hatay Samandağ Altın Piyon - Denizli Pamukkale Üniversitesi mücadelesinde yüzü gülen taraf Denizli ekibi oldu. Karşılaşmadan 4,5-3,5 galip ayrılan Pamukkale Üniversitesi şampiyonayı üçüncü sırada bitirdi.

Antalya 07 Deniz Gençlik Spor Kulübü, Samsun Gerçek Spor Kulübü, Erzurum Atatürk Üniversitesi Spor Kulübü, Ordu Azdur Spor Sanat ve Kültür Kulübü, Denizli Er-Bakır Kültür ve Spor Kulübü son sıralamaya göre ligden düşen kulüpler oldular.

2014 Türkiye Satranç Birinci Ligi ve Türkiye Kulüpler Şampiyonası ödül töreni Konya Rixos Otel'de gerçekleştirildi. İzleyiciler tarafından ilgiyle izlenen Sema gösterisi ile başlayan ödül töreni Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay'ın konuşması ile devam etti.

Avrupa Okullar Şampiyonasında birkaç gün önce elde edilen önemli başarılardan bahseden Tulay, başta Spor Genel Müdürlüğü olmak üzere, destek veren ve emeği geçen herkese teşekkürlerini iletti.

Tulay konuşmasında şunları kaydetti; "37 ilimizden 48 kulübün, 700'e yakın sporcumuzun yer aldığı Türkiye Kulüpler Şampiyonası ve 17 ilimizden 23 takım ve toplamda 347 sporcumuzun mücadele ettiği Türkiye Satranç Birinci Ligi'nin kapanış töreninde sizlerle birlikte olmaktan mutluluk duyuyorum.

Bu yıl ilk kez sizlerle buluşan Türkiye Satranç Birinci Ligi'nde yer alabilmek ve önümüzdeki sezon Türkiye İş Bankası Süper Ligi'nde yarışabilmek için günlerdir mücadele eden tüm

sporcularımızı ve kulüp yöneticilerimizi yürekten kutluyorum.1000'i aşkın katılımcıyı ağırladığımız bu iki şampiyonada da kalitenin her geçen yıl arttığına yakından tanık oluyoruz.

Hedefimiz tüm liglerimizde sporcu ve kulüplerimizin sorunsuz ve refah içinde bir turnuva yaşamalarını, takım ruhunun verdiği heyecanı her sporcunun ve kulübün tatmasını sağlamak olacaktır.

Gelecek yıl Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde mücadele edecek olan Kayseri Şeker Spor Kulübü, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kağıt Spor Kulübü ve Denizli Pamukkale Üniversitesi Spor Kulübü'ne şimdiden başarılar diliyorum.

Kulüpler Şampiyonası finali sonunda ilk altıya giren ve gelecek yıl birinci ligde mücadele edecek olan İstanbul Darüşşafaka, Ankara Genç Akademisyenler Eğitim Kültür ve Araştırma Kulübü, ODTÜ Spor Kulübü, İstanbul Boğaziçi Üniversitesi Spor Kulübü, Adana Dahi Gençlik Spor Kulübü ve İstanbul Dobruca Spor Kulübü'nü kutluyorum.

Şampiyonada emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyor, içten sevgilerimi iletiyorum."

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kağıt Spor

Yoğun ilgi ile izlenen ödül töreninde Spor Genel Müdürü Mehmet Baykan, Konya Valisi Muammer Erol, Konya Vali Yardımcısı Doç. Dr. Sefa Çetin, Konya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Mustafa Elduran, Selçuklu Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konya Amatör Spor Kulüpleri Federasyon Başkanı Remzi Ay, TSF Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Asbaşkan Aşkın Keleş, Türkiye Spor Yazarları Derneği Konya Şube Başkanı Recep Çınar, TSF Yönetim Kurulu üyeleri Kasım Yekeler, Uğur Özteke, Doç. Dr. Selçuk Burak Haşıloğlu, Prof. Dr. Kıvanç Güngör, Nihal Duman, Mustafa İmamoğlu, TSF Eğitim Kurulu Başkanı Aşkın Taşan, MHK Başkanı Dr. Olgun Kulaç, Temsilcilikler Koordinasyon Kurulu Başkanı Mustafa Eroğlu, Anadolu Selçuklu Spor Kulübü Başkanı Mehmet Günbaş, kulüp yöneticileri, antrenörler, sporcular, hakemler ve veliler yer aldı.

Gençlik ve Spor Bakanı Akif Çağatay Kılıç, Konya Milletvekili Av. Ayşe Türkmenoğlu, Konya Milletvekili Hüseyin Üzülmez, Konya Milletvekili Av. Gülay Samancı, Konya Milletvekili Harun Tüfekçi törene katılamayan fakat sevgi ve selamlarını ileten değerli isimler arasında yer aldılar.

Denizli Pamukkale Üniversitesi

Final sıralaması (ilk 14 kulüp)	
1	Kayseri Şeker Spor Kulübü
2	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kağıt Spor
3	Denizli Pamukkale Üniversitesi
4	Denizli PAÜSA
5	Hatay Samandağ Altınpiyon
6	Bursa Büyükşehir Belediye Spor
7	Manisa Salihli Sardes Spor Kulübü
8	İzmir Karşıyaka Satranç Spor Kulübü
9	Burdur Çallıca Gençlik ve Spor Kulübü
10	Karaman Sağlık Spor Kulübü
11	Burdur 90. Yıl Spor Kulübü
12	Ankara Taşduvar Satranç Spor Kulübü
13	Çanakkale Gökçeada Spor Kulübü
14	Karaman Belediye Spor Kulübü

2014 Türkiye Kulüpler Şampiyonası

Şampiyonayı kayıpsız tamamlayan İstanbul Darüşşafaka 2014 Türkiye Kulüpler Şampiyonu oldu

Fatma Öztürk
Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

2014 Türkiye Kulüpler Şampiyonası 37 ilden 48 kulübün, toplamda 703 sporcunun katılımı ile 22-29 Haziran 2014 tarihlerinde Konya Rixos Otel'de tamamlandı. Şampiyonanın açılışında söz alan Konya Vali Yardımcısı Doç. Dr. Sefa Çetin ve Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer'in konuşmalarının ardından şampiyonanın sembolik açılış hamlesi gerçekleştirildi.

Konya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Mustafa Erduran'ın eşliğinde yapılan açılış hamlesinin ardından şampiyona başhakemi Emin Yasa Altun tüm sporculara önemli hatırlatmalarda bulundu.

Federasyon yönetimi 2014 Türkiye Kulüpler Şampiyonası'nda mücadele eden kulüp yöneticileri ile bir araya geldi.

TSF Başkanı Gülkız Tulay, Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Asbaşkan Aşkın Keleş, Yönetim Kurulu Üyesi Halil Hilmi Darı, Kulüpler Koordinasyon Kurulu Başkanı Mustafa İmamoğlu, Temsilcilikler Koordinasyon Kurulu Başkanı Mustafa Eroğlu'nun katılımlarıyla gerçekleşen toplantıya birinci ligde yer alan kulüp yöneticileri iştirak ettiler.

27 Haziran 2014 tarihinde iki bölüm şeklinde yapılan toplantılarda Türkiye Kulüpler Şampiyonası ve genel değerlendirmeler üzerinde duruldu.

Türkiye Kulüpler Şampiyonası'nın bugün oynanan dokuzuncu ve son turunun ardından Türkiye Satranç Birinci ligine yükselen takımlar belli oldu. Şampiyonayı kayıpsız tamamlayan İstanbul Darüşşafaka 2014 Türkiye Kulüpler Şampiyonu oldu. Şampiyonanın başından sonuna dek istikrarını koruyan ve maç kaybetmeyen bir diğer takım, Ankara Genç Akademisyenler Eğitim Kültür ve Araştırma Kulübü ikinci olurken, ODTÜ Spor Kulübü üçüncülüğü elde etti. İstanbul Boğaziçi Üniversitesi Spor Kulübü, Adana Dahi Gençlik Spor ve İstanbul Dobruca Spor Kulübü gelecek sezon Türkiye Satranç Birinci Ligi'nde yer alacak diğer takımlar oldular.

İstanbul Darüşşafaka

Türkiye Kulüpler Şampiyonası ödül töreni birinci lig ile ortak düzenlendi. Tören detaylarını Birinci Lig haberinde bulabilirsiniz.

Yakup Erturan - Oğuz Metin

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.f3 ♘c6 6.c4 e6 7.♘c3 ♗e7 8.♘c2 0–0 9.♗e3 ♖e8 10.♕d2 a6 11.♗e2 b6 12.0–0 ♗b7 13.♖fd1 ♕c7 14.♖ac1 ♘e5 15.♘a3 ♕b8 16.♗f1 ♗c6 17.♕f2 ♖a7 18.♘c2 ♖d7 19.h3 d5 20.c×d5 e×d5 21.f4 ♘c4 22.♗×c4 d×c4 23.♖×d7 ♘×d7 24.♘d4 ♗a8 25.♘f5 ♗f8 26.e5 g6 27.♕g3 ♕b7 28.♖c2 f6 29.♘h4 f×e5 30.f5 ♘f6 31.f×g6 h×g6 32.♕×g6+ ♕g7 33.♕×g7+ ♗×g7 34.♗×b6 ♘d5 35.♘×d5 ♗×d5 36.♘f5 ♖e6 37.♗c5 ♗e4 38.♘×g7 ♔×g7 39.♖×c4 ♗d3 40.♖b4 ♖c6 41.♖b7+ ♔g8 42.b4 ♖f6 43.♗f2 ♖f4 44.a4 ♗c2 45.a5 ♗d3 46.♖e7 ♖×b4 47.♖×e5 ♖b1+ 48.♔h2 ♖b2 49.♖g5+ ♔h7 50.♗d4 ♖c2 51.h4 ♗e4 52.♗e3 ♖e2 53.♗b6 ♖c2 54.♔h3 ♖c4 55.g4 ♖c3+ 56.♔h2 ♗c6 57.♖e5 ♖d3 58.♗e3 ♖a3 59.h5 ♗f3 60.♔g3 ♗d1 61.h6 ♗c2 62.g5 ♖a4 63.♖e7+ ♔g8 64.g6 ♗×g6 65.♖g7+ ♔h8 66.♖×g6 ♖×a5 67.♖e6 ♖a4 68.♖e7 ♖c4 69.♗f4 1–0

Metin Alper - Fatih Atakişi

1.e4 c6 2.♘e2 d5 3.e5 c5 4.d4 ♘c6 5.c3 ♗f5 6.d×c5 ♘×e5 7.♘d4 ♗d7 8.b4 ♘f6 9.♗f4 ♘g6 10.♗g3 a6 11.♗d3 e6 12.0–0 ♗e7 13.♘d2 e5 14.♗×g6 e×d4 15.♗c2 d×c3 16.♘b1 ♗g4 17.f3 ♗e6 18.♗a4+ ♔f8 19.♘×c3 a5 20.a3 h5 21.♗f2 ♖c8 22.♘b5 ♗d7

23.♘d4 ♘e8 24.♗b3 ♘f6 25.♖c1 g6 26.♖e1 ♔g7 27.♘e2 ♗c6 28.♘f4 g5 29.♘d3 a×b4 30.a×b4 ♖e8 31.♗d4 ♔g8 32.♘e5 ♘d7 33.♕d3 ♘×e5 34.♖×e5 ♗f6 35.♗c2 ♖×e5 36.♕h7+ ♔f8 37.♗×e5 ♗×e5 38.♖e1 ♗d4+ 39.♔h1 ♕f6 0–1

Özlem Gencer - Emine Yanık Süral

1.e4 d5 2.e×d5 ♕×d5 3.♘c3 ♕d6 4.d4 ♘f6 5.♗c4 c6 6.♘ge2 ♗f5 7.♗f4 ♕b4 8.♗b3 e6 9.0–0 ♘bd7 10.♘g3 ♗g6 11.♖e1 0–0–0 12.a3 ♕a5 13.♗c4 ♘d5 14.♗×d5 e×d5 15.b4 ♕b6 16.b5 ♘f6 17.b×c6 ♕×c6 18.♕f3 h5 19.h3 h4 20.♘f1 ♗h5 21.♕d3 ♗g6 22.♕d2 ♖h5 23.♘e3 ♗h7 24.♖ab1 ♘e4 25.♘×e4 ♗×e4 26.♖b3 g5 27.♖c3 g×f4 28.♖×c6+ b×c6 29.♘g4 ♖g5 30.f3 ♗f5 31.♕×f4 ♖h5 32.♘f6 ♗d6 33.♖e5 ♗×e5 34.d×e5 ♖hh8 35.♕×f5+ ♔c7 36.♕f4 ♔c8 37.♘g4 ♖d7 38.♕f6 ♖h7 39.♕×c6+ ♔d8 1–0

Cemil Aghamaliyev- Burak Özalp

1.♘f3 ♘f6 2.g3 g6 3.b3 ♗g7 4.♗b2 d6 5.d4 0–0 6.♗g2 c5 7.0–0 c×d4 8.♘×d4 a6 9.c4 ♕c7 10.♘c3 ♘c6 11.♖c1 ♘×d4 12.♕×d4 ♗e6 13.♕d2 ♖fc8 14.♘a4 ♗d7 15.c5 ♗×a4 16.c×d6 ♕b6 17.b×a4 ♖×c1 18.♕×c1 e×d6 19.e3 d5 20.♗d4 ♕d6 21.♖d1 ♕c6 22.♕a1 ♕×a4 23.♖b1 ♕c2 24.h3 b5 25.♖c1 ♕f5 26.♕b2 ♘e8 27.g4 ♕e6 28.♗×g7 ♘×g7 29.♕d4 ♖c8 30.♖×c8+ ♕×c8 31.♗×d5 ♘e6 32.♕b6 ♕c1+ 33.♔g2 ♕c5 34.♕b8+ ♔g7 35.♕e5+ ♔g8 36.h4 ♕e7 37.f3 ♕c5 38.f4 ♕c2+ 39.♔g3 ♕e2 40.f5 ♘f8 41.♕e7 ♕e1+ 42.♔f4 ♕f2+ 43.♔g5 ♘e6+ 44.♔h6 ♕×e3+ 45.g5 ♕c5 46.♕×c5 ♘×c5 47.♗×f7+ ♔×f7 48.♔×h7 ♔f8 49.♔×g6 ♔g8 50.h5 ♘d7 51.h6 ♘f8+ 52.♔h5 ♘h7 53.g6 ♘f6+ 54.♔g5 ♘e4+ 55.♔f4 ♘f6 56.♔g5 ♘e4+ 57.♔f4 ♘f6 58.h7+ ♔g7 59.♔e5 ♘e8 60.♔e6 ♘c7+ 61.♔d6 ♘a8 62.f6+ 1–0

Ankara Genç Akademisyenler Eğitim Kültür ve Araştırma Kulübü

Ankara ODTÜ Spor Kulübü

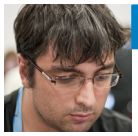
Final sıralaması (ilk 25)

1	İstanbul Darüşşafaka SK
2	Ankara Genç Akademisyenler Eğitim Kültür ve Araştırma Kulübü
3	Ankara ODTÜ SK
4	İstanbul Boğaziçi Üniversitesi SK
5	Adana Dahi Gençlik Spor
6	İstanbul Dobruca SK
7	Aydın Satranç Eğitim Merkezi
8	Manisa Satranç İhtisas Spor Kulübü
9	Gaziantep Şahinbey Belediye Gençlik
10	Denizli Anafartalar Lisesi Spor Kulübü
11	Isparta Belediyesi Spor Kulübü
12	Siirt Gençlik Spor Kulübü
13	Konya Erkin Spor Kulübü
14	Yalova Belediye Spor
15	Kahramanmaraş D.S.İ Spor Kulübü
16	Ordu Gülbahçesi Eğitim Spor Kulübü
17	Antalya Kepez Akdeniz Gençlik ve Spor K.
18	Kahramanmaraş Satranç Spor Kulübü
19	Karaman Doğukışla Gençlik Spor ve İzcilik K.
20	Çorum Altın Hamle Gençlik ve Spor Kulübü
21	İzmir Rota Koleji S.K.
22	Kırıkkale Gençlik ve İl Spor Kulübü
23	Zonguldak Ereğli Erdemir Satranç İhtisas
24	Diyarbakır Büyükşehir Belediye S.K.
25	Kocaeli İzmit Saraybahçe Spor Kulübü

Türkiye İş Bankası Satranç Süper Ligi

Şampiyon İTÜ Socar

Avrupa çapında kuvvetli bir lig haline gelen Türkiye İş Bankası Satranç Süper Ligi'nde bu sene birinci iki puan farkla İTÜ Socar oldu.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizde de satrancı besleyen ana damarlardan biri ulusal ve yerel düzeydeki ligler. Kulüplerin birbirleriyle yarıştığı liglerde satranççılar hem maddi anlamda desteklenmiş oluyor hem de daha çok üst düzey parti oynama fırsatı buluyor, bu açıdan liglerin satrancın gelişmesi anlamında büyük bir öneme sahip olduğu muhakkak.

Türkiye İş Bankası sponsorluğunda düzenlenen Türkiye İş Bankası Satranç Süper Ligi de hem bütün bu işlevleri yerine getiriyor hem de Türkiye satrancı için uluslar arası düzeyde bir vitrin sunuyor. Bu sene Mamedyarov, Ding Liren, Harikrishna, Eljanov gibi 2700 üstü ELO'ya sahip üst düzey yıldızların katılımıyla dünya satranç kamuoyunun dikkatini çeken liglerden biri haline gelen Süper Lig aynı zamanda kuvvetçe birbirine denk takımların çekişmesine ve heyecanlı partilere sahne oldu. Şimdi isterseniz İTÜ Socar'ın varış çizgisini önde geçtiği ligin kısaca bir değerlendirmesini yapalım.

Bu sene 17-29 Ağustos tarihleri arasında düzenlenen ve Gölcük'e yakın Başiskele mevkiinde konuşlanmış The Ness Termal Otel'in ev sahipliğini yaptığı lig, 18 Ağustos günü oynanan ilk tur maçlarıyla başladı. Kâğıt üzerinde favori elbette 2470 Elo ortalamasına sahip İTÜ Socar'dı ama lig müsabakalarının güzel bir tarafı da maçların sonucunun kestirilemez oluşu. Bu da takım yarışmalarına ayrı bir heyecan katıyor şüphesiz. 14 takımlı ligde bir takım lig müsabakalarına katılmadığı ve bu yüzden ligden düştüğü için bu sene 13 takım ve 12 turluk döner sistem üzerinden oynanan ligde, oyuncular kulüplerinin programına göre boş gün haricinde de birer tur dinlenme fırsatı buldular. Elbette lig açısından hoş bir durum değil ancak oyuncuların bu ekstra dinlenme fırsatını elde ettiklerine de çok üzüldüklerini sanmıyorum! İlk tur bu piyangonun vurduğu kulüp Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi, böylece turnuvaya bir gün sonra başladı ve sonra sırasıyla diğer kulüpler birer tur bay geçtiler.

Şampiyon İTÜ Socar

Aliağa Gençlik Spor Kulübü ve biraz da Mersin Ezgi Satranç Kulübü dışında diğer kulüplerin yarışmacı kadrolarla katıldığı Süper Lig'de kesin olan bir şey varsa o da kolay maç olmadığıydı. Nitekim Aliağa Gençlik Spor Kulübü haricinde oynanan diğer maçların skorlarına baktığımızda genelde hep birbirine yakın skorlar ve gidip gelen maçlar görebileceğimizi söylemek yanlış olmaz sanıyorum. Ancak şu da var ki güçlü ve sağlam bir kadroyla bile maç kaybetmek her zaman ihtimal dâhilinde de olsa 12 tur uzun bir süreç ve Macar istatistikçi Arpad Elo Beyefendi'nin haklı çıkma olasılığı da uzayan turnuvalarda artıyor. Bu da İTÜ Socar'ın ve Beşiktaş Jimnastik Kulübü'nün başlangıç sıralamaları olan birinci ve üçüncülüklerini nasıl turnuva sonuna taşıyabildiklerini anlayabilmemiz için elbette önemli bir olgu. Yine de hayat her zaman istatistiklere sığmayabilir, tıpkı onuncu seri başı olarak başlayan Hatay Büyükşehir Belediye Gençlik ve Spor Kulübü'nün ikinci bitirerek kanıtladığı gibi. Tabii bu alelade bir barbut oyunu değil, kadro yapısı, oyuncu seçimleri, maç stratejileri, yöneticilik becerileri, kaptanlık vs. gibi birçok faktörün bir araya gelmesi takım başarısını getiriyor. Bu anlamda kesin

Hatay Büyükşehir Belediye Gençlik ve Spor Kulübü

olan bir şey varsa Hatay Büyükşehir Belediye Gençlik ve Spor Kulübü'nün bir şeyleri doğru yaparken ona denk kadrolarla sıralamanın altlarında kalan kulüplerin de kendilerini sorgulamaları gerektiği.

Bütün maçlarını kazanarak son tur öncesi üç puan farkla şampiyonluğu garantileyen İTÜ Socar için kolay geçtiğini düşünebilir insan ligin ama biraz daha derinlemesine bakınca işin hiç de öyle olmadığı anlaşılır. Örneğin ikinci tur diğer bir favori olan T.S. Alyans Satranç Spor Kulübü ile oynanan maç. Eğer 20 yaş altı masasında FM Topak-IM Şanal mücadelesinde Engin Topak kazanç pozisyonu bir hamlede kaybetmese belki de maçı 5,5-4,5 kazanan taraf T.S. Alyans Satranç Spor Kulübü olacaktı. Ya da dördüncü tur oynanan ve 5,5-4,5 biten Denizsu Aquamatch Satranç Spor Kulübü maçında İTÜ oyuncusu Ipatov karşısında Burak Fırat çok üstün konumda basit bir şekilde kaybetmese şampiyonun adı değişecekti. İTÜ Socar'ın Hatay Büyükşehir Belediye Gençlik ve Spor Kulübü, Mersin Ezgi Satranç Kulübü ile Ankara Demirspor Kulübü maçlarını da 5,5-4,5 kazandığını fark edersek aslında şampiyonun nasıl ince bir ip üzerinde bitişe yürüdüğünü anlarız. Buna rağmen satranç şansının bütün maçlarda yanında olması belki de ancak Capablanca'nın sözleriyle açıklanabilir: "İyi bir oyuncu her zaman şanslıdır."

Bireysel performanslara da şöyle bir göz attığımızda turnuvanın özellikle genç oyuncularımız açısından son derece verimli geçtiğini görüyoruz. Artan FIDE reyting katsayılarının da etkisiyle reytingini 96(!) puan artırmayı başaran Ufuk Sezen Arat, 99 puan artıran Çağatay Burcu, 61 ve 53 puanlık artışlarla Serkan Soysal ile Melih Yurtseven gibi genç isimler için lig adeta bir Elo cennetiydi.

Reyting listesine baktığımızda gençlerin yavaş yavaş yukarı sıraları ele geçirdiğini görüyoruz ki bunda onlara reytingleri yüksek rakiplerle oynama fırsatı veren Türkiye İş Bankası Satranç Süper Ligi'nin büyük payı var. Yabancı oyunculara gelince, Beşiktaş'ın Azeri yıldızı Mamedyarov 2675 gibi bir ortalamaya 6 maçta 4 puan alıp reytingini artırmayı başarırken onun kadar kuvvetli bir ortalamaya karşı oynamasa da 8/10 yapıp takımını şampiyonluğa taşıyan isimlerden olan Rus GM Vladislav Artemiev'i de es geçmemek lazım. Zaten Artemiev zaten genel masa kategorisinde bu skoruyla birinciliği elde eden isim oldu. İTÜ Socar için harika bir transfer olduğu açık.

Ayrıca ayağının tozuyla Tromso'dan gelen formda büyükustamız Emre Can'ın da 2510 Elo ortalamasına 7.5/11'lik performansı da İTÜ Socar açısından dikkate değer bir performanstı. Keza IM Yılmazyerli'nin 9 maçta aldığı 7 puan da hem kendisine 14 reyting puanı kazandırırken hem de kulübü T.S. Alyans Satranç Spor Kulübü'ne maç puanları kazanmasında yardımcı oldu.

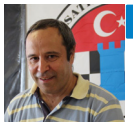
Ligden düşen kulüpler olan Mersin Ezgi Satranç Kulübü, Aliağa Gençlik ve Spor Kulübü ile Pera Spor Kulübü'nün yerini Türkiye Birinci Satranç Ligi'nde ilk üç sırayı elde eden Kayseri Şeker Spor, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Kâğıt Spor ve Denizli Pamukkale Üniversitesi'nin alacağı 2015 Türkiye İş Bankası Satranç Süper Ligi'nde görüşmek üzere!

Süper Lig Üçüncüsü BJK

2014 Türkiye Emektarlar Şampiyonu

Hür Yasin

Abdullah Sözen
Antrenör
mimarsozen@gmail.com

Abdullah Sözen, Aşkın Keleş, Nilüfer Çınar Çorlulu, Gülkız Tulay, Hür Yasin, Hulusi Cihangir

2014 Türkiye Emektarlar Satranç Şampiyonası, 50 yaş üstü Emektar ve 65 yaş üstü Kıdemli Emektar olmak üzere iki ayrı kategoride 03 - 08 Haziran 2014 tarihleri arasında Ankara Atatürk Satranç Merkezi-Nevzat Süer Salonu'nda gerçekleşti. Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, Asbaşkanı Aşkın Keleş, Genel Sekreteri Onur Çubukçu, Sporcu ve Antrenör Proje Sorumlusu Hulusi Cihangir, Ankara Satranç İl Temsilcisi Nilüfer Çınar Çorlulu ve sporcuların katılımı ile gerçekleşen açılış töreni sonrası Başkan Tulay şampiyonadaki ilk hamleyi yaptı. 8 ilden 27 sporcunun mücadele etti.

Her iki kategoride de 7 turda gerçekleştirilen turnuvada Emektarlarda; 1. Hür Yasin 6p, 2-3. Kürşat Karataş, Halil Nejat Özmen 5p, Kıdemli Emektarda; 1. Metin Kayaman 6p, 2. Hayati Topaloğlu 5p, 3.Remzi Ataş 4,5p ile dereceye girdiler.

Analizler: Abdullah Sözen

Hür Yasin – Mehmet Suzan

1. e4 c5 2. ♘f3 d6 3. d4 c×d4 4. ♘×d4 ♘f6 5. ♘c3 a6 6. ♗e3 e5 7. ♘b3 ♗e6 8.♕d2 ♗e7 9. f3 0–0 10. 0–0–0 ♘bd7 11. g4 ♘b6?

Bu hamle önemli bir tempo kaybediyor. Burada beyazın şah kanadı saldırısına siyahın hızla vezir kanadından karşılık vermesi lazım. O nedenle bu konumda genellikle 11...b5 oynanıyor. Oysa şimdi siyah at b piyonunu bloke etti. 11. .. b5'e karşı ana devam yolu 12.g5, fakat Anand'ın 2006'da Morozevich'e karşı oynadığı 12. ♖g1 bu aralar çok popüler oldu. Anand – Topalov Stavanger 2013 oyunu şöyle devam etti: 12. ♖g1 ♘b6 burada at piyonun yolunu kapatmıyor.(diğer bir olanak 12. .. b4 13. ♘d5 ♗×d5 14. e×d5 a5 15. g5 ♘h5 16. ♔b1 a4 17.♘c1 beyaz açık üstün demiş oyunu analiz eden Macar GM Kristzan Szabo.) 13. ♘a5! Bu hamle siyahın ♘c4 karşılığını önlerken ♘d5 fedasını da hazırlıyor. Anand bu partiyi kazandı.

12. g5 ♘fd7 13. ♘a5!

Galiba Hür Yasin Anand – Topalov maçını incelemiş.

13...♕c7 14. h4 ♖ac8 15. ♔b1 ♖fd8 16. h5?!

Bu şüpheli hamle siyaha d5 sürme olanağı veriyor: 16. ♘d5 ♘×d5 17. e×d5 ♗f5 18. ♗d3 ♗×d3 19. c×d3 beyazın duble ve izole piyonlarına karşılık siyahın karşı hücumu kalmazdı.

16...♘f8?!

Ama siyah bu olanağı kaçırıyor! 16. .. d5! 17.e×d5 ♘×d5 18. ♘×d5 ♗×d5 19. ♗g2 ♘f8! a5'deki atın istekte olması ve d5 filini açma tehdidi materyal kazandırır, örneğin: 20. ♕c3 ♕×c3 21. b×c3 ♖×c3 22. ♗d2 ♗×a2+!

17. ♗h3 ♘c4?

İnsiyatifi beyaza veren bir hata. 17. .. d5 hala mümkündü: 18. ♗×b6 ♕×b6 19. ♘×d5! ♗×d5 (19. .. ♖×d5!? 20. e×d5 ♗×h3 21. d6! ♗d8 22. ♖×h3 ♕×a5 karşılıklı oyunların olduğu ilginç bir konum) 20. e×d5 ♗b4 21. ♕d3 ♗×a5 22. ♗×c8 ♖×c8 siyahın hafif üstünlüğü var.

18. ♘×c4 ♕×c4 19. ♘d5 ♗×d5 20. b3!?

İlginç bir ara hamlesi, şu devamyolu da fena değildi: 20. e×d5 ♖b8 21. b3 ♕c7 22. f4 beyazın saldırısı dayanılmaz.

20...♕b5?!

20...♕×c2+! 21. ♕×c2 ♖×c2 22. ♔×c2 ♗e6 beyazın atağını bitirirdi. Piyona karşı kalite vermek siyahın en iyi savunmasıydı. Şimdi siyah kaliteyi karşılıksız kaybediyor.

21.e×d5 ♖a8

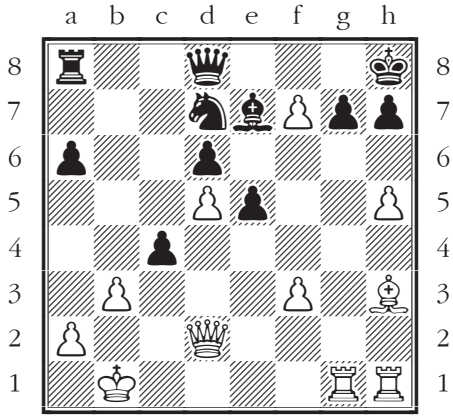
21...♖c7 de kurtarmıyor: 22. a4 ♕e8 23. ♗b6 Siyah kaliteyi kaybettikten sonra da beyazın saldırısı tüm hızıyla devam ediyor. Siyah vezir kanadından

saldırmayı deniyor ama artık çok geç, siyahın 11. hamlesindeki tempo kaybının sonuçları burada bile hissediliyor.

22. c4 ♕e8 23. ♗b6 ♘d7 24. ♗×d8 ♕×d8 25. ♖dg1 b5 26. g6! b×c4

26...f×g6 27.♗e6+ ♔f8 28. h×g6 yada 26... h×g6 27. h×g6 ♗f6 28. g×f7+ ♔×f7 29. ♗e6+ bitiricidir.

27. g×f7+ ♔h8

28. ♖×g7?

Fakat bu feda yanlış!

28...♘f6??

Beyazın şansına siyah doğru savunmayı bulamıyor: 28. .. ♔×g7 29. ♕g2+ ♗g5!! günü kurtaran hamle! (29. .. ♔×f7?? 30. ♗e6+ ♔f6 31. ♖g1+–) 30.h6+ ♔f8 31. ♗×d7! c×b3! (31. .. ♕×d7?? 32. ♕×g5 ♕×f7 33. b×c4+–) 32.a×b3 ve durum eşit (Fakat 32. ♗h3? b×a2+ 33. ♕×a2 ♖b8+ 34. ♔a1 e4 şimdi kazanan taraf siyah!)

29. ♕h6 c×b3 30. ♖hg1

30. ♗f5 daha hızlıydı.

30...b×a2+ 31.♔a1 ♕f8 32. ♗g4?? siyah terk etti ??? **1–0**

Burada iki soru akla geliyor:

1- 32. ♗f5! direk bitirirken, beyaz neden bu hamleyi yaptı?

2-Siyah 32...♕×g7 ile kaybettiği oyunu kazanma fırsatını tam yakalamışken neden terk etti? Bunların nedeni şudur: beyaz 32. hamlede ♗g4?? değil **32.♗f5!** oynadı. Ben oradaydım ve hamleyi gözlerimle gördüm! Bu oyunları pgn olarak turnuva sitesinden indirdiğimizde 32.♗g4 hamlesini görüyoruz. Oyunlar digiboard dediğimiz elektronik satranç tahtasında oyandığı anda otomatik olarak kaydediliyor. Ancak oyun bitince oyuncular ya analiz yapmaya başlıyor ya da taşları dizmeye başlıyor. Digiboard da kayıt yapmaya devam ediyor ve pgn dosyalarında böyle tuhaflıklarla karşılaşabiliyoruz.

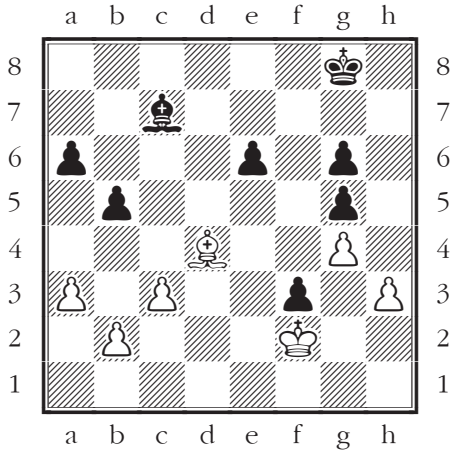
Metin Kayaman – Kadri Korkut

1.d4 d5 2.c4 ♘f6 3.c×d5 ♕×d5 4.♘c3 ♕d8 5.e4 e6 6.♘f3 ♗e7 7.♗d3 0–0 8.0–0 a6 9.h3 b5 10.a3 ♗b7 11.♗e3 ♘bd7 12.b4 h6 13.♕d2 ♘e8 14.e5 f5 15.♕a2 ♗×f3 16.g×f3 ♘×e5 17.♕×e6+ ♘f7 18.♘d5 ♗d6 19.♗×f5 ♘f6 20.♗×h6 ♘×d5 21.♗×g7 ♕g5+ 22.♔h1 ♕f4?

Oysa 22...♘f4! Sonrasında beyaz terk edebilirdi, örneğin: 23.♖g1 (zorunlu) ♘×e6 24.♖×g5 ♘e×g5 25.♗×f8 ♖×f8 ve siyah iki taş fazla.

23.♗e5 ♕×f3+ 24.♔g1 ♕f4??? 25.♔h1 ½–½

Peki neden beyaz 25.♕g6# tek hamlede mat etmedi? Cevap: notasyon kağıdına baktığımızda **22.♔h1 ♕f4** hamlesinden sonra oyuncuların beraberede anlaştığını görüyoruz. Ancak oyuncular analize başlayınca yukarıdaki oyunda anlattığımız digiboard hatası oluşmuş.

Yukarıdaki konum Hayati Topaloğlu – Remzi Ataş karşılaşmasında beyaz 32. hamlesini yaptıktan sonra oluştu ve burada oyuncular beraberede anlaştılar. Oysa **32...e5! 33.♗c5 e4!** Hamlelerinden sonra nasıl beraberlik olacağı şüphelidir:

34.♗e3 Eğer: 34.♔e3 ♗g3 35.♗b6 ♔f7 36.♗c5 ♔e6 37.♗d4 ♔d5 38.♗b6 (38.b3 ♗f4+ 39.♔f2 ♗e5 40.♗b6 ♗×c3–+) 38...♗f4+ 39.♔f2 ♗c1–+

34...♔f7 35.♗×g5 ♗b6+ 36.♔g3 (36.♔e1 e3–+)

36...♔e6 37.♗h6 ♔d5 38.b3 a5 39.♗f4 a4 Siyah şah c4 karesinden dalışa geçince kazanç çok açıktır. Peki bu da mı digiboard hatası acaba? Hayır! Gerçekten de diyagramdaki konumda oyuncular beraberlikte anlaştılar.

İkinci turda Ankara'nın iki ünlü oyuncusu karşılaştı

Alaettin Çifçi – Kadir Duran

1.e4 ♘c6 2.d4 d5 3.e5

Aron Nimzoviç'in kendi adını verdiği hipermodern açılış. Burada genellikle 3.♘c3 oynanıyor. Eğer 3,,,d×e4 4.d5 ♘b8 5.♘×e4 e6 6.♗c4 beyazın hissedilir alan üstünlüğü var.

3...♗f5 4.c3 e6 5.♗e3 ♘ge7 6.♘d2 ♘g6??

Siyahın doğru planı, filini g6, atını f5 karesine yerleştirmesiydi. Şimdi basitçe alet kaybeder: 7.g4! ♗e4 8.f3 ♕h4+ 9.♗f2 Ancak beyaz da bunu kaçırıyor!

7.♘gf3?? ♗e7 8.♗e2 a6 9.h3 h5 10.♘h2?! ♗g5! 11.0–0

Beyaz g4 sürmek üzerine kurduğu yanlış planının cezasını çekiyor. Eğer 11.♗×h5? ♗×e3 12.f×e3 ♕h4+ alet kaybeder. 11.g4 ♗×e3 12.f×e3 ♕h4+ 13.♔f1 ♕×h3+ 14.♔f2 ♕h4+ 15.♔g2 h×g4 16.♘×g4 ♕g5 açık bir kayıptır. Ya da 11.♗×g5 ♕×g5 12.g4 h×g4 13.h×g4 ♗e4 14.f3 ♕h4+ 15.♔f1 ♕g3 16.f×e4 ♖×h2 17.♖×h2 ♕×h2 18.e×d5

♘f4! 19.d×c6 ♘h3! mata çare yok.

11...♗×e3 12.f×e3 ♕g5 13.e4?

Siyahın şah kanadı saldırısı karşısında şaşkına dönen beyaz hata yapmaya başlıyor. Hem 13.♖f3 hem de 13.♔f2 daha iyi savunmalardı.

13...d×e4 14.♔h1 ♘f4! 15.♖g1 ♕h6?!

Bu geri çekilme zirvedeki saldırıyı yavaşlatıyor. 15...♘×e5! 16.d×e5 0–0–0 17.♘hf1 (Eğer 17.♗c4 ♘g6 kazançtır; fakat beyazın kendini kurtarabileceği 17...e3? 18.♘df3! değil) 17...e3 18.♘×e3 (18.♘f3 ♖×d1 19.♘×g5 ♖×a1–+) 18...♘×h3! 19.g×h3 ♕×e3–+ kesin sonucu alırdı. Beyazın en iyi savunması şuydu: 16.♕e1 0–0–0 17.♘hf1 Burada da siyahın saldırısı piyon fazlasıyla devam eder. Ancak beyaz hata yapmaya devam ediyor.

16.h4? g5! 17.♕e1 g4?!

Atak için g dikeyini açan 17...g×h4 18.♘b3 ♖g8 19.♘f1 ♖g3 20.♘c5 ♕g5 daha iyiydi.

18.g3? ♘h3 19.♗f1

Bu hamleden sonra oyun kayıptır, ancak 19.♖g2 e3 20.♘b3 ♗e4 21.♘c5 ♘f2+ 22.♔g1 ♗×g2 23.♔×g2 da kurtarmazdı. Şimdi yılların "Kadir babası", Fatih ve Taraça kıraathanelerinin kralı "Alaaddin bey"'i nakavt ediyor.

19...e3!! 20.♘df3

20.♘b3? ♘f2+ 21.♔g2 ♗e4+ 22.♘f3 g×f3+ 23.♔h2 ♘g4+ 24.♔h3 f2 daha da kötü olurdu.

20...♗e4! 21.♗g2

Beyaz vezirini veriyor, gerçi 21.♗×h3 g×f3 22.♘×f3 ♗×f3+ 23.♔h2 sonrasında da vezir vermiş kadar olurdu.

21...♘f2+ 22.♕×f2 e×f2 23.♖gf1 ♕e3 24.♘g5 ♗×g2+ 25.♔×g2 ♘e7 26.♖×f2 ♘f5 27.♘f1 ♕d3 28.♖d2 ♕c4 29.♘e4 ♕d5 30.♖e1 0–0–0 31.♔h2 ♕×a2 32.b4 ♕c4 33.♖f2 ♖hg8 34.♘e3 ♕c6 35.♘f6 ♖h8 36.♘×f5 e×f5 37.♖e3 ♕e6 38.d5 ♖×d5 39.♘×d5 ♕×d5 40.♔g1 ♕e6 41.♖f4 ♖d8 42.♖d4 ♖×d4 43.c×d4 ♕c4 44.♔f2 ♕×d4 45.♔e2 ♕×b4 0–1

Abdullah Sözen –Şükrü Alkan

1.♘f3 d5 2.d4 c6 3.c3 ♗f5 4.♗f4 e6 5.♘bd2 ♗d6 6.♗×d6

Bu açılış sistemini rakibim de beyazla oynaması nedeniyle benim için bu oyun onun deneyimlerinden yararlanmak fırsatı olacaktı. Benim "kötü filimle" siyahın "iyi filini" hemen değiştim. Daha ilginç varyant: 6.♘e5 ♕c7 (6...♘d7? 7.♘×f7 piyon kazanır) 7.e4!? ♗×e4 (7...d×e4? 8.g4 ♗g6 9.♘dc4! ve siyah beyazın 10.♘×d6+ ♕×d6 11.♘×g6 tehditlerini karşılayamaz) 8.♕g4 g6 9.♘×e4 d×e4 10.♗c4 sonrasında karışık ve belirsiz bir konum var.

6...♕×d6 7.e3 ♘d7 8.♗e2 h6 9.0–0 ♘gf6 10.c4 0–0 11.a3 ♖fe8

Burada benim planım vezir kanadında piyon saldırısı başlatarak alan ve avantaj kazanmak. Ancak bu plan pek doğru uyguladığımı söyleyemem. Siyah burada 11...a5 ile beyazın tüm vezir kanadı planını yıkabilirdi. Bundan sonra iki taraf da "çatışmaya girmeden" sakin bir oyuna yöneliyor.

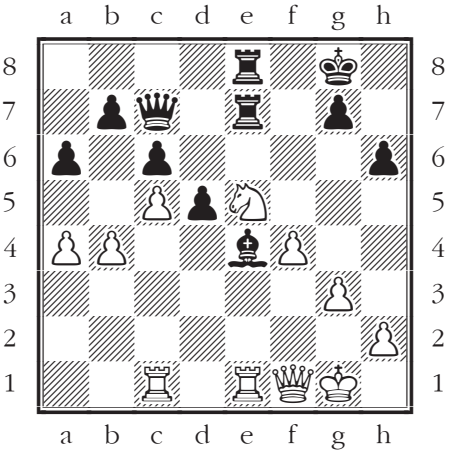
12.♖e1 ♗h7 13.♖c1 ♖ac8 14.♕a4 a6 15.c5 ♕c7 16.b4 e5!

Rakibim kanat saldırısına karşı en iyi yanıtın merkeze müdahele etmek olduğunu biliyor. Bir dizi değişmeden sonra atımı kuvvetli d4 karesine yerleştirmeyi tasarladım, ancak bu bana hiç bir şey sağlamadı.

17.d×e5 ♘×e5 18.♘×e5 ♕×e5 19.♘f3 ♕c7 20.♘d4 ♖cd8 21.♗f3 ♖e5 22.♕d1 ♖de8 23.g3?! ♕d7 24.♗g2 ♖5e7 25.a4 ♘e4 26.♕e2 ♘g5!? 27.♕f1

Siyahın ilginç at hamlesine karşı vezir kanadında eyleme geçmem yine yararsız; çünkü 27.b5 a×b5 28.a×b5 ♘e6! var.

27...♘e6 28.♗h3 ♕c7 29.♗×e6 f×e6 30.f4?! e5! 31.♘f3 e×f4 32.e×f4 ♗e4 33.♘e5

Sonunda istediğim konumu elde ettim. e5'te kuvvetli bir atım var, siyahın ise kötü fili var ama oldukça aktif, ayrıca d piyonu da geçer oldu. Bu konumun bana kazanç olduğuna inanıyordum ki rakibimin hamlesi, bana şok yaşattı.

33...♖×e5!! 34.f×e5 ♕×e5 35.♖cd1?

Kalite fedasından sonra beyazın yapabileceği en iyi şey beraberlik. Ancak bu hamle bana ikinci bir piyon kaybettiriyor. Daha iyisi 35.♕f2 idi. Bundan sonra beyaz berabere yapmak için kıvranır.

35...♕c3 36.♕f2 ♖f8 37.♕e3 ♕×b4 38.♖d4 ♕b2

38...♕a5 son derece karmaşık bir oyuna götürür. Siyah bundan doğal olarak kaçınıyor ve şu basit tuzağa da düşmüyor: 38...♕×c5?? 39.♖×e4+–

39.♖e2 ♕b1+ 40.♖e1 ♕b2 41.♖d2

41.♖e2 ♕b1+ 42.♖e1 ♕b2 43.♖e2 daha net bir beraberlikti. Ancak rakibimin 38...♕a5 oyunu karıştırmaya niyeti olup olmadığını görmek istedim.

41...♕b4 42.♖d4 ♕b2 43.♖d2 ♕a2??? ½–½

Tabi ki oyunda 42. hamlede berabere anlaştık. 43...♕a2??? oynanmadı, işte size bir "digiboard sürçmesi" daha.

Avrupa Okullarda Şampiyon Türkiye

Türkiye 21 madalya, 9 derece elde ederek Rusya'yı ve Azerbaycan'ı geride bıraktı

Fatma Öztürk
Spor Uzmanı

2014 Avrupa Okullar Satranç Şampiyonası 16-27 Haziran 2014 tarihleri arasında Yunanistan'ın Kavala şehrinde organize edildi.

28 ülkeden 412 sporcunun yer aldığı şampiyona 7-9-11-13-15-17 yaş kategorilerinde genel ve kızlar ayrı olmak üzere toplam 12 kategoride oynandı.

Ülkemizden 65 sporcunun mücadele ettiği şampiyonanın ilk turunda Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi İslam Yücel sporcuları turnuva salonunda ziyaret ederek hepsine başarı dileklerini iletti.

Şampiyonanın altıncı turu öncesinde ise, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, Türkiye İş Bankası Kurumsal İletişim Birim Müdürü Zuhal Üreten ve Kurumsal İletişim Müdür Yardımcısı Müge Nevşehirli Veziroğlu sporcuları önce çalışma odasında, daha sonra da turnuva salonunda ziyaret ettiler. Çalışma salonunda Anadolu Ajans muhabirlerinden Zeynep Duyar, sporcular, veli ve antrenörler ile röportaj gerçekleştirdi.

Şampiyona sonunda Türkiye 21 madalya, 9 derece elde ederek Rusya'yı ve Azerbaycan'ı geride bıraktı. Türkiye bu sonuçlar ile ondokuz ülke arasında sıralamada birinci gelip, en başarılı ülke olarak büyük bir başarıya imza attı. Şampiyonada dereceye giren sporcudan Volkan Sevgi ve Deniz Özen FM, Şiar Yaran ve Okan Bulgurlu CM, Gülcan Sena Kayış ve Defne Sade ise WCM unvanı almaya hak kazandılar. İlk altıya giren sporcuların da madalya ile ödüllendirildiği şampiyonada madalya kazanan sporcularımız tabloda yer alıyor.

Madalya Kazanan Sporcular

Adı-Soyadı	Kategori	Derece
Işık Can	9 Yaş Genel	1.
Deniz Özen	13 Yaş Genel	1.
Volkan Sevgi	15 Yaş Genel	1.
Gülcan Sena Kayış	7 Yaş Kızlar	2.
Duru Okuyaz	13 Yaş Kızlar	2.
Kağan Aydınçelebi	11 Yaş Genel	2.
Şiar Yaran	17 Yaş Genel	2.
Defne Sade	11 Yaş Kızlar	3.
Okan Bulgurlu	17 Yaş Genel	3.
Elif Sarıca	7 Yaş Kızlar	4.
Işıl Can	9 Yaş Kızlar	4.
Safiye Öykü İnce	9 Yaş Kızlar	6.
Sıla Çağlar	11 Yaş Kızlar	5.
Sude Hereklioğlu	13 Yaş Kızlar	4.
Handenur Şahin	17 Yaş Kızlar	5.
Can Dolgun	9 Yaş Genel	5.
Emir Gülbeyaz	11 Yaş Genel	6.
Ömer Faruk Özer	15 Yaş Genel	4.
Kıvanç Karaoğlan	15 Yaş Genel	5.
Ozan Cingöz	17 Yaş Genel	4.
Utkan Alp Uysal	17 Yaş Genel	5.

Diren ve yen!

Amatör satrancın en büyük sırrının direnç olduğunu ilk kez açık turnuva olarak düzenlenen Kahraman Olgaç Anma Satranç Turnuvası'nı kazanan Mehmet Emin Çiftçi gösterdi.

Özgür Akman
Sporcu
ozgur.akman@gmail.com

Türk satrancının önemli ismi Kahraman Olgaç'ın vefatının ardından adına düzenlenen satranç turnuvası bu yıla kadar hep kapalı veya Scheveningen formatında oynandı. Öncelikle milli takım seviyesindeki satranççıların unvan ve norm kovalaması hedeflendi. Olgaç, kütüphanesine "Adana" adı verecek kadar Adanalılığıyla gurur duysa da Ankaralılığı da önemserdi. Hal böyle olunca adına Ankara'da amatörlere açık düzenlenen turnuva farklı bir anlam kazanarak ilgi çekti.

Turnuva, belki yedi tur olmasının da etkisiyle bol sürprizli oldu ve turnuvayı 7 turda 6 puan toplayan Mehmet Emin Çiftçi kazandı. Aynı puanı alıp birinciliği paylaşan genç Ege Karaahmetoğlu ise ikinci ilan edildi. Üçüncülüğü 5.5 puanla paylaşanlar ise Cumali Ünver, Akın Öksüz, bu yazıyı yazan zat ve Mustafa Yelken paylaştılar.

Turnuva önceki yılların aksine İsviçre Sistemi düzenlenmiş olabilir; ama son 10 yılda yapılan Ankara Birinciliklerinden daha kuvvetliydi. Ankara'da 2000-2200 reyting aralığındaki amatörlerin neredeyse tamamı turnuvaya katıldı.

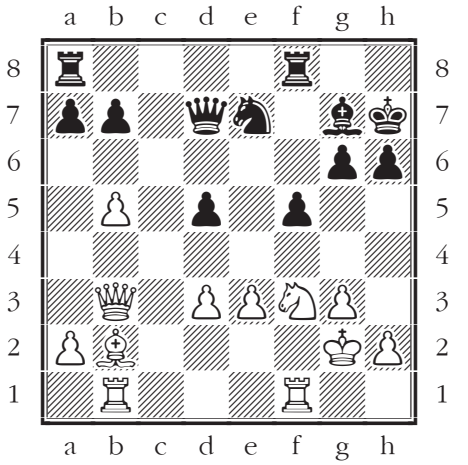
Amatör satrançta, kimbilir profesyoneller için de geçerlidir, son hatayı yapmamak çok önemli. Vassily Smyslov "Ben 40 iyi hamle yapacağım ve eğer siz de aynısını yapabilirseniz oyun berabere biter" demişti. 40 iyi hamle yapmayı geçtim, 40 defa kötü hamle yapmamak bile belli bir seviyenin altında mucize. Önemli olan, kaybeden hatayı yapmadanp ayakta kalmaya çalışmak ve fırsatları değerlendirmek. Bunları yapan Mehmet Emin Çiftçi'ydi aslında bu turnuvada. Özellikle aşağıda gördüğünüz iki oyununda bunu yaptı. Mustafa Yelken'e karşı eşit durumda Mustafa kazancı zorlarken hata yaptı ve Çiftçi bu hatayı değerlendirdi.

Bu satırların yazarı daha iyi bir konum elde etti ama bir türlü oyunu bitirecek yolu bulamadı, hatta kaybetti. Çiftçi, sonraki tur Ankara satrancının genç yeteneklerinden Ege Karaahmetoğlu'nu yendi.

Bu turnuvada onu birincilik mücadelesine sokan iki oyunun önemli anlarına bakarak nasıl bu anlattıklarımızı nasıl başardığını görelim:

M. Emin Çiftçi-Mustafa Yelken

Kahraman Olgaç Anı 2014

Bu konumda ilk akla gelen hamle ♖ac8 ama örneğin 22. ♗g7 ♔g7 23.♕a3 d4'ten sonra 24. ♕b2 oynayınca siyah şahın açmazda olması sıkıntılı. Siyahın, örneğin 24...♔h7 (bilgisayar 24...♖f6 öneriyor ama daha insanca) 25. ♕d4 ♕d4 26.ed4 (Veya 26. ♘d4 ♘d5 27. ♖fe1 ♖fe8 28. ♔f3'ten sonra siyahın piyona karşılık yeterli oyunu var gibi görünüyor ♖e7 veya ♖c7 makul

fikirler) 26…♖c2 27. ♖f2 ♖c3 beyaz piyon fazla olmasına rağmen Siyahın c hattını kontrol etmesi, atın d5'te güzel bir blokasyon elde etmesi gibi nedenlerle aslında aşağı yukarı dengeli bir konumdan fazlasını vermez. Mustafa, oyundan sonra konuşurken de anlattığı kadarıyla tahtada olabildiğince taş tutan, konumu karıştırmaya çalışan bir hamle tercih ediyor:

21...d4?! 22. ♗d4 ♘d5 (Fedanın ana fikri d5 karesini boşaltmak ve şahın kötü görünen konumunun altını çizmek)

23. ♖be1 ♗d4 24.ed4?! (At ile almak daha iyiydi ama muhtemelen 24. ♘d4 ♖ae8 25.e4 fe4 26.de4 ♖f1'den sonra 27.♔f1'in mümkün ve etkili olduğunu fark etmek kolay değil. 27.♔f1'den sonra 27...♖f8'e 28.♘f3! ile bilgisayar programları Beyazın piyon fazla konumunu sağlamlaştırdığını gösteriyor, tam da bu yüzden 27...♖f8 yerine 27...♘c7 ile zayıf b5'e baskıyı arttırmayı, şahı f1'de bırakmayı tercih ediyorlar. Yine de 28.♕c4'ten sonra beyaz piyon fazla oynuyor ve Siyah henüz somut bir tehlike yaratabilmiş değil.)

24...f4 (Artık siyah istediği karşı oyunu elde edebiliyor)

25. ♘e5 ♕d8 26. ♖e5 fg3 29. ♖f8! (Önemli bir ara hamle, siyaha tempo kazanma şansını vermediği gibi a8'de kalan kale ve d5'teki atın tehdit atlında olmasının yardımıyla bir anda girişimi elde ediyor.)

29...♕f8 30.hg3 ♖d8 30. ♘d2 ♘f6 31. ♕c4 ♖d7 32. d5 (Burada 32.♘f3! kuvvetli bir hamle ve bilgisayar programının ilk önerisi çünkü fikir ♖c5 ve artık ♘f3'ten sonra ♘g4 ile karşı oyun aramak da zorlaşıyor. 32...♕d8 33. ♖c5 ♘d5 34.♕c1'den beyaz hafif üstün ama konumu nasıl geliştireceğini tespit etmek de kolay değil. ♖c8 gibi hamleler Beyaz vezirin siyah kampa giriş yeri fazla olmadığından eşit derecede riskli olabilir, siyah da ♖e7 gibi hamlelerle e hattından ve zayıf e3 karesinden karşı oyun bulabilir.)

33...♕d6 (Siyah hemen konumu eşitliyor.)

34. ♕d4 h5? (Muhtemelen devamındaki vezir kaybını görmedi 34... ♘d5'ten sonra konum eşit)

35. ♘e4 ♕f8?? (35...♘e4'ten sonra da Siyah çok kötü konumda ama bu hamle gibi hemen kaybetmiyor.)

36. ♘f6 ♕f6 37.♖h5 ♔g7 38. ♖h7 (Vezir düşer) **1–0**

Sonraki kurban bendim. Bu kez açılıştan bakmamız lazım.

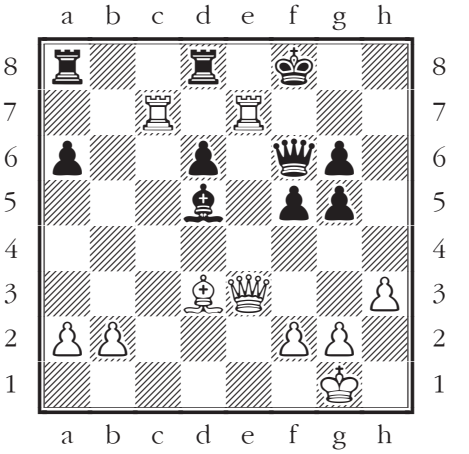
Özgür Akman-M. Emin Çiftçi
Kahraman Olgaç Anı Turnuvası 2014

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 ♘f6 4.0–0 ♘e4 5.d4 ♗e7 [Berlin oynayacağız zannederken hayatımda ilk kez gördüğüm ve kötü olduğunu düşündüğüm bir hamleyle karşılaştım. Biraz düşünmeye başlayınca d5 ile alan üstünlüğü elde edip oynamanın mantıklı olduğuna karar verdim. Lakin, bu konumda en iyi hamle ♕e2 ve siyahla bu varyantı oynayanlar arasında Vladimir Malakhov, Alexander Motylev ve Vadim Zvjaginsev gibi büyükustalar var. Cehalet! Blitz de olsa bir örnek vereyim: 1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 ♘f6 4.0–0 ♘e4 5.d4 ♗e7 6.♕e2 ♘d6 7.♗c6 bc6 8.de5 ♘f5 9.♘c3 0–0 10.♗f4 d5 11.ed6 cd6 12.♖ad1 d5 13.♖fe1 ♗b4 14.♘e5 ♕f6 15.a3 ♗a5 16.b4 ♗b6 17.♕d2 h6 18.♘a4 ♘h4 19.♗g3 ♘f5 20.♗f4 ♘h4 21.♗g3 ♘f5 22.♗f4 ♘h4 23.♗g3 ½–½ Dominguez, Perez, L. (2754) – Ivanchuk, V.(2731) SportAccord Erkekler Yıldırım 2013 Pekin (22.7)] **6.d5 ♘d4** (Oynanmayan hamle değil.)(6...♘d6 daha çok oynanan hamle, hamleymiş daha doğrusu)

7.♘d4 ed4 8.♕d4 ♘f6 9.♘c3 0–0 10.♖e1 h6? (Siyah kötü de olsa 10... ♖e8 ile devam etmeli sıkıntılı da olsa gelişimini tamamlamaya çalışmalıydı.)

11. ♗d3 [Gelişimi tamamlayan 11.♗f4 çok daha iyi. Üstelik Siyahın kramp vaziyeti yüzünden ciddi sorunlar çıkarıyor. Göze ilk çarpan ♗c7) 11…a6 (Pozisyonun püf noktası, IM Mert Erdoğdu'nun bana gösterdiği şekilde burada 11…d6'nın İskoç Dört At Açılışı'nda da rastlanan bir taktik vuruştan dolayı olmaması. 12.♗h6! gh6 12. ♕e3, bu temaya aşina olmayınca oyun sırasında da göremeyince 11.♗d3 oynamayı tercih ettim.)

12. ♗d3 (sonuçta a6 oynadıktan sonra fili dönmek daha mantıklı!) 12... ♖e8 13. ♗c7! ♕c7 14. ♖e7 ♖e7 15. d6 ♕d8 16.de7 ♕e7 17.♘e4 ♘e4 18. ♗e4 d6 19. ♖d1 a5 20. h3, bilgisayarın önerdiği az çok forse bir varyant ve bence beyaz en az hafif üstün.] Oyunun ikinci dönemecine hızlıca ileri saralım.

Bu konumda artık zaman sıkışmasındayım ve ♖e8 fikri bana çok etkili göründü. Burada önceden planladığım 29.h4'e ♖e8 olduğunu, hatta pek çok hamleye bu fikrin olduğunu görünce panikledim. Nitekim 30. ♖e8 ♖e8 31. ♕g5 ♕g5 32. hg5 ♖e1 32.♔h2 ♖d1 34.♗a6 ♖d2, bu seviyede hesaplanacak bir varyant değil ama Siyahların nasıl eşitlediğini ortaya koyması açısından önemli. Burada, Beyazın materyal üstünlüğünü sürdürüp bütün kritik kareleri kontrol edecek bir devamyolu var. 29.b3 f4 30. ♕e1 ♖e8 31. ♖e8 ♖e8 32.♕b4!)

Final sıralaması (ilk 6)

1	Mehmet Emin Çiftçi	6
2	Ege Karaahmetoğlu	6
3	Cumali Ünver	5½
4	Akın Öksüz	5½
5	Özgür Akman	5½
6	Mustafa Yelken	5½

30. ♖e8 ♖e8 31. ♕c3? (Basitçe piyonu veriyor. Doğrusu 31. ♕a5 ♕f7 32. b3 g4 devamyolu olmalıydı. Beyaz hala açık üstün, piyon fazla. Oyundaki hamleden sonra oyunsonu berabere.)

33. ♖c3 ♖e1 34. ♔h2 ♗a2 35. ♖a3 ♗d5 35. ♖a5 ♗b7 36. ♗a6 ♗a6 37. ♖a6 ♔e7 38.♖a7 ♔e6 39.♖g7 ♔f6 40.♖d7 ♔e6 41.♖g7 ♔f6 42.♖d7 ♔e6 43.♖d8 ♖b1 44.♖e8+ ♔d5 (Burada konum hala eşit ama kalemi olabilecek en pasif kareye aktararak oyunu kaybettim.)

45.♖e2? ♔c4 46.♖d2? (Hala hatadan dönme şansı vardı.)

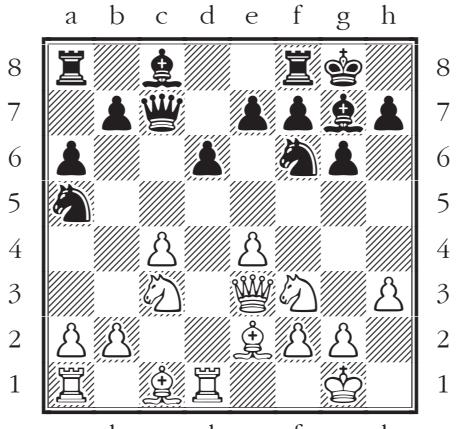
46...d5! (Artık muhtemelen kayıp zaten Siyah 60. hamlede oyunu kazandı.)

O sırada Akın Öksüz de benimkinden daha büyük hediyeyi Ege Karaahmetoğlu'na ölü berabere konumda tuhaf bir at fedasıyla verdi ve yarım puanı elinin tersiyle itti. Bu vesileyle biraz Ege'den de bahsedelim. Ege Karaahmetoğlu ise bu turnuvada, birkaç ay önce Ali İpek Anı Turnuvası'nda birinciliği paylaşan Akın Öksüz ve Cumali Ünver'i yendi. Pek çok yaşıtı gibi çok hızlı varyant hesaplıyor ama açılışlarını geliştirirse bu seviyedeki turnuvalara girmesine gerek kalmaz. Masa başında biraz daha ağırbaşlı olmayı başarırsa ve sıkı çalışmaya devam ederse bugünkünden çok daha iyi olabilir ve Türk satrancının büyük yeteneklerinden birisi haline gelebilir. O yaşlarda Mazhar Alanson'un da şarkısında söylediği gibi "Beş dakikada değişir bütün işler!"

Turnuvaya dönelim. Sonraki turda Mehmet Emin Çiftçi'ye karşı muhtemelen kazandığını sandığı için piyon feda etti, bunu söylüyorum çünkü varyanta girdikten sonra doğal devamyolunu oynamayıp piyon geri bir oyunsonu oynamayı tercih edip kaybetti. Turun bence önemli oyunlarından birisinde Akın Öksüz, Arif Özyılmaz'a karşı açılıştan hafif üstünlükle çıktı, erken bir piyon kazandı ve turnuvanın belki de en kuvvetli iki satranççısının oyunu beklenenden daha heyecansız geçti.

Altıncı tur Mehmet Emin Çiftçi bana oynadığı varyantı tekrar etti, ancak Cumali Ünver'e kaybetti. Mustafa Yelken-Akın Öksüz mücadelesi ki, Ali İpek Anı Turnuvası'nın rövanşı gibiydi. 8.h3'lü İspanyol'da erken berabere oldu. Bu satırların yazarı, Fahri Ercan'la berabere kalınca son birincilik şansını da kaçırmış oldu. Açılıştaki ilginç bir taktik fırsat vardı, onu paylaşmak isterim. Mert Erdoğdu'nun neredeyse bilgisayar hızında gördüğü temayı bakalım siz de görebilecek misiniz?

Özgür Akman – Fahri Ercan
Kahraman Olgaç Anı Turnuvası 2014

Siyah, ♕d4'lü Sicilya'dan gelen bu konumda

11...♘a5 oynadı. Beyaz bu konumdaki normal planı b3, ♗b2 ve ♖c1 oynamak. Siyah ise üst üste ♕c7 ♘a5'le benim daha önce görmediğim, şüpheli olduğunu düşünsem de masa başında çözemediğim, kirpi benzeri bu konumda c4'te direkt baskı uygulayan bir fikirle oynuyor. Bu satırların yazarı, burada 12. b3'ü hesaplamaya başladı. Malum ilk göze çarpan 12...♘e4 ama burada 13.♘d5'i fark ettim ve 13... ♕d8 14.♕e4 ♗a1 15. ♘e7 ♔h8'den sonra bir fikir göremedim. Taktik temalara hakim olmanın gerektirdiğinin ispatı olan bir konum. 16. ♗g5!'e benim sandığım gibi 16...f6 yok çünkü 17. ♖a1 fg5'e 18. ♕d4 var! 12...♘e4 olmadığından bilgisayar 12...♘c6 öneriyor. Bu hamleyle de siyah tempo kaybetti üstelik vezirin de c7'de ne kadar iyi durduğu tartışılır.

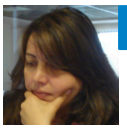
Burak Özalp ve Muhittin Büker arasındaki parti de turnuvanın en ilginç oyunlarından birisiydi. Muhittin Büker çok ilginç bir fikirle oynadı. Bu oyunu ve Ege Karaahmetoğlu'nun Cumali Ünver'e karşı kazanarak birinciliği paylaşmasını sağlayan iki oyunu haberin sonunda yorumsuz olarak görebilirsiniz. Ali İpek Anı Turnuvası'nda birinciliği paylaşan Cumali Ünver, oldukça üstün bir konumda kalite fedası yaparak kaybetti ve belki de birincilikten oldu. Kendimden bu kadar bahsettim, son turu da turnuvanın birincisinden çıkardığım dersle kazanarak rakibimin konumsal hatasını değerlendirerek kazanmayı başardım: Diren ve kazan!

Ege Karaahmetoglu - Cumali Ünver

1.e4 e5 2.♘c3 ♘f6 3.g3 ♗c5 4.♗g2 ♘c6 5.♘f3 d6 6.d3 a6 7.0–0 h6 8.♗e3 ♗g4 9.h3 ♗f3 10.♗f3 ♗e3 11.fe3 ♕d7 12.♔g2 ♘e7 13.♗e2 h5 14.♔f2 h4 15.g4 ♘h7 16.d4 ♘g5 17.♕f1 ♕c6 18.♖d1 0–0–0 19.♗c4 ed4 20.ed4 d5 21.♘d5 ♘d5 22.♗d5 ♖d5 23.ed5 ♕d5 24.♔g1 f6 25.c4 ♕d6 26.♖d3 ♖e8 27.♖e2 ♖e2 28.♕e2 ♔b8 29.♕e8 ♔a7 30.♕e3 ♕b4 31.d5 ♔b8 32.c5 ♕b2 33.d6 cd6 34.cd6 ♕b1 35.♔g2 ♕c2 36.♕d2 ♕c6 37.♔f1 ♕h1 38.♔e2 ♕g2 39.♔d1 ♕f1 40.♔c2 ♕a1 41.d7 ♕a2 42.♔d1 ♕a1 43.♔e2 ♕e5 44.♔f1 1–0

Türkiye İş Bankası

Minikler Şenliği

Fatma Yılmaz
FIDE Hakemi
fyilmazmavikale@gmail.com

Türkiye İş Bankası 2014 Minikler Satranç Şenliği Ankara, İzmir ve İstanbul'da yapıldı. Türkiye İş Bankası sponsorluğunda ilki 2006'da İstanbul'da düzenlenen şenliğin dokuzuncusu, bu yıl üç büyük ilimizde gerçekleştirildi.

Ankara ve İzmir'de Kırmızı ve Beyaz olmak üzere iki grupta düzenlenen Şenlik İstanbul'da Kırmızı, Beyaz, Mavi ve Sarı olmak üzere dört ayrı grupta düzenlendi.

Üç büyük ilimizde Türkiye İş Bankası sponsorluğunda düzenlenen şenlikte minikler yeni arkadaşlar tanımanın, satranç oynamanın yanı sıra tur aralarında, şarkı söyleyip dans etmeye, animasyon gösterilerinden çuval yarışına kadar farklı etkinliklere katılmanın da güzelliğiini yaşadılar.

Türkiye İş Bankası Minikler Satranç Şenliği- Ankara

Başkentte ilk kez düzenlenen şenliğin Kırmızı Grup etkinlikleri 16 Haziran 2014 Pazartesi, Beyaz Grup etkinlikleri ise 17 Haziran 2014'te gerçekleştirildi. Stardust Pool Club'da yapılan, açılışına TSF Başkanı Gülkız Tulay'ın da katıldığı Şenlik'te Kırmızı Grup'ta 69, Beyaz Grup'ta ise 114 minik satranççı gönüllerince bir gün geçirdiler.

Beş tur satranç oynayan geleceğin satranççılarını günün sonunda ödül töreni bekliyordu. Törende minikler kitaplarını ve madalyalarını Türkiye İş Bankası Etkinlik Yöneticisi Orkun Azak, Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Kasım Yekeler, Spor Direktörü N. Erman Üsküdarlı, Ankara Satranç İl Temsilcisi WIM Nilüfer Çınar Çorlulu›dan aldılar.

Türkiye İş Bankası Minikler Satranç Şenliği- İzmir

Tibaş İş Bankası Tesisleri'nde 17-18 haziran 2014 tarihlerinde düzenlenen Şenlik'e Kırmızı Grup'ta 71, Beyaz Grup'ta 58 sporcu katıldı. Satrançla geçirilen güzel bir günün ardından minikler madalya, kitap ve katılım belgelerini Türkiye İş Bankası Kurumsal İletişim Bölümü Müdürü Suat Sözen, Türkiye İş Bankası Kurumsal İletişim Bölümü Servis Yetkilisi Aylin Ketenci, Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi H. Hilmi Darı, Türkiye Satranç Federasyonu Merkez Hakem Kurulu Başkanı Olgun Kulaç, IA Selçuk Büyükvural ve Turnuva Başhakemi FA Oğuz Cem Akın'dan aldılar.

Türkiye İş Bankası Minikler Satranç Şenliği- İstanbul

Türkiye İş Bankası Çamlıca Spor Tesisleri'nde 19 – 22 Haziran 2014 tarihlerinde gerçekleştirilmesi planlanan; ancak olumsuz hava koşullarından dolayı ertelenen İstanbul Minikler Şenliği Şenliği 6-9 Eylül 2014 tarihlerinde gerçekleştirildi. Kırmızı, Beyaz, Mavi ve Sarı olmak üzere dört grupta düzenlenen İstanbul Minikler Satranç Şenliği) Eylül 2014 tarihinde düzenlenen ödül töreniyle sona erdi. Dört ayrı günde dört ayrı grupta yarışan ve eğlenen 470 minik satranççı adayı madalya ve kitap ödüllerini, Türkiye İş Bankası Kurumsal İletişim Müdür Yardımcıları Aylin Ketenci, Müge Nevşehirli Veziroğlu, TSF Yönetim Kurulu Üyesi Kasım Yekeler ve Başkan Gülkız Tulay'dan aldılar.

II. Uluslararası Altın Kayısı Satranç Turnuvası

A kategorisinde Genov birinci

Dereceye giren sporculara toplamda 42 bin 500 liralık ödülün yanında çeşitli teknoloji ödülleri dağıtıldı.

Mustafa Kavgacı
Antrenör&Hakem
mkavgaci@hotmail.com

Malatya Büyükşehir Belediyesi'nin destekleriyle ve Türkiye Satranç Federasyonu tarafından düzenlenen 2. Uluslararası Altın Kayısı Satranç Turnuvası 15 Haziran 2014 Saat 15:00'da Malatya Atatürk Spor Salonu'nda başladı.

Turnuvanın açılış töreninde konuşan Malatya Milletvekili Öznur Çalık, Uluslararası Altın Kayısı Satranç Turnuvası'nın ikincisinin yapıldığını belirterek, turnuvaya birçok ülkeden satranç sporcusunun katıldığını kaydetti.

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay ise selamlama konuşmasında 2. Uluslararası Altın Kayısı Satranç Turnuvası'nın, Türkiye Satranç Federasyonu'nun uluslararası anlamda en önemli turnuvalarından birisi haline geldiğini belirtti. Tulay "Turnuvanın, çok daha geniş bir katılım ve geniş bir ortamda devam edeceğine inanıyorum. Türkiye Satranç Federasyonu 430 bin lisanslı sporcusu ile diğer spor federasyonları içerisinde ön sırada yer almaktadır. Amacımız ülkenin her noktasına satrancı yaymak. Bu anlamda yaptığımız güzel proje ve atılımlar var. Bunlardan birisi de bu tür uluslararası turnuvaları ülkemize kazandırmaktır." dedi.

Daha sonra kürsüye gelen, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Çakır da, turnuvanın güzel bir şekilde geçmesi temennisinde bulunarak, daha geniş katılımla turnuvayı sürdüreceklerini dile getirdi. Çakır, Malatya'yı sosyal ve kültürel bir şehir haline dönüştüreceklerini kaydederek, şunları söyledi: "Bu etkinliklerdeki amacımız, çocuklarımızın kendilerini ifade edebilmeleri ve geliştirmelerine katkı sağlamak. Çocuklarımızın zihinsel olarak gelişmeleri adına da bu turnuvayı çok önemsiyoruz. Dolayısıyla bu tür etkinlikleri Malatya Büyükşehir Belediyesi olarak yapmaya devam edeceğiz. Bu kapsamda yıl içerisinde birçok etkinliğimiz olacak. Bu tür etkinliklerimizi daha da arttıracağız."

Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Çakır, Satranç Federasyonu Başkanı Tülay'a Malatya'nın simgesi olan kayısı hediyesini takdim etti. Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Tülay da, Yeşilyurt Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat'a Antrenörlük belgesini takdim etti. Daha sonra hep birlikte küçük satranç sporcuları ile hatıra fotoğrafı çektirdiler.

Turnuvanın başlangıç hamlesinden önce görme engelli iki sporcunun yaptıkları (körleme) gösteri maçı dev ekrana yansıtıldı. İl temsilcimiz Cemal Gürsel Toy: "Bu gösteri maçı ile vermek istediğimiz mesaj şudur: Sporun önünde hiçbir engel yoktur. Engelli gençlerimizi de aramızda görmek istiyoruz. Onlar için elimizden gelen her şeyi yapmaya hazırız. Bunu vazife addediyoruz." diyerek hepimize örnek olacak bir davranış sergilemiştir.

Gösteri maçının ardından Malatya Milletvekilleri Öznur Çalık, Cemal Akın ve Mustafa Şahin, Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Çakır, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, Yeşilyurt Belediye Başkanı Hacı Uğur Polat ile Malatya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Mustafa Sadi Fındıklı, turnuvanın başlangıç hamlesini yaptılar.

Turnuvada: Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan, Bulgaristan, Kosova,

Gürcistan, İran, Suriye, Karadağ ve Ukrayna'dan toplam 400'e yakın sporcu katıldı. Turnuva oldukça çekişmeli ve zevkli maçlara sahne oldu. Diğer yandan, turnuva etkinlikleri çerçevesinde tarihi ve turistik değerlere sahip Battalgazi ilçesine ve Nemrut dağına geziler düzenlendi. Malatya il temsilcimiz Cemal Gürsel Toy rehberliğinde, Battalgazi ilçesinde bulunan; Namazgâh, Kanlı Kümbet, Silahtar Mustafa Paşa Kervansarayı, Ulu Camii ve Aslantepe Höyüğü'nü gezen yüzü aşkın sporcu, Malatya'nın tarihi değerlerine hayran kaldıklarını ifade etti.

Malatya Büyükşehir Belediyesi'nin organizasyonunda bu yıl ikincisi düzenlenen Uluslararası Altın Kayısı Satranç Şampiyonası, ödül töreniyle sona erdi.

Atatürk Kapalı Spor Salonu'nda düzenlenen turnuvanın ödül törenine, Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Çakır, Vali Yardımcısı Murat Çağrı Erdinç, Türkiye Satranç Federasyonu As Başkanı Aşkın Keleş, Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Ertan Mumcu, Gençlik Spor İl Müdürü M. Sadi Fındıklı, Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşleri Daire Başkanı İhsan Gencay ile vatandaşlar ve sporcular katıldı.

Turnuvanın kapanış konuşmasını Malatya Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Çakır yaptı. Çakır: "Her anlamda güzel bir organizasyon oldu. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. İkincisini düzenlediğimiz, Uluslararası Altın Kayısı Satranç Turnuvamıza 9 ülkeden yoğun bir katılımın oldu. Turnuvada 400›e yakın sporcu mücadele etti. Uluslararası Altın Kayısı Satranç Turnuvamızın bu yıl ikincisini yaptık. Geçen yılda turnuvamıza ciddi bir katılım vardı. Bunu daha da yaygınlaştırmak, öğrencilerimizin daha çok ilgisini çekmek, satrancı çocuklarımıza öğretmek temel amacımızdı. Bu anlamda Türkiye Satranç Federasyonu ile Malatya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğüne teşekkür ediyorum. Malatya Büyükşehir Belediyesi olarak böyle güzel bir organizasyonda yer aldık" dedi. Çakır, görme engelli sporcularında turnuvada yer aldıklarını anımsatarak: "Bu yılki turnuvamızda görme engelli sporcularımızda yer aldı. Çeşitli gösteriler yaptılar. 20 oyununda internet ortamında canlı olarak yayınlanması ayrı bir farklılık oldu" diye konuştu.

Turnuvayı gelecek yılda devam ettireceklerini dile getiren Çakır, şunları bildirdi: "Turnuvamızın gelecek yıl üçüncüsünü düzenleyeceğiz. Ödüllerimizi daha da artıracağız. Turnuvaya, yurt dışından daha çok sporcunun gelmesine öncülük edeceğiz. Bunun yanında il dışından gelen sporcu sayısını da daha yukarılara taşımamız lazım. Bu kapsamda turnuvamızı devam ettireceğiz." diyerek sözlerini tamamladıktan sonra ödül törenine geçildi.

Turnuva sonunda ilk üç dereceyi elde eden sporcular:

A Kategorisi: 1. GM Petar Genov 2. Azer Mirzoev 3. David Zarkua

B Kategorisi: 1. Kadir Kutay Özcan 2. Ömer Amir Akdağ 3. Can Kara

C Kategorisi: 1.Tuna Sargınalp 2. Kürşat Buğra Gökçek 3. Cem Toprak

D Kategorisi: 1. Melik Baver Adsız 2. İnan Soydan 3. Emre Coşkun

Şampiyona sonunda dereceye giren sporculara toplamda 42 bin 500 liralık ödülün yanında çeşitli teknoloji ödülleri dağıtıldı. Törende turnuvaya emeği geçenlere ve turnuvanın hakemlerine teşekkür plaketi sunuldu.

Törende, A kategorisinde dereceye girenlere ödüllerini Büyükşehir Belediye Başkanı Ahmet Çakır; B kategorisinin ödüllerini Vali Yardımcısı Murat Çağrı Erdinç; C kategorisinin ödüllerini Türkiye Satranç Federasyonu Asbaşkanı Aşkın Keleş; D kategorisinin ödüllerini de Gençlik Spor İl Müdürü M. Sadi Fındıklı takdim etti. Ayrıca, görme engelli sporculara verilen teşvik ödüllerini ise Satranç İl Temsilcisi Cemal Gürsel Toy verdi.

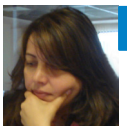
Ayrıca, turnuvaya katılan bütün sporculara kayısı paketleri ile Malatya Belediyesinin hazırladığı hediye paketleri de takdim edildi.

Hep birlikte çektirilen hatıra fotoğrafı ile kapanış töreni son buldu.

Keşan 12. Uluslararası Kültür ve Turizm Festivali Satranç Turnuvası

Odeev şampiyon

Eş puanlı sporculardan Iveri ikinci, Giga üçüncü

Fatma Yılmaz
FIDE Hakemi
fyilmazmavikale@gmail.com

Keşan 12. Uluslararası Kültür ve Turizm Festivali Satranç Turnuvası 8-23 Ağustos 2014 tarihlerinde yapıldı. Bu yıl on ikincisi yapılan turnuvaya yedi ülkeden toplamda dokuzu unvanlı (1 GM; 4 IM, 3 FM, 1 CM) olmak üzere toplamda 158 sporcu katıldı. 9 Tur süren maçlar sonunda 7,5 puanlı sporculardan Türkmenistan'dan GM Handszar Odeev şampiyon olurken, Gürcistan'dan IM Iveri Chighladze ikinci, IM Giga Qupradze üçüncü oldu.

Keşan Belediyesi desteğiyle 18 Ağustos 2014'te ilk turu oynanan turnuvanın Açılış Törenine Keşan Belediye Başkan Vekili Ercan Ersoylu, Meclis Üyesi Feridun Tümer ile Keşan Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Ayşegül Arslan Aydın katıldı. Açılış Töreninde söz alan Keşan Belediye Başkan Vekili Ercan Ersoylu, sabır ve zekayla yönlendirilen bir spor olan satrançta böyle bir turnuva düzenliyor olmaktan duydukları memnuniyeti dile getirerek turnuvaya desteklerinden dolayı TSF yetkililerine teşekkür etti.

Turnuvanın ilk turu Başkan Vekili Ersoylu'nun sembolik hamlesiyle başladı. Daha ilk turda 1635 Elolu Murat Yanık'ın 2155 Elolu Askar Akbar Rzayev'i yenmesi turnuvada bolca sürprizin yaşanacağının habercisiydi ve çok sayıda maç 300-500 Elo farkına rağmen Elo'su düşük olan sporcuların başarılarıyla sonuçlandı. Bu durumun belirgin örnekleri arasında Olçum galibiyetiyle biten Ahmet Olçum-Bachana Morchiashvili (2331), Suhrab Semiev (2327)- Ahmet Olçum (1961),Yanık galibiyetiyle sonlanan Askar Aliakbar Rzayevi (2155)- Murat Yanık (1635) ve Bal galibiyetiyle sonlanan Aryan Gholami (2306)- Enes Emre Bal (1856) maçlarını saymak mümkün. Kaan Küçüksarı (1666) - G. M. Ali Ajmed Al-Khattab (2140), Giga Qupradze (2491) - Metin Hatipoğlu (1827), İlhan Can (1948)- Sadık Can Nazikkol (1392) maçları yüksek rating farkına rağmen beraberlikle sonuçlanan maçlar arasında yerini aldı.

Kendisi de amatör düzeyde satranç oynayan ve satrancı destekleyen Keşan Belediye Başkanı Opr. Dr. Mehmet Özcan, için bu maçlar kaçırılmaması gereken özellikteydi ve bu nedenden olsa gerek ikinci günden başlayarak neredeyse turnuva salonundan ayrılmadı ve baştan sona bütün maçları izledi.

İsviçre sistemi 9 tur üzerinden 90'+30" tempoyla 6 gün süren turnuva, Keşan Atatürk Kapalı Spor Salonu›nda 23.08.2014 Cumartesi günü saat 16.00'da gerçekleştirilen ödül töreni ile sona erdi. Törene Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı ve FIDE Asbaşkanı Gülkız Tulay, Keşan Belediye Başkanı Mehmet Özcan, Belediye Meclis Üyeleri Feridun Tümer, Mitat Beyazoğlu, Keşan Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü Ayşegül Arslan Aydın, sporcular, veliler ve yerel basın katıldı. Ödül töreninde söz alan TSF Başkanı Tulay satrancın yararlarından söz ederek Keşan Turnuvası gibi uluslararası nitelikte olan turnuvaların ülkemiz satrancı açısından önemini vurgulayarak böyle bir turnuvayı ülkemize kazandırdıkları için başta Keşan Belediye Başkanı Özcan olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür etti. Başkan Özcan da satrancın yararına inandığını, satrancın yaygınlaşması için çaba gösterdiklerini, böyle bir turnuvaya ev sahipliği yapmaktan son derece mutlu olduklarını belirtti. Tören sponsorlara, hakemlere plaket, dereceye giren sporculara da ödüllerinin verilmesinin ardından sona erdi.

Turnuvayla ilgili neler dediler?

Rafet Gülmez (Trakya Bölge Temsilcisi, Turnuva Direktörü)

2002 yılında Satranç Şenliği adı altında başlattığımız etkinliğimizi, 2003 yılında ilçe turnuvasına, 2004 yılında

il turnuvasına, 2005 yılında bölge turnuvasına, 2006'da ulusal turnuvaya ve 2007'de uluslararası turnuvaya dönüştürdük. Turnuvamız başladığı yıldan beri her geçen yıl daha da güçlenerek ve güzelleşerek devam ediyor. Turnuvamıza destek veren başta Keşan Belediye Başkanı Opr. Dr. Mehmet Özcan olmak üzere tüm belediye çalışanlarına, TSF Başkanı Gülkız Tulay'a ve TSF çalışanlarına çok teşekkür ediyorum.

Serpil Yurdakul (Veli)

Kızım ilimizde kendi yaş grubunda başarılı bir sporcu. "Keşan Turnuvası çok güzeldir, mutlaka gidin." dedikleri için geldik. Güzel de bir organizasyon, hakem ve diğer görevlilerin güler yüzlülüğü, sorunlara anında çözüm üretme becerileri de harika ancak turnuva salonun çok sıcak olması bazen bütün bu olumlulukları gölgede bırakabiliyor.

Sevilay Ayengin (Veli)

Çocuklarımın yaş gruplarında dereceleri var. Keşan'da böyle bir turnuvanın yapılması çok güzel. Bu turnuva sayesinde çocuklarımız dünyanın değişik yerlerinden başarılı sporcularla karşılaşabiliyorlar. Bu nedenle emeği geçenlere teşekkür ederiz. Yalnız turnuvanın yapıldığı salonun havalandırması ve soğutulması konusunda sorun var. Bu sorunlar çözülüp salon daha serin olursa mükemmel bir turnuva.

İrem Şen (2010, 2011, 2012, 2013 Milli Takım Havuzu sporcusu, 2014 Okul Sporları Küçük Kızlar şampiyonu):

Çok zor ve güzel bir turnuva, turnuva salonu da çok güzel ve düzenli. Tek sorun salonun sıcak olması.

Esma Doğa Duran: (2012 yaş grupları 8 yaş Türkiye üçüncüsü, 2013 yaş grupları 9 yaş Türkiye Şampiyonu, 2013 dünya okullar 9 yaş sekizincisi, 2014 yaş grupları 10 yaş altıncısı)

Katılımın daha fazla olmasını dilerdim. Gayet güzel bir turnuva, turnuvada emeği geçenlere teşekkür ederim.

Emirhan Tarlabaşı (Yaş gruplarında 2010 7 yaş, 2011 8 yaş Türkiye şampiyonu, 2010 Avrupa Okullar 7 yaş şampiyonu, 2010 7 yaş Dünya Okullar ikincisi, 2014 Okul Sporları Küçükler şampiyonu, 2014 yaş Grupları 11 yaş üçüncüsü)

Bence Keşan Turnuvası çok güzel ve keyifli bir turnuva. Maçlar çok çekişmeli bir o kadar da keyifli. Bu nedenle ben bu turnuvanın gelişerek devam etmesini diliyorum.

Ahmet Anıl Aydemir: (Tarsus-Mersin Zeka Kulübü sporcusu, 2013 10 yaş Tarsus birincisi, 2013 10 yaş Gaziantep üçüncüsü, 2013 Adana/Sarıçam Açık Kategori altıncısı)

Satranç oynamaya başladıktan sonra insan hırslanıyor. Daha fazlasını öğrenmek ve zekasını daha da geliştirmek için çabalıyor. Bizden daha güçlü büyüklerimizle oynamak, GM ve IM'lerin maçlarını izlemek keyifliydi. Olumlu anlamda çok katkıları oldu, eksikliklerimi görmemi sağladı. Okulda da başarılı bir öğrenciyim. Bunu da satranca borçlu olduğumu biliyorum.

Sermin Naz Aydemir (Tarsus-Mersin Zeka Kulübü, 2013 7 ve 2014 8 Yaş Türkiye beşincisi, 2013 Türkiye Kadınlar Şampiyonası 7 yaş birincisi, 2014 Tokat Turnuvası 10 yaş altı üçüncüsü, 2014 Mersin 8 yaş birincisi)

Elo puanım çıksın diye gelmiştim. Puanıma ulaşmak üzereyim. Başarılı bir turnuva. Büyüklerle oynayarak daha sabırlı olmayı, daha düzenli ve disiplinli olmayı öğrendim. Satrancı çok seviyorum. Bu turnuvada, keşke biz küçükler düşünülseydik ve 10 yaş grubuna madalya ve daha çekici ödüller verilseydi.

Suhrab Semiev - Ahmet Olçum

Analiz: Ahmet Olçum

1.d4 g6 2.e4 ♗g7 3.♘c3 d6 4.g3 ♘f6 5.♗g2 0–0 6.♘ge2 ♘**a6** Sıkça oynanan bir hamle. Fikir c5.

7.h3 c5 8.♗e3 c×d4 9.♗×d4 e5 10.♗e3 ♗e6 d5 sürmeye yönelik planın ilk hamlesi

11.♕d2 ♕e7 12.0–0 (12. 0–0–0 ile şah kanadından oynamayı tercih edebilirdi.)

12...♘c7 13.f4 ♖fd8 14.f5?! Siyahların d5 sürüsüne izin veriyor.

14...g×f5 15.e×f5 ♗c4 16.♗h6 ♗×h6 17.♕×h6 d5 18.♖fe1 [18.g4 d4 19.♘e4 ♘×e4 20.♗×e4 f6 21.g5 ♕g7∓] **18...♔h8 19.b3 ♘g8 20.♕d2 ♕c5+ 21.♔h2**

Beyazın şahı h1 karesine kaçması daha mantıklı. Oyunun devamında şahın h2'de olması beyaz için çok sıkıntılı olacak.

21...♗a6 22.♖ad1 ♖ac8

Beyazların d5 piyonunu almasını engelliyor. Çünkü taş değişimlerinden sonra Siyahın ♖c2 hamlesi kazanca götürüyor.

23.♘g1 f6 24.♘a4 Beyaz atın köşede olması beyaza hiç bir katkı vermez. 24. g4 ile devam edilmeliydi.

24...♕f8 25.c3 b6 26.g4 d4 Siyah sonunda kendine avantaj yaratacak hamleyi yaptı. Konum açık ve beyaz taşlar koordineli çalışmıyor.

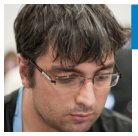
27.c×d4 ♖×d4 28.♕f2 ♘b5 29.♘f3 ♖f4 Devamında ♘d4 hamlesi kaçınılmaz.

30.♖d7 ♘d4! 31.♕h4 ♘×f3+ 32.♗×f3 h6 33.♖e3 [Siyahların ♖c2 isteğine 33.♗e4 ♖×e4! 34.♖×e4 ♖c2+ 35.♔g3 ♕a8–+]

33...♖c2+ 34.♔g3 ♖×f3+! 35.♖×f3 ♕b4 36.g5 ♕e1+ 37.♔g4 ♖g2+ 38.♔h5 ♖×g5+ 39.♕×g5 h×g5 40.♔g6 ♕h4 41.♖c3 ♗b5 42.♖cc7 ♗×d7 43.♖×d7 g4 44.♘c3 ♕g5+ 45.♔f7 ♕×f5 0–1

2014 Satranç Olimpiyatı
Zafer Çin ve Rusya'nın

41. Satranç Olimpiyatı'nda erkeklerde Çin, kadınlarda ise Rusya şampiyonluk kupasına uzandı.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Olimpiyat Şampiyonu Çin Takımı
Fotoğraf: David Llada

Dünya satrancının ülkeler düzeyindeki en önemli turnuvası satranç tarihi boyunca hep Satranç Olimpiyatı olmuştur. Uluslararası Satranç Federasyonu FIDE'nin çabalarına karşın en azından şimdilik Olimpiyatlar'da yer almayan satranç -ki Antik Yunan'dan bu yana gelen fiziksel güç odaklı yarışmalar geleneğine aykırı olması bunda büyük bir etken- buna gayrı resmi de olsa ilk sayabileceğimiz Paris 1924'ten bu yana kendi olimpiyatını düzenleyerek cevap veriyor. İki senede bir düzenlenen Olimpiyat'a bilindiği üzere ülkemiz 2000 ve 2012 yıllarında iki defa başarıyla ev sahipliği yapmıştı. 2012 İstanbul'dan sonra düzenlenen ilk olimpiyat olan 2014 Tromso, başlangıçtaki Norveç Hükümeti ile yaşanan finansman problemlerine karşın güzel bir organizasyonla satranç tarihinde 41. sıradaki yerini aldı. Satrançta giderek artan ivmesini milli takımlar düzeyine taşımayı hedefleyen ülkemiz için de bu olimpiyat son derece önemliydi. Genel kategoride takımımız çok başarılı bir performansla turnuvayı 21. sırada noktalarken kadınlarımız biraz şanssız bir şekilde 36. sırayı elde etti. Şimdi hem takımlarımızın hem de sıralamada üstlerde yer alan ülkelerin Tromso macerasına şöyle bir göz atalım.

Kuzey Kutup Dairesi'nin 300 km yukarısında yer alan, harika bir coğrafyaya sahip, 60000 nüfuslu şirin bir Norveç şehri olan Tromso'da ilk tur 2 Ağustos'ta oynanan maçlarla başladı. Favori ülkelerin zorlanmadığı turda takımlarımız da görece zayıf rakiplerini 4-0'lık skorlarla geçerek turnuvaya güzel bir başlangıç yaptılar. Olimpiyat'ta sürprizler için ikinci turu beklemek gerekiyordu. Ev sahibi ülke sanırız organizasyona sansasyonel bir boyut katmak istemiş olacak ki hem Norveç-1 hem de Norveç-2 takımları ikinci tura sürprizlerle damgasını vurdu. Magnus Carlsen'in liderliğindeki Norveç-1 kendisinden zayıf Fin takımıyla berabere kalırken, Norveç-2 ise hemen her masada 250 Elo farkının bulunduğu bir eşleşmede turnuva favorilerinden Ukrayna'ya erken bir çelme takıyordu. Bu maçta Norveç-2'nin kahramanı Ivanchuk'u yenmeyi başaran genç IM Urkedal'dı.

İkinci turda genel kategoride zayıf Lüksemburg'u 3-1 ile geçen milli takımımız yoluna beklenildiği gibi devam etse de kadınlarımızın işi o kadar kolay değildi zira rakip güçlü İsveç'ti. **Kadın satrancının efsanesi, satranççıların ellerini tutsa eksiksiz öleceği, Pia Cramling'e karşı berabere yapan** Betül ve tıpkı onun gibi rakiplerini durduran Kübra ile Khayala maçı bariz bir avantajımızın olduğu dördüncü masanın sonucuna bağlamayı başardılar ve en formda oyuncularımızdan Zehra Topel de görevini yerine getirerek takımımıza önemli bir galibiyeti getirdi. İkinci tur itibariyle bizim adımıza her şey yolunda gidiyordu!

Olimpiyatta esas çekişme üçüncü turda başladı. Takımlarımız genel kategoride Gürcistan ve kadınlarda Bulgaristan gibi güçlü rakiplerle eşleşmesine karşın maçlarını beraberlikle sonlandırmayı başararak bir puanı hanelerine yazdırdılar. Özellikle de kadınlarda Bulgaristan'a karşı alınan beraberlik önemliydi. Eski şampiyon Stefanova'ya berabere yapan Betül ve WGM Djingarova'yı yenen Khayala bu maçın kritik puanlarını alan isimlerdi. Sıralamanın üstlerinde de önemli maçlar vardı. Genel kategoride Ermenistan-Fransa maçından galip ayrılan takım Fressinet sayesinde Fransa olurken Hollanda da güçlü ABD'yi 2,5-1,5 geçmeyi başararak Nakamura ve arkadaşlarının şampiyonluk hayalleri-

ne önemli bir darbe vuruyordu. Diğer bir önemli maçta ise Çin, Macaristan'ı Leko'nun birinci masadaki galibiyetine karşın 2,5-1,5 yenerek aslında şampiyonluk yolundaki ilk engeli aşmış oluyordu. Kadınlarda favori Çin, ABD'yi 3-1'lik skorla yenerek kazasız yoluna devam ederken bir diğer favori Rusya ise zorlandığı maçta güçlü Fransa'yı 2,5-1,5 yenmeyi başardı ve takibini sürdürdü. Üçüncü tur giderek artacak bir mücadelenin başlangıcını simgeliyordu.

Dördüncü tur genel kategoride bizim açımızdan harika bir tur oldu. Rakip dünya satrancının parlayan yıldızı Fabiano Caruana'lı İtalya'ydı. Nitekim İtalya'nın tek yarım puanını alan da Dragan'a karşı Caruana oldu. Diğer üç masada GM Esen, GM Yılmaz ve GM Ipatov rakiplerini adeta süpürdüler ve 3,5-0,5'lık farklı bir galibiyete imzalarını attılar. Kadınlarımızın rakibi ise üç numaralı seri başı Ukrayna'ydı ve Muzychuk Kardeşler'in, eski şampiyon Ushenina'nın olduğu bir kadroya karşı işleri çok zordu. Yine de iyi bir mücadele ortaya koyan millilerimiz birinci ve dördüncü masadaki mağlubiyetlere engel olamayarak maçı 3-1 kaybetti ve böylece ilk yenilgisini aldı. Genel kategorinin en önemli iki eşleşmesinden biri olan Fransa-Azerbaycan'ı Mamedyarov'un birinci masadaki galibiyetiyle 2,5-1,5 kazanan Azeriler oldu. Diğer kritik eşleşme Rusya-Çin ise 2-2'lik beraberlikle sonuçlandı. Bir numaralı seri başı Rusya için önemli bir puan kaybı olsa da Çin için belki de en güç engelin geride bırakılması anlamına geliyordu. Kadınlarda ise favoriler dördüncü turu genelde kayıpsız geçti. Rusya-Almanya maçını 2,5-1,5 ile Rusya kazandı ve Azerbaycan'ı 3,5-0,5 ile yenen diğer favori Çin'le yarışı sürdürmüş oldu. Dörtte dört giden diğer takımlar arasında ise Macaristan ve sürpriz bir şekilde İran ile Endonezya vardı. Özellikle Endonezya'nın güçlü Ermenistan'a karşı aldığı 3,5-0,5'lık farklı galibiyet dördüncü turun kadınlardaki en büyük sürpriziydi.

Kâğıt üzerinde favori olduğumuz eşleşmelere sahne oldu beşinci tur ancak tur sonunda oyuncularımızın pek de mutlu olduğunu söylemek mümkün olmadı maalesef. Genel kategoride dördüncü tur sonunda üç galibiyet ve bir beraberlikle harika bir turnuva geçiren ve dokuzuncu sırada yer alan takımımızın rakibi Sadvakasov ve Kazhgaleyev gibi önemli oyuncularından yoksun olmasına karşın iyi bir performans gösteren Kazakistan takımıydı. Maça favori çıkan millilerimiz maalesef serilerini sürdürme şansını geri tepti ve maçı 3-1 kaybetti. Kadınlarda da reyting ortalaması olarak altımızda yer alan İskoçya'yla berabere kalınca bizim açımızdan talihsiz bir günü geride bırakmış olduk. Genel kategoride tam puan giden ülkelerden Azerbaycan ve Sırbistan berabere kalırken, Bulgaristan da Rusya'yla Topalov'un Kramnik'e mağlup olmasına karşın belki de hayatının turnuvasını geçiren Iotov'un Karjakin'e kazanmasıyla berabere kalınca puan kaybetmeyen ülke kalmamış oldu. Kadınlarda ise Rusya daha şanslıydı. Kadın satrancının klasik derbilerinden biri olan Rusya-Gürcistan maçı ikinci masada Gunina'nın Khotenashvili'ye kazanması sonucu Rusların lehine sonuçlandı. Turnuvanın sürpriz takımları Endonezya ve İran ise sırasıyla Çin ve Macaristan engeline takılarak serilerini noktalamak zorunda kaldılar. Böylece altıncı tura girilirken üç tane tam puanlı takım kaldı: Çin, Macaristan ve Rusya.

Altıncı turla beraber turnuvanın ilk yarısı geride bırakıldı. Genel kategoride Azerbaycan Gürcistan'ı, Küba da Kazakistan'ı 3,5-0,5'lık skorlarla geçerek ilk iki sıraya yerleştiler. Onları yarım puan geriden takip eden takımlar ise Özbekistan engelini zor da olsa geçen Rusya, Mısır'ı rahatça yenen Çin, Bulgaristan'la berabere kalan Sırbistan ve İran'ı 3-1 yenen Hollanda'ydı. Millilerimiz bu turda Shirov önderliğindeki Letonya'ya maalesef 3-1 kaybetti ve böylece üst üste ikinci yenilgisini almış oldu. Kadınlarda Çin, Macaristan'ı 3-1'lik net bir skorla ekarte ederken Rusya da Sırbistan'ı rahatça geçmesini bildi. Böylece iki takım zirvede yalnız kalmış oldu ve bir sonraki tur oynayacakları maç turnuvanın sonucunu da büyük oranda belirleyecekti. Kadın millilerimiz hemen hemen denk bir takım olan Çek takımıyla oynadıkları maçtan ilk iki masada aldıkları galibiyetlerle iki puan çıkarmasını bilerek ilk yarıyı güzel bir şekilde kapatmış oldu.

Olimpiyat Şampiyonu Rusya

Fotoğraf: David Llada

Yedinci turun en önemli maçı kadınlarda oynanan Rusya-Çin maçıydı. Hou Yifan'lı kadrosuyla 1 numaralı seri başı olan Çin, maça az da olsa favori çıktı çıkmasına ama en güvendikleri masa olan birinci masada Rus Lagno, Yifan'ı yenmeyi başarınca planları suya düştü. Dördüncü masada Olga Girya'nın WGM Zhongyi'ye kazancı da maçta skoru belirledi: 3-1! Böylece Rusya büyük bir avantaj elde etmiş oldu ve Çin'in şampiyonluk hayalleri bundan sonra ancak rakiplerinin tökezlemesiyle gerçekleşebilecekti. Millilerimizin ise rakibi güçlü Almanya'ydı ve Betül'ün IM Paehtz'e birinci masada aldığı beraberlik takımımız adına turun tek puanı oldu. Genel kategori ise ulusal takımımız açısından daha iyi bir sonuca sahne oldu. İki maçlık yenilgi serisine nihayet Paraguay'ı 3-1 yenerek son veren oyuncularımıza böylece yedinci tur önemli bir moral oldu. Üst masalarda ise çok çekişmeli ve gidip gelen bir maçta Küba'yı 2,5-1,5 yenmeyi başaran Azerbaycan bu sonuçla 13 puana yükselerek zirveye oturmasını bildi. Günün sürpriz maçında Navara'nın Grischuk'a ve Laznicka'nın Svidler'e kazanmasıyla Çek Cumhuriyeti Rusya'ya 3-1 gibi bir skor elde ederek bir numaralı seri başı olan Rusları şampiyonluk yarışının dışına itti. Çin, Sırbistan'ı 3,5-0,5 gibi farklı bir skorla yenerek 12 puanla ikinci sıraya otururken Bulgaristan ve Romanya da aldıkları galibiyetlerle eş puanla Çin ve Çek Cumhuriyeti'ne eşlik eden diğer ülkeler oldular.

Genel kategorinin en önemli maçı belki de sekizinci tur da oynanan Çin-Azerbaycan maçıydı. Tromso'da Çin'in sayı makinesi olan Yu Yangyi ve Ni Hua'nın üçüncü ve dördüncü masada aldıkları galibiyetler maçı Çin'e getirdi ve böylece sekizinci tur sonunda Çin puan farkıyla zirveye yerleşti. Tabii bunda eş puanlı ülkelerden Romanya ve Çek Cumhuriyeti'nin birbirleriyle berabere kalması ve Bulgaristan'ın Ukrayna'ya kaybetmesinin de payı vardı. Bacrot'nun galibiyetiyle Polonya'yı 2,5-1,5 yenen Fransa ise kendini bir anda Ukrayna, Çek Cumhuriyeti, Azerbaycan ve Romanya ile birlikte ikinci sırada buluverdi. Zayıf Ekvador'u 3-1 ile geçen A Milli Takımımız için de iyi bir turdu şüphesiz. Kadınlarımız ise ev sahibi Norveç'e WIM Topel'in WGM Dolzhikova'ya kazancına karşın 2,5-1,5 kaybederek kötü bir mağlubiyetle turu kapattılar. Üst sıralarda ise sekizinci tur önemli bir şey değiştirmedi ve favoriler genelde maçlarını kazanarak yollarına devam ettiler.

Sondan üçüncü tur olan dokuzuncu turda Çin genel kategorideki son puan kaybını yaşadı. Ukrayna'yla berabere kalan Çin böylece Çek Cumhuriyeti'ni yine Bacrot'nun galibiyetiyle geçen Fransa'ya kendisine yetişme imkânı verdi. Azerbaycan ise bu fırsatı değerlendiremedi ve Romanya'ya karşı bir puanla yetinmek durumunda kaldı. Romenlerin Tromso'nun iyi performans gösteren takımlarından biri olduğunu belirtmek lazım. Bir diğer formda ekip olan takımımız ise ev sahibi Norveç'e karşı galibiyeti elinden kaçırdı. Dragan'ın birinci masada dünya şampiyonu Magnus Carlsen'e karşı oynadığı ve hatta üstün konuma geçtiği parti turun en çok takip edilen partisi oldu. Kazanca çok yaklaşmışken üstünlüğünü değerlendiremeyen GM Solak böylece dünya şampiyonunu yenmek gibi çok önemli bir fırsatı elinden kaçırmış oldu. Dragan'ın kaybını telafi eden oyuncumuz ise Tromso'da takımımızın skorerlerinden olan GM Can oldu. Emre Can'ın Carlsen'in çalıştırıcılığını da yapmış kuvvetli GM Agdestein'a galibiyeti takımımıza çok önemli bir puan kazandırdı. Kadınlarımız ise kendilerine göre zayıf Meksika'ya acımadı ve 4-0 gibi harika bir skora imza attı. Üst sıralar açısından ise dokuzuncu tur belirleyici oldu. Ermenistan'a karşı soğuk terler döken Rusya maçtan 2,5-1,5 galip ayrılıp zirvedeki yerini korudu. Diğer önemli maçlarda Çin Fransa'yı 3,5-0,5 yenerek iki puan geriden takibini sürdürdü ve Ukrayna Hindistan'a galip gelerek Çin'in bir puan gerisinde üçüncü sıraya yerleşti. Bu sıralama son iki turda bozulmayacak ve aynı zamanda turnuvanın final sıralaması olacaktı.

Onuncu turda genel kategoride liderlerin mücadelesinden galip ayrılan taraf Yu Yangyi sayesinde Çin oldu ve böylece Fransa son tur öncesi birincilik şansını kaybetti. Romanya'yı 3-1 yenen Macaristan son tura böylece Çin'in bir puan gerisinde ikinci sırada girmeyi başardı. Üçüncülüğü ise tam sekiz ülke paylaşıyordu ve her şey son turda belli olacaktı. Günün sürpriz sonuçlarından biri de Carlsen'in Hırvat Saric'e mağlup olmasıydı. Daha önce de Naiditsch'e kaybeden şampiyona evinde oynamak yaramıyor olsa gerek!

İsviçre sistemiyle oynanan turnuvalarda son iki tur her zaman çok önemlidir ve takımlarımızın da final sıralaması açısından da kazanması önemliydi. Kadınlarımız zayıf Jamaika karşısında 3,5-0,5'lık skorla onuncu tur itibariyle bunu başarırken genel kategoride ise İzlanda karşısında elde ettiğimiz 2-2'lik beraberlik oyuncularımızı pek tatmin etmiş olmasa gerek. Kadınlar kategorisinin üst sıraları ise son derece çekişmeli ve sürpriz skorlara sahne oldu. Bütün maçlarını kazanan ve iki puan farkla zirvede olan Rusya Ukrayna'ya 2,5-1,5 kaybederek ikinci Çin'e kendisine yetişme şansı verdi vermesine ama Çinli kadınlar Yifan'ın galibiyetine karşın kendilerinden zayıf İspanya'yla sürpriz bir şekilde berabere kalınca sıralama bozulmamış oldu.

Son tur genel kategoride Polonya karşısında favori çıkan Çin'in 3-1'lik galibiyetiyle kupaya uzanmasına sahne oldu. Çinli oyuncular galibiyet sonrası gözyaşlarını tutamadılar, turnuvanın

en duygusal anlarından biriydi şüphesiz. Macaristan Ukrayna'yla berabere kaldı ve yüksek averajı sayesinde ikinci sıradaki yerini korumuş oldu. Üçüncülük ise sürpriz bir şekilde Özbekistan'ı son tur 3,5-0,5 yenen Hindistan'ın oldu. Böylece İsviçre sisteminin son tur sürprizlerinden biri sonucu eş puanlı Rusya ve uzun süre turnuvayı zirvede götüren Azerbaycan Olimpiyat'tan eli boş dönmek durumunda kaldı. Kadınlarda Rusya Bulgaristan'ı 2,5-1,5 yenerek zafere ulaştı ve böylece bir anlamda genel kategorideki hayal kırıklığı telafi edilmiş oldu. Ukrayna-Çin maçı ikinci ve üçüncü sıraları belirleyecekti ancak maçın berabere sonuçlanması takımların yerleri korumasına yol açtı. Böylece Çin genel kategorideki şampiyonluğun ardından kadınları da ikinci noktalayarak Tromso'yu önemli bir başarıyla noktalamış oldu. Son yirmi senedir kendine has bir satranç ekolü yaratan ve diğer sporlarda da olduğu gibi satrançta da atılım yapan Çin'in bunu hak ettiğini söylemek pekâlâ mümkün.

Takımlarımıza gelirsek genel kategoride Litvanya'yı 3-1 yenen takımımız turnuvayı 21. sırada noktaladı ve olimpiyat tarihimizdeki en önemli başarılarımızdan birine imza attı. Kadınlarımız ise son tur Özbekistan ile 2-2 berabere kalarak turnuvayı iyi bir dereceyle bitirme fırsatını değerlendiremeyerek Olimpiyat'ı 36. sırada bitirdi. Her iki takımımızı ve bütün oyuncularımızı mücadelelerinden ötürü tebrik ediyor ve bir sonraki olimpiyat olan 2016 Bakü'de daha da önemli başarılar elde etmelerini diliyoruz.

Fotoğraf: Fatma Koç

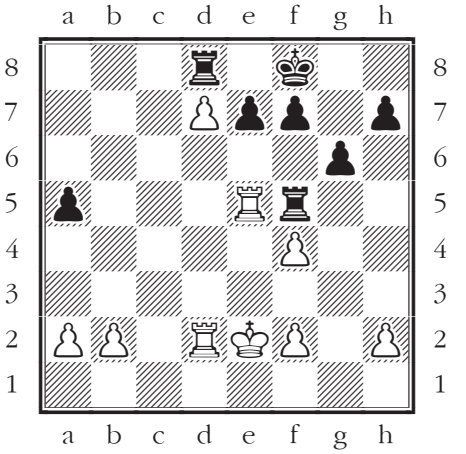
Magnus Carlsen - Dragan Solak

Konstantine Shanava - Alexander Ipatov

Analiz: Alex Ipatov

Bu oyun Türkiye'nin hiç de fena olmayan Gürcistan takımıyla eşleştiği üçüncü turdan. İkinci ve üçüncü masalarımız bu turda nispeten çabuk bir şekilde berabere yapınca geriye devam eden iki parti kalmıştı: Dragan-Jobava ve Shanava'ya karşı ben. Dragan'ın konumu tehlikeden uzak görünüyordu ve aynı şeyi ben de kendi pozisyonum için düşünüyordum. Ama yanılmıştım...

37...♔f8 38.f4! ♖f5 39.♖e5!

Kaleleri değişmeye yahut hayati bir öneme sahip a-piyonunu kaybetmeye zorlayan bu fikri hafife almadım, basit bir şekilde bir körlük neticesi gözden kaçırdım. 38.f4 ve 39. ♖e5 hamleleri oynandıktan sonra tam olarak şoktaydım! Bu, beyazın sadece kazanç pozisyona sahip olması değil aynı zamanda da rakibimin zaman kontrolünü geride bırakması ve böylece benim elinden kurtulmama izin vermesi olasılığının sıfıra yaklaşması anlamına geliyordu. Maçın sonucu benim partim yüzünden bu noktada pek iç açıcı görünmüyordu

Gülkız Tulay, WCM Cemhan, GM Solak, WIM Isgandarova, GM Miroshnichenko, WGM Yıldız, GM Yılmaz, GM Ipatov, WIM Topel, GM Esen, GM Can, Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Aşkın Keleş, Fatma Koç

ve elbette istediğim son şey bu maçın anti-kahramanı olmaktı!

39...♖×f4 [39...♖×e5+ hemen terk anlamına gelirdi zira beyazın uzak geçeri yüzünden tüm piyon oyunsonları kayıp. 40.f×e5 e6 41.♖d6 ♔e7 42.♔d3 ♖×d7 *(42...f6 43.♔d4+–)* 43.♖×d7+ ♔×d7 44.♔c4+– [#] 44...¢c6 45.h4 h6 46.a4 g5 47.h5 (yanlış adım atmak için asla geç değil *47.hxg5? h5!)* 47...g4 48.b4 a×b4 49.♔×b4 ♔b6 50.a5+ ♔a6 51.♔c5 ♔×a5 52.♔d6+– ve beyaz kazanır.]

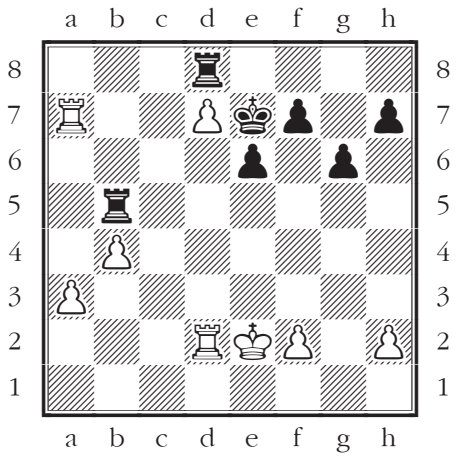
40.♖×a5 e6 41.♖a7 ♔e7

39...♖×e5 ile karşılaştırıldığında, en azından tahtada bir kale fazlam var ama beyazın işi yine de zor görünmüyor.

42.a3 Rakibim önce b piyonunu sürmeye karar verdi. (Tahminimce rakibim 42.a4'ü 42...♖b4 43.a5 g5 44.a6 ♖b6 varyantı yüzünden beğenmedi, bir insanın bakış açısından oluşan pozisyonu geliştirmek zor gibi görünüyor, ancak analiz motoru konumun yine de beyaza kazanç olduğunu gösteriyor! 45.♔d1! h5 *(45...♖c6 46.b4 ♖b6 47.♔c2! ♖×b4 48.♖b7* ♖a4 *(48...♖×b7 49.a×b7 h6 (49...♖b8 50.d8♕+ ♖×d8 51.♖×d8 ♔×d8 52.b8♕++–)* 50.♔c3+– ve beyaz şahını c7'ye getirerek kazanır.) 49.a7 g4 50.♔b3 ♖a1 51.♔b2 ♖a5 52.♖d3 h5 53.♖a3+–) 46.♔c2 ♖c6+ 47.♔b3 ♖b8+ 48.♔a4 ♔d8 49.b4 ♖cb6 50.♖d4 h4 51.♖c4+–)

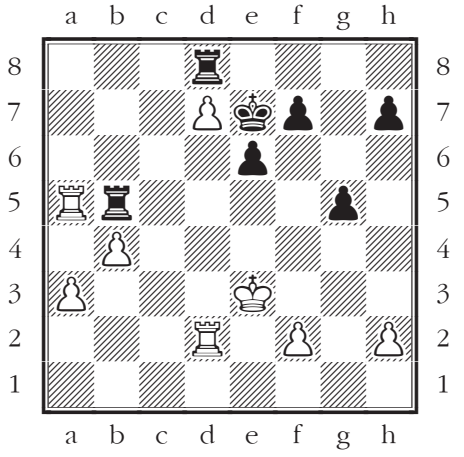
42...♖f5 43.b4 ♖b5

Siyahın yapabileceği en iyi şey beyaz piyonları durdurmaya çalışmak...

44.♔e3 [44.♔d1+– en mantıklı devam yolu olurdu. Beyaz şah piyonlarının ilerleyişine destek olmak için b3 karesine gidiyor.]

44...g5 45.♖a5??

Bu hamle oynandığında yine bir şok geçirdim: eğer iyi bir büyükusta bu kadar mesuliyetli bir hamle oynuyorsa bu ancak her şeyi sonuna kadar hesapladığı ve konumumun kesin olarak kayıp olduğu anlamına gelebilirdi! Üstelik bu sefer kale kırışmasından da kaçma şansım yoktu zira g5–piyonu düşecekti. Ancak piyon oyunsonunun derinliklerine inmeye başladığımda oyunun henüz noktalanmadığını keşfettim.]

45.♖d4+– ♔e3–d3–c4 fikriyle kazanırdı.

45...♖×a5 46.b×a5 ♖×d7 47.♖×d7+ ♔×d7 48.♔d4 h5 Analizin de gösterdiği gibi siyah bir dizi tek hamleyle oyunu kurtarıyor!

48...f6? hamlesi 49.♔c5 ♔c7 50.a6 h5 51.a7 ♔b7 52.♔d6+– varyantına kaybederdi.

49.♔e5 h4 Bir başka tek hamle!

Başlangıçta piyon sürüşleri arasında bir fark göremediysem de, sonradan 49...g4'ün 50.♔f4!!'e kaybettiğini fark ettim, beyaz şah h piyonuna gidiyor! 50...f6 (50...♔c6 51.♔g5+–) 51.♔g3 ♔c6 52.♔h4+–

50.♔f6 Oyunu çok fazla zorlamak hiçbir zaman iyi değildir. 50.f3? f5! 51.a6 ♔c6 52.♔×e6 g4–+ ve bir anda siyahlar kazanıyor.

50...g4 51.♔g5 g3 52.f×g3 h×g3 53.h×g3 e5 Bu tek hamleyi daha önceden görmek gerekiyordu. Konum artık berabere.

54.g4 ♔c6 55.♔h4 f6 (55...♔b5? 56.g5 ♔×a5 57.♔g4 ♔a4 58.♔f5 ♔×a3 59.♔×e5+–)

56.g5 f×g5+ 57.♔×g5 ♔b5 58.♔f5 ♔×a5 59.♔×e5 ♔a4 60.♔e4 ♔×a3 Hem benim hem de takımım için mutlu bir sonuç! Böylece Gürcistan'a karşı beraberliğe tutunmayı başardık ve ertesi tur **İtalya'yı 3,5-0,5 yendik. Sonrasında** Kazakistan ve Letonya'ya karşı iki kötü maç oynadık ancak bu mağlubiyetler takım ruhumuzu güçlendirdi. Son beş turda üç maç galibiyetine ve iki beraberliğe imza atarak turnuva sonunda 21. sırayı elde ettik. 26. seri başı olarak başladığımız düşünülürse iyi bir sonuç. Son olarak, fırsattan istifade, başta bize hem turnuva öncesi hem de turnuva esnasında harika antrenman ve hazırlık olanakları sunan Türkiye Satranç Federasyonu olmak üzere, takım arkadaşlarım Dragan, Barış, Emre ve Mustafa, çalıştırıcımız Miro ile bizi olimpiyat esnasında destekleyen herkese teşekkürler!

½–½

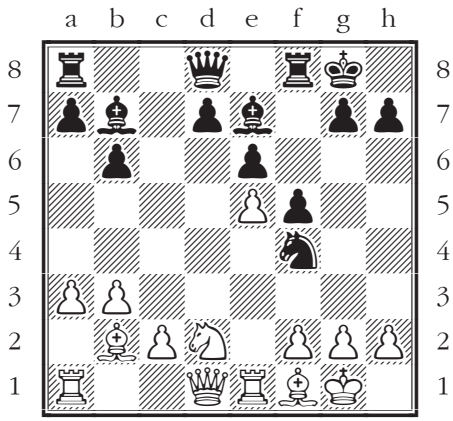

Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Kazancı görme ve hesaplama

Bu sayımızda da 2014 Türkiye Kupası'ndan seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

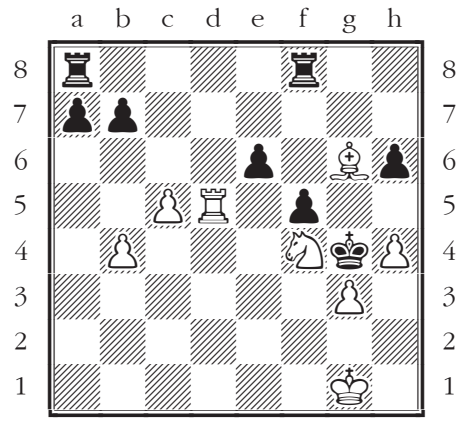
Kasım Demirçin – Hakan Erdoğan
Antalya, 2014

wKg1,Qd1,Nd2,Bb2,f1,Ra1,e1,Pa3,b3,c2,e5,f2,g2,h2/bKg8,Qd8,Nf4,Bb7,e7,Ra8,f8,Pa7,b6,d7,e6,f5,g7,h7

1. Siyah oynar ve kazanır.

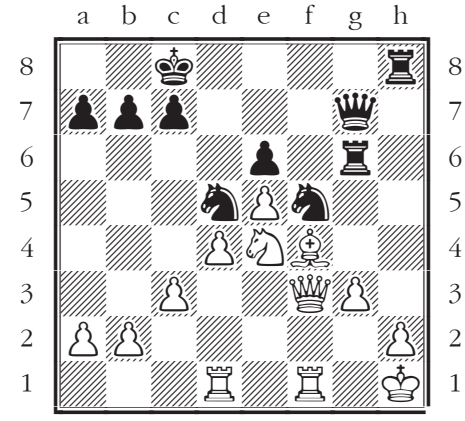
Muhittin Büker – H. Mustafa Demir
Antalya, 2014

wKg1,Nf4,Bg6,Rd5,Pb4,c5,g3,h4/bKg4,Ra8,f8,Pa7,b7,e6,f5,h6

2. Beyaz oynar ve kazanır.

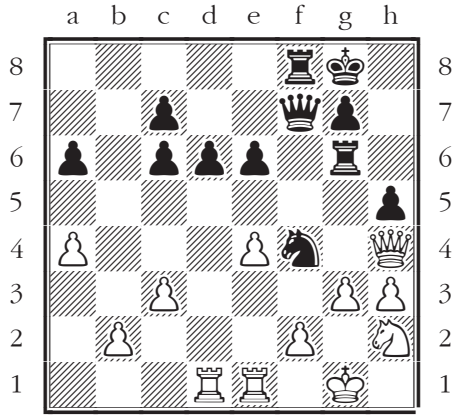
Çağın Kansal – Yiğit Pektaş
Antalya, 2014

wKh1,Qf3,Ne4,Bf4,Rd1,f1,Pa2,b2,c3,d4,e5,g3,h2/bKc8,Qg7,Nd5,f5,Rg6,h8,Pa7,b7,c7,e6

3. Siyah oynar ve kazanır.

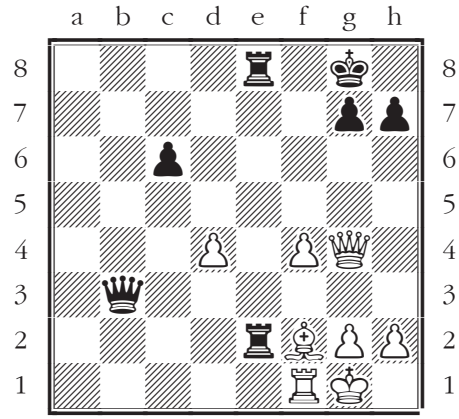
S. Çağla Gündoğan – A. Buğra Ünlü
Antalya, 2014

wKg1,Qh4,Nh2,Rd1,e1,Pa4,b2,c3,e4,f2,g3,h3/bKg8,Qf7,Nf4,Rf8,g6,Pa6,c6,c7,d6,e6,g7,h5

4. Siyah oynar ve kazanır

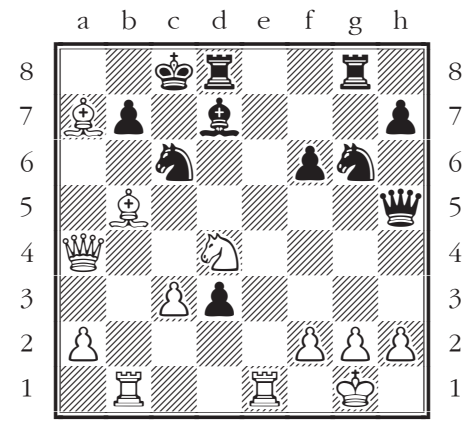
Gökhan Demirağ – F. Emre Yaver
Antalya, 2014

wKg1,Qg4,Bf2,Rf1,Pd4,f4,g2,h2/bKg8,Qb3,Re2,e8,Pc6,g7,h7

5. Siyah oynar ve kazanır.

Murat Yelligedik – Bora Özcan
Antalya, 2014

wKg1,Qa4,Nd4,Ba7,b5,Rb1,e1,Pa2,c3,f2,g2,h2/bKc8,Qh5,Nc6,g6,Bd7,Rd8,g8,Pb7,d3,f6,h7

6. Siyah oynar ve kazanır.

1.♗g2! 1–0 [1...e×d5 2.♗h5#]

1...♗g2! 2.♗×g2 ♕×f2+ 3.♔h1 ♖×g3 4.♖e2 [4.♖g1 ♖×g1+ 5.♖×g1 ♕×h4+] 1–0

1...♖×f2! 0–1 [2.♖×f2 ♖e1+ 3.♖f1 ♕e3+ 4.♔h1 ♖×f1#]

1...♘f4! 2.g3 ♕h3 3.♗×c6 ♗×c6 4.♕×c6+ b×c6 5.♖b8+ ♔c7 6.♖e7+ ♖d7 7.♖×d7+ ♔×d7 0–1

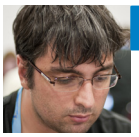
1...♘×d1! 2.♕×d1 ♖×d1+ 3.♔×d1 ♕×h2+ 4.♔e1 ♕×g3+ 5.♔d1 ♕×h4+ 6.♔e2 ♕×g4+ 7.♔d3 ♕×f4 8.♕×f4 ♗×f4 9.♔×d4 ♗×g5 10.♔e5 ♗×f6+ 11.♔×f6 ♔×g5 12.♔e5 ♔f4 13.♔d4 ♔×f3 14.♔c3 ♔e3 15.♔b2 ♔d2 16.♔a1 ♔c1 17.♔b1 ♗d3# 0–1

1...♗g2! 2.♗×a3! ♘×a3 3.♔h1 [3.♗×h3 ♕g5+ 4.♕g4 (4.♗g2 ♕×g2#) 4...♘×g4+] 3...♘×f2+ 4.♔g1 ♘×d1+ 0–1

Norveç Satranç Turnuvası 2014

Karjakin yine birinci!

Turnuvada ikinciliği Magnus Carlsen elde ederken, üçüncü sıra Alexander Grischuk'un oldu.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Dünya satrancına Magnus Carlsen gibi bir fenomeni armağan eden Norveç'in elbette bu kişisel başarıya kayıtsız kalacağı düşünülemezdi. Nitekim petrol rezervlerinin bulunmasıyla talihi dönen ve bu sayede dünyanın en zengin ülkelerinden biri olan Norveç, Carlsen'in başarılarından bu yana büyük turnuvalara ev sahipliği yapmaya ve satranca kaynak akıtmaya başladı. Genç şampiyonun başka hiçbir şey yapmasa bile sadece ülkesinde yarattığı bu etkinin dünya satrancı açısından son derece olumlu olduğunu söylemek mümkün. Bu sene ikincisi düzenlenen elit turnuva Norveç Satranç Turnuvası da bu pozitif etkinin sonuçlarından biri. Her ne kadar sponsorların ve Norveçli satranç severlerin arzusu bu sene de gerçekleşmese de en azından geçen sene olduğu gibi yine birinci sırayı kapan genç Karjakin'in takvime yeni eklenen bu turnuvadan memnun kaldığını söylemek pekâlâ mümkün.

3 Haziran günü oynanan partilerle başlayan turnuvada aslında ilk turlardan sonra turnuva sonunda Karjakin'in ipi göğüsleyeceğini tahmin etmek çok zordu. İkinci turdan sonra Caruana tam puanla zirvedeyken Karjakin yarım puanla listenin sonunda yer alıyordu. Üstelik üçüncü turda da Agdestein'a karşı kayıp konumu zar zor kurtaran Rus satranççının formu yerinde değil gibiydi. Bir sonraki turda yine kendini kötü pozisyonda bulan genç yıldız bu sefer rakibi Grischuk'un sonraki hatalarını

GM Karjakin

affetmedi ve oyunu lehine çevirerek ilk galibiyetini aldı. Kötü konumlardan çıkardığı bu puanlar Karjakin'e turnuvanın geri kalanı için iyi bir moral olmuş olsa gerek. İlk dört turun belki de en şaşırtıcı skoru ise Carlsen'e aitti: dört beraberlik! Genelde turnuva tablosunu 1'lerle doldurmasına alıştığımız şampiyonun oyununun eski keskinliğinde olmadığını gösteren bir seri. Dört beraberliğe imza atan bir başka isim de turnuvadaki diğer ev sahibiydi: Carlsen'in eski çalıştırıcısı Simen Agdestein. Tecrübeli büyükustanın turnuvayı son sırada tamamlamasına rağmen oldukça başarılı bir turnuva geçirdiğini söylememiz mümkün, birçok oyunda dünya satrancının zirvesindeki rakiplerini terletmeyi başardı ve galibiyeti kaçıran isim oldu. Elbette bu seviyedeki oyuncular kedi gibi dokuz canlı ve galibiyet almak büyük bir çaba gerektiriyor.

Beşinci tur sıralamayı alt üst eden bir tur oldu. Hatalarla dolu oyunların oynandığı turda lider Caruana takipçisi Kramnik'e uzun bir savunmanın ardından yorulup hata yaparak kaybederken Carlsen de ilginç bir oyunda ilk galibiyetini Aronian'a karşı aldı. Giri kayıp pozisyonda Topalov'un 31...Kh8? hatasını değerlendirince günün diğer galibiyetine imza attı. Böylece oyuncular turnuvanın ilk yarısını geride bırakırken zirvedeki isim eski şampiyon Kramnik'ti ve onu yarım puan geriden Carlsen ve Caruana takip ediyordu.

Fakat Kramnik'in tek başına zirve keyfi çok uzun sürmedi. Oynadıkları skandallarla dolu unvan maçından bu yana ebedi düşmanı haline gelen Topalov'a karşı Rus satranççı altıncı turda kendi standardının altında bir oyun ortaya koydu ve Topalov rakibinin fedası sonucu kazandığı kalite üstünlüğünü koruyup pozisyonel üstünlüğü de ele geçirerek rakibini alt etmeyi başardı. Turun diğer oyunları da berabere bitince Carlsen ve Caruana Kramnik'e zirvede yetişti. Agdestein, Karjakin, Giri ve Grischuk ise 3 puanla onların yarım puan gerisindeydi. Bu noktada Karjakin'e bahis oynamak son derece mantıksız bir seçim olur gibi görünüyordu!

Yedinci tur dev bir maratona sahne oldu. İngiliz Açılışı'nın oynandığı oyunda Giri uzun manevralar sonucu Karjakin'i kalite fedasına zorladı ancak oluşan uzun piyon zincirleri nedeniyle kapalı konum beyazlara kazanç şansı tanımıyordu. Giri kazanmak için çok uğraştı ancak 131. hamlede yaptığı hatayla bir anda oyunu kaybetti! Burada Karjakin'i de 131 hamlelik bir savunmanın ardından koruduğu zihin çevik-

liği için de tebrik etmek lazım elbette. Diğer oyunların berabere sonuçlanması Karjakin'in de liderlere yetiştiği anlamına geliyordu. Böylece son iki tura Karjakin, Kramnik, Caruana ve Carlsen el ele 4 puanla girdiler. Her şeyi artık son iki tur performansları belirleyecekti.

Sekizinci turun en önemli oyunu kuşkusuz liderlerden ikisinin karşı karşıya geldiği Karjakin-Kramnik eşleşmesiydi. Karjakin açılıştan bir şey elde edemedi ve oyun beraberliğe doğru gidiyor gibi görünüyordu. Ancak Kramnik pek de karakteristik olmayan bir şekilde kendisi için basit sayılabilecek bir konumda kontrolü kaybetti ve kalite kazanan Karjakin oyunu da kazanmayı başararak üst üste ikinci galibiyetine imza attı. Turun en dramatik oyunu Svidler-Carlsen'di. Açılıştan tamamen kazanç bir konumla çıkan Carlsen nasılsa üstünlüğünü değerlendirmeyi başaramadı ve oyun sürekli şahla berabere bitti. Elden kaçan bu kazanç turnuvanın sonucunu da belirledi demek mümkün zira yarım puanla öne geçen Karjakin'in son tur rakiplerine yetişme şansı vermek gibi bir niyeti yoktu.

Böylece son tura girilirken Karjakin'in 5, Caruana ve Carlsen'in ise 4.5 puanı vardı. Carlsen beyaz taşlarla eski hocası Agdestein'a karşı tartışmasız favoriydi ve kendisi için tipik bir şekilde oyun sonunda rakibini yenmeyi başardı. En önemli eşleşme ise tabii ki Caruana-Karjakin'di. Yükselen İtalyan yıldıza karşı turdan önce siyah taşlarla berabere yapacağı söylense sanırım Karjakin kabul ederdi ancak Rus satranççı için her şey belki umduğundan da iyi gelişti. İngiliz Açılışı'nda Caruana ufak bir üstünlük elde ettiyse de rakibine tanıdığı geçer a piyonunu ve karşı oyunu hafife alınca Karjakin bir kez daha kendini kazanan tarafta bularak Carlsen'e yetişme fırsatı tanımadı ve kupaya uzandı. Bakalım seneye de bu başarıyı tekrarlayarak ev sahiplerini bir kez daha hayal kırıklığına uğratmayı başarabilecek mi?

Son üç turda üç galibiyet alarak kendini zirveye atan Karjakin'in bu performansı Arap atlarını aratmadı desek sanırım yanlış olmaz. Ancak yine de Rus satranççının hazırlığı üzerinde biraz daha çalışması gerektiği muhakkak zira hemen hiçbir partide açılıştan iyi çıkmayı başaramadı. Buna rağmen zirvede tamamlaması Karjakin'in oyun gücünü ve ne kadar pratik bir oyuncu olduğunu gösteriyor elbette. Biz satranç severlere de açılışın her şey demek olmadığını ve konumsal-taktik anlayış ile hesap yeteneğinin daha önemli olduğunu kanıtlıyor. Bunları geliştirmenin en önemli yolu da büyük usta partilerini incelemek, tıpkı şimdi yapacağımız gibi.

Fotoğraflar: http://norwaychess.com

Karjakin -Grischuk
Analiz: Alejandro Ramirez

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5 4.c×d5 ♘×d5 5.e4 ♘×c3 6.b×c3 ♗g7 7.♗e3 c5 8.♖c1 ♕a5 9.♕d2 0–0 10.♘f3 ♗g4 11.♘g5 (11.d5'i Kramnik 2009'da Svidler'e karşı denemişti. ♘g5'e daha az rastlanıyor.)

11...♘a6 12.h3 ♗d7 13.♗d3?! Biraz fazla iyimser bir hamle.

13...♖ac8 14.d5 c4 15.♗b1 ♘c5 16.♗d4 Şaşırtıcı bir şekilde bütün bu hamleler daha önce düşük reytingli iki oyuncunun partisinde oynanmış, Moussa-Kauffman, 2010.

16...♗×d4 Yeni bir hamle ve kesinlikle akla yatkın.

17.c×d4 (17.♕×d4 ♘d3+! Yine de. 18.♗×d3 c×d3 19.♕×d3 ♗b5!∓ Rok atamaması beyazın koordinasyonunu mahvediyor ve konumda tercih edilmesi gereken taraf siyahlar.)

17...c3! Karjakin ya bu fikri kaçırdı ya da kendi şanslarını fazla abarttı.

18.♖×c3 Tek hamle, yoksa c2+ ölümcül olurdu.

18...♘d3+! Kombinezonun ana fikri, h1 kalesi düşüyor.

19.♖×d3 ♖c1+ 20.♔e2 ♕×d2+ 21.♔×d2 ♖×h1 22.♖b3 Beyazın kaybettiği kaliteye karşı kompansasyonu var. Piyon üstünlüğü ve merkez piyonları kesinlikle göz ardı edilmemeli fakat yine de yeterli değil.

22...b5 (22...b6 hem daha doğal hem de daha sağlam olurdu.)

23.♘f3 f6 24.♘e1 a5?! Grischuk vezir kanadı piyonlarını ilerletiyor, ancak bu piyonlar siyaha üstünlük sağlamaktan çok ilerledikçe zayıflık haline geliyorlar.

25.♖c3 ♖c8 26.♖c5 b4 27.♗d3 Bu noktada piyonların ilerlemesinin siyahın işine gelmediği açıkça görülüyor.

27...a4 28.♖a5 b3 29.a×b3 a×b3 30.♖a7 ♖d8 31.♖b7 (b3'ün düşmesiyle siyahın üstünlükten vazgeçip eşitliği düşünmesi lazım.)

31...♖a8!? Oyunu karışık halde tutuyor. Kötü bir hamle değil, fakat Grischuk'un zaman sıkışmasında konumu olabildiğince çabuk eşitlemesi daha akıllıca olurdu.

(31...♗a4 32.♖a7 *(32.♖b4 ♖a8 33.♗c4 ♔f8=)* 32...♗d7=)

32.♖×d7 ♖a2+ 33.♔c3 ♖×e1 34.♔×b3 ♖×f2 35.♖×e7 ♖e3 36.♔c4 ♖d2 37.♗b1 ♖b2? Grischuk için sonun başlangıcı.

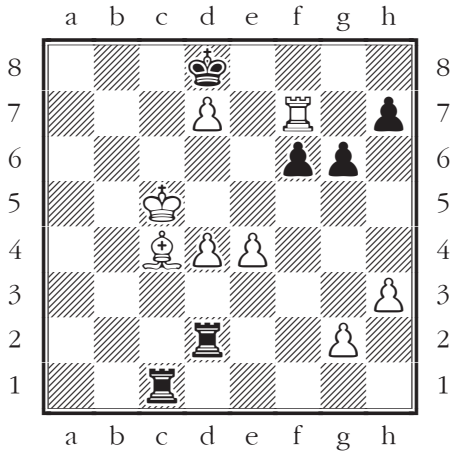
(37...♖e1! 38.d6 ♔f8 39.♖b7 ♖ed1 hala eşitti.)

38.d6!

Piyon çok kuvvetli ve kaleler piyona karşı şaşırtıcı şekilde çaresiz.

38...♔f8 39.♗d3 ♖d2 40.♗f1 ♖a3 (40...♖e1 41.♔c3 ♖dd1 hoş olmasa da oynanmalıydı.)

41.♔b4 ♖a1 42.♗c4 ♖c1 43.♖f7+ ♔e8 44.d7+ ♔d8 45.♔c5!

e4 ve d4 piyonları kaleleri uzak tutarken şahın piyonların yardımına gelmesi bitirici.

45...♔c7 46.♖×h7 ♖cd1 (46...♖dc2 47.d8♕+ ♔×d8 48.♔d6+–)

47.d5 ♖c1 48.g4 g5 49.d8♕+ ♔×d8 50.♔d6 ♔e8 51.♗b5+ ♔f8 52.♔e6 ♖e1 53.♔×f6 Çok fazla piyon var!

53...♖f2+ 54.♔g6 Dakik bir hamle. e4 artık alınamıyor ve bu yüzden Grischuk terk etti.

(54.♔g6 ♖×e4 55.♖h8+ ♔e7 56.♖e8+)

1–0

Fabiano Caruana - Peter Svidler
Analiz: Alejandro Ramirez

1.e4 c5 2.♘f3 e6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘c6 5.♘c3 ♕c7 6.♗e3 a6 7.♕d2 ♘f6 8.0–0–0 ♗e7 Son birkaç senede Paulsen Varyantı'nın popülaritesi kesinlikle arttı. Partide oynanan hamleye önemli bir alternatif ♗b4 hamlesiydi.

9.f3 b5 (9...0–0 hala daha çok oynanan hamle, ancak b5 bu aralar daha moda.)

10.♔b1 ♘e5 Tipik bir fikir olsa da bu konumda alışılmadık bir hamle.

11.g4 b4 Daha önce kimse böyle oynamamasına rağmen Caruana hazırlıklı.

12.♘a4 h6 13.♖g1 d5 14.♗f4!? Tamamen belirsiz bir dizi karışıklığı başlatıyor.

14...d×e4 (14...♗d6 15.e×d5 ♘×d5 16.♘f5! 0–0!?∞ bu oyunun analiz sınırları içerisinde açıklayabileceğim bir konum değil.)

15.g5! Bu hamle şah kanadını parçalıyor, ancak siyahın halen şansları mevcut.

15...h×g5 16.♖×g5 ♘fd7 (16...e3 17.♕g2± siyaha pek yardımcı olmazdı.)

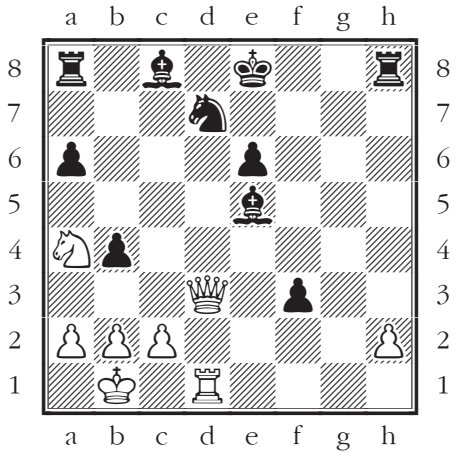
17.♖×g7 e×f3 [17...♕a5'de düşünülmesi gereken bir diğer alternatifti.]

18.♘×e6!? f×e6 19.♗d3 Açıkça Caruana'nın daha önce analiz ettiği bir pozisyon. Tahta başında oynaması zor bir konum. Siyah taş fazla ama çok fazla tehdit var.

19...♗f6 (19...♖b8!! beraberliğe yol açar. Bir insanın bulması imkânsız bir hamle. Fikir ♖b5'in siyahın konumunu sağlamlaştıracak olması. 20.♕e3!? ♖b5!= 21.c4 b×c3 22.♗g6+ ♔d8 23.♘×c3 ♕c5!= Tabii kimin bütün bu hamleleri tahta başında bulabileceği ayrı bir soru işareti.)

20.♗g6+ ♘×g6 (20...♔f8 21.♖f7+ ♔g8 22.♖g1 ♘×g6 23.♖×f6! bitirici olurdu.)

21.♗×c7 ♗×g7 22.♕d3 ♘ge5 23.♗×e5 ♗×e5

Sis perdesi biraz olsun kalktı. Siyah materyal üstünlüğüne halen sahip ancak taşları gelişmemiş ve şahı tehlikede, en az bir taş kaybedecek – fakat bu dünyanın sonu değil.

24.♕e4 ♖a7! [24...♖b8 25.♘c5 ♔e7 26.♘×d7 ♗×d7 27.♕×e5 ♕g7+ a cevap olmadığı için hemen kaybeder.]

25.♘c5 ♔e7 (25...♖h6! daha dirençliydi. 26.♕e3! ♖g6 27.♕×f3! Siyahın konumu hala tehlikeli, fakat beyaz için de taşı hemen geri almadığı için konum riskli.)

26.♖f1! Svidler bu kuvvetli hamleyi gözden kaçırdı.

26...♖f8 27.♘×d7 ♖×d7 28.♕×e5 ♖d5 29.♕e3 ♖df5 Siyahın bu konumdaki tek umudu f3'teki geçer piyonu. Ancak siyah şahın konumu çok zayıf ve hayatta kalması imkansız gibi. Caruana iyi ve ilginç bir plan buluyor.

30.♕f2 (30.♕a7+! ♗d7 31.♖d1 ♖d8 32.♕f2! oyundaki devam yolunun daha iyi bir versiyonu olurdu fakat Caruana'nın seçimi de yeterli.)

30...a5 31.b3 ♗d7 32.♖g1 ♗c6 33.♔b2 Nigel Short canlı analizinde beyazın b3, ♔b2 oynayıp konumunu güvenli hale getirdikten sonra siyahı nasıl mat edeceğini düşüneceğini söylemişti.

33...♖8f7 34.♖g8 ♖f8 35.♖g4 ♖8f7 36.a3 b×a3+ 37.♔×a3 ♔d6 38.♖c4 ♗d5? Kayıp bir konumda yapılan bir hata.

(38...♗d7 39.h4! beyaz h-piyonunu sürebilir ve böylece siyahın başını ağrıtabilir.)

39.♖c8

Siyah c4 tehdidine karşı çaresiz. Caruana tarafından çok iyi oynanmış bir oyun.

1–0

Magnus Carlsen - Fabiano Caruana
Analiz: Alejandro Ramirez

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.f3 Caruana'nın

Grünfeld'inin sağlamlığı birçok kez test edildiği için, kendisine karşı oynanan anti-Grünfeld'lerin sayısı çok fazla. Partideki hamle son zamanlarda popüler olan ve çok keskin bir deneme.

3...d5 (3...d6 ile Şah Hint Açılışı'nın Saemisch Varyantı'na transpoze etmek de mümkündü.)

4.c×d5 ♘×d5 5.e4 ♘b6 6.♘c3 ♗g7 7.♗e3 0–0 8.♕d2 ♘c6 9.0–0–0 ♕d6 10.♘b5 (10.h4 ♖d8 11.♘b5 ♕d7 12.h5 a6 13.♘c3 ♘×d4 14.h×g6 h×g6?? *(14...fxg6* sonucu belirsiz kılardı.) 15.♗×d4 Geçtiğimiz yıl oynanan Nakamura-Caruana partisinde siyah için kayıp konuma yol açmıştı, İtalyan satranççı için pahalı bir ders.)

10...♕d7 11.♔b1 ♖d8 12.d5 a6 13.♘c3 ♕e8 14.♕c1 (14.♕e1 daha sık rastlanan geri çekilme ve daha önce Caruana'ya karşı iki defa denendi. 14...♘a7!∞ Gelfand-Caruana, 2013 *(14...♘e5?! 15.♗e2 e6 16.♗×b6 c×b6 17.f4 ♘d7 18.d×e6 ♕×e6 19.♘f3!?∞* Aronian-Caruana, 2012))

14...♘a5 Diğer at hamleleri de mümkündü, hangisinin daha iyi olduğunu zaman belirleyecek.

15.♗h6 ♗×h6 16.♕×h6 e6 17.♘h3 (17.h4 basit ve ilkel bir saldırı, ama siyah konumu eşitleyebilir. 17...e×d5 18.h5 ♕f8! 19.♕×f8+ ♖×f8 20.♘×d5 ♘×d5 21.e×d5 b5 ve sonrasında ♘b7–d6 manevrası siyaha iyi şanslar sağlamalı.)

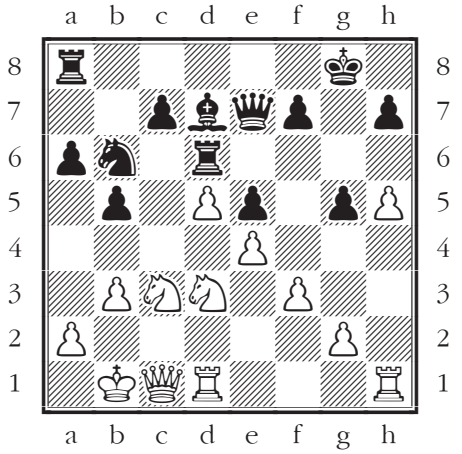
17...♕e7 18.♗d3 e5?! Merkezi kapatmak d3 filini kısıtlarken aynı zamanda siyaha blokaj ve sonrasında beyaz piyonlara saldırı şansı veriyor. Ancak bu hamle beyaza şah kanadını parçalamak için ekstra zaman da tanıyor.

19.♘f2 ♘bc4 20.h4 ♖d6 21.♗×c4! (d3'te zaten pek değeri olmayan fili atlardan biriyle değişmek önemliydi.)

21...♘×c4 22.♕c1 (22.h5?? g5 siyahın savunma fikri.)

22...b5 23.♘d3 Beyaz h5'i hazırlarken aynı zamanda siyahın oyunu açmasına da izin vermiyor.

23...♗d7 24.b3 ♘b6 25.h5 g5

26.g3? Carlsen bu noktaya kadar harika oynadı, ancak bu hamleyi anlaması güç. Siyah açıkça c6 oynamayı istiyordu ve beyaz rakibinin bunu oynamasını zorlaştırmalıydı.

[26.♕e3! ♖b8 27.♖c1! c6 28.♘b4±]

26...c6 Siyah konumu açıyor ve beyazın herhangi bir avantajı olduğunu söylemek zor.

27.f4 (27.♘b4 c5 28.♘c2 c4)

27...c×d5 28.♘×e5 d4 29.♕a3 a5! Harika bir taktik darbe. Caruana bu hamlenin yol açtığı karışıklıkları doğru bir şekilde hesapladı.

30.♘×b5 (30.♘d5 ♘×d5 31.e×d5 a4∓)

30...♗×b5 31.♖×d4 ♖e6 (Siyah açmazdan çıkıyor ve vezirini koruyor. Karışıklıklardan materyal olarak üstün çıkacak olan taraf siyah olsa da beyazın aktivitesi ona beraberlik için iyi şanslar tanıyor ki beyazların materyal dengesini sağlamak için sadece bir piyona ihtiyacı var.)

32.♕×e7 ♖×e7 33.♖c1 ♘d7 34.♖c7 Diyagram

34...♘×e5?! Siyah için işi zorlaştırıyor.

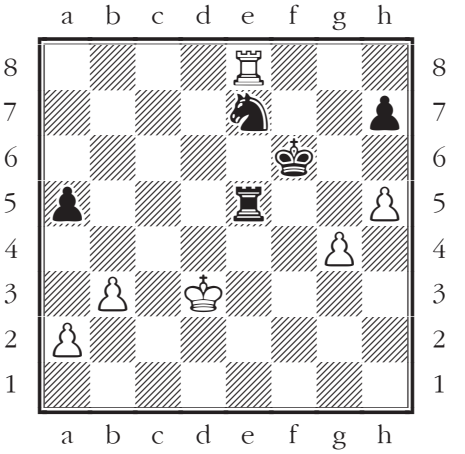
(34...g×f4! önemli bir detaydı, gerçi zaman sıkışmasında hesaplaması da kolay değildi. 35.g×f4 (35.♘×d7 f3! 36.♘f6+ *(36.♖d2 f2–+)* 36...♔g7 37.♖×e7 f2 38.♖d1 ♔×f6–+) 35...♘×e5 36.♖×e7 ♘c6 37.♖d5 ve şimdi g5'te askıda duran ve şahla alınabilecek bir piyon yok.)

35.♖×e7 ♘c6 36.♖d5 ♗d3+ (36...♘×e7 37.♖×g5+ ♔f8 38.♖×b5=)

37.♖×d3 ♘×e7 38.f×g5 ♖b8 Bu oyunsonu berabereye yakın olmalı. Beyazın çok piyonu var ama piyonlar zayıf ve geçer yaratma imkânı yok. Öte yandan siyahın şahıyla ilgili problemleri var ve onun da piyonları zayıf.

39.♖d7 ♔f8 40.♖a7 ♖b5 41.♖a8+ ♔g7 42.♖e8?! (42.♖a6 ile h6 tehdit etmek daha iyiydi.)

42...♖e5 43.g4 ♖×e4 44.♔c2 ♖e5 45.♔d3 f6 46.g×f6+ ♔×f6

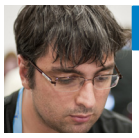
Siyah bu oyun sonunu kazanamıyor. Piyonları zayıf ve beyaz çok aktif, ama daha da önemlisi kalan piyonlarının sayısı siyah için yeterli değil. Carlsen dakik bir şekilde savunuyor.

47.♖h8 ♔g7 48.♖e8 ♔h6 49.a3 ♔g5 50.♖h8 h6 51.♖h7 ♖e6 52.♖g7+ ♔f6 53.♖h7 ♔e5 54.♖g7 ♔f4 55.b4 a×b4 56.a×b4 ♘c6 57.b5 ♘e5+ 58.♔d4 ♘×g4 59.♔c5 ♖e5+ 60.♔c6 ♖×h5 61.b6 ♘e5+ 62.♔c7 ♘c4 63.b7 ♖c5+ 64.♔d8 ♖b5 65.♔c7 ♖c5+ 66.♔d8 ♖b5 67.♔c7 Carlsen'i terleten bir berabere! **½–½**

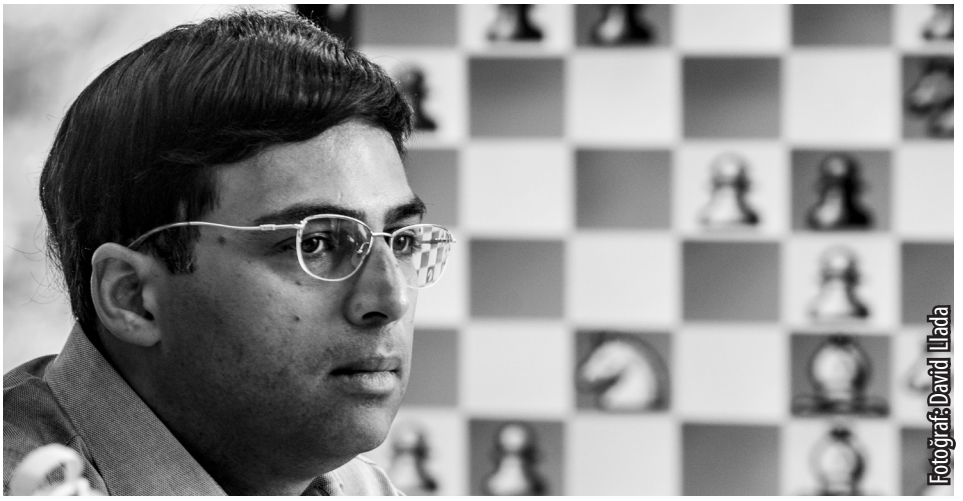
Bilbao Ustalar 2014

Bilbao'da son prova!

Kasım ayında Sochi'de düzenlenecek Dünya Şampiyonluk Maçı öncesi Anand Bilbao Ustalar'da zafere ulaşarak Carlsen'e gözdağı verdi.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Fotoğraf: David Llada

İspanya'nın son yıllarda tam bir satranç şehri halini alan Bilbao kentinde 14-20 Eylül tarihleri arasında bu sene yedincisi düzenlenen Ustalar Turnuvası Avrupa Kulüpler Kupası ile çakışması nedeniyle biraz gölgede kaldı ancak özellikle uzun bir aradan sonra Kasım'daki şampiyonluk maçı öncesi turnuva satrancına dönen şampiyonluk adayı için önemi tartışılmazdı.

Çift turlu döner sistem üzerinden oynanan ve galibiyete üç beraberliğe bir puanın verildiği turnuvada, Vishwanathan Anand'ın rakipleri çoğu zaman oynamakta zorlandığı Ermeni yıldız Levon Aronian ile daha önce kendilerine karşı oynadığı oyunlarda iyi skorlar elde ettiği Ukraynalı büyük usta Ruslan Ponomariov ve İspanya'nın bir numarası Francisco Vallejo-Pons'tu. Aronian'ın form durumu düşünülünce turnuvayı Anand'ın kazanması büyük bir sürpriz sayılamaz elbette ancak yine de üst düzey turnuva kazanmak 45 yaşına yaklaşan aday için Magnus Carlsen ile oynayacağı unvan mücadelesi öncesi büyük bir moral ve özgüven kaynağı anlamına geliyor.

Beyaz taşlarla Ponomariov'a karşı analizini yazının sonrasında bulabileceğiniz rahat bir galibiyet alarak turnuvaya başlayan Hintli satranççı, ikinci turda Vallejo Pons'un zaman sıkışmasında yaptığı hata sonrası baskısının meyvelerini almayı başardı ve altı puanla Ponomariov'u yenen Aronian'ın iki puan önünde zirveye oturdu. İkilinin üçüncü tur mücadelesi kritikti ancak dağ fare doğurdu ve oyun İspanyol Açılışı'nda seri kırışmalarla berabere sonuçlandı.

Turun diğer eşleşmesinde ise Ponomariov Vallejo Pons karşısında güzel bir galibiyet alarak ilk iki turdaki makûs talihine bir son verdi.

Dördüncü tur Anand'ın arayı açtığı tur oldu. Kabul Edilmiş Vezir Gambiti'nde beyaz taşlarla büyük bir üstünlük elde eden eski şampiyon rakibi Vallejo Pons'a nefes aldırmadı ve üst seviyede az görülen tek taraflı bir oyun sonrası galibiyete uzanarak turu berabere kapatan Aronian ile arasındaki farkı dörde çıkardı. Bu elbette bitime iki tur kala Anand için büyük bir üstünlük demekti. Nitekim beşinci turda her iki parti de berabere tamamlanınca puan farkı Aronian için kapatılamayacak bir hal aldı ve böylece Hintli satranççı son tura birinciliği garantilemiş olarak girdi. Ancak siyah taşlarla Aronian'a karşı işinin kolay olmayacağı kesindi ve sanırım Anand bu son turu oynamamış olmayı dilerdi. İki kale ve vezirlerin tahtada olduğu berabere ancak beyaz için biraz daha iyi olan bir konumda Anand savunmayı başaramayıp kaybedince turnuva zaferine ufak da olsa bir gölge düşürmüş oldu. Bu, elbette ufak üstünlükleri değerlendirmeyi seven ve bunu da ikili arasında oynanan bir önceki unvan maçında gösteren Carlsen için iyi bir haber sayılabilir. Ancak yine de turnuvayı kazanmış olması Anand'ın form durumunun kötü olmadığını ve işlerin Norveçli için o kadar kolay olmayacağını gösteriyor. Bakalım Kasım ayı sonrası yüzü gülen kim olacak, Anand mı yoksa daha önce olduğu gibi yine Carlsen mi?

Anand- Ponomariov

Analiz: Alejandro Ramirez Alvarez

1.d4 d6 2.♘f3 g6 3.c4 ♗g7 4.♘c3 ♘f6 5.e4 0–0 6.h3 e5 7.d5 a5 8.♗e3 ♘a6 9.g4 ♘c5 10.♘d2 Şah Hint'e

karşı bu sistem giderek daha popüler oluyor. Beyaz basitçe f5 piyon sürüşüne karşılık vermeye çalışıyor, f5'te çifte kırışmayı ya da g5'e piyon sürüp geçerken almayı tehdit ederek. Her iki fikir de artık yeni bir karşı oyun rotası çizmek zorunda olan siyah için can sıkıcı.

10...c6 11.♗e2 ♗d7 12.g5 ♘e8 13.h4

Bu pozisyona daha önce defalarca ulaşıldıysa da, bu seviyede ilk defa rastlanıyor.

13...f6 14.♘b3 b6 15.♘×c5 b×c5 Siyah sonrasında pozisyonunun tamamen iyi olduğu d4'e at manevrası yapmak isterdi, ancak bu en azından yakın gelecekte mümkün görünmüyor. İşler siyahlar için şimdiden açıkça ters gitti: Beyazın her yerde alan üstünlüğü var ve kendisini meşgul edecek herhangi bir problemi yok.

16.♕d2 (16.h5!? mümkün olan daha direkt bir hamleydi, ancak acele etmeye gerek yok.)

16...f×g5 17.h×g5 c×d5? 18.♘×d5? [Her iki tarafın da hesaplarında neyi kaçırdığını tahmin etmek zor.]

[18.♕×d5+!+–♖f7 *(18...♔h8 19.0–0–0* ve h7'deki feda ölümcül olacak. Ayrıca ♗×c5 tehdidi de var.) 19.♖×h7 ♘c7 20.♖×g7+ ♔×g7 21.♕×d6+–]

18...♖f7 19.0–0–0 ♖b8 20.♖h2 ♗e6 21.♘c3 ♕b6 22.♘b5 ♗f8 23.a4 ♕b7 24.♕c2 ♗e7 25.♔b1 ♕c6 26.♗d2 Siyahın konumu halen can sıkıcı. Dikkat etmesi gereken birkaç zayıflığı olsa da artık daha aktif olma zamanıydı. e8 atı sürüye katılmalıydı.

26...♗d8 [26...♗d7! 27.♗×a5 (27.♖g1 ♘g7! Siyah at d4'e manevrasını başlatıyor ve siyah aniden inisiyatifi ele geçiriyor.) 27...♗×g5∞]

27.♕d3 ♖bb7 28.♖f1 ♖f8 29.f4 Siyah beyaza çok fazla zaman tanıdı ve şimdi Anand f4'le tehlikeli hatlar açma fırsatını değerlendiriyor.

29...e×f4 30.♖×f4 ♖×f4 31.♗×f4 ♖f7 32.♗d2 ♗e7 33.♖g2 ♕b6 34.♗g4! Beyaz kareleri savunan fili elimine ediyor.

34...♗×g4 35.♖×g4 ♘c7 36.♖f4 ♘e6 37.♖×f7 ♔×f7 38.♕d5 Artık her şey için çok geç, siyahın artık d4 üzerinde bile kontrolü yok

38...♕d8 39.♔a2!

Siyah neredeyse zugzwangta.

39...♗f8 40.♗f4 ♕d7 41.b3 ♗e7 42.♘×d6+ ♔f8 43.e5! ♘×g5?! [43...♘×f4 44.♕f7#; 43...♗×d6 44.♗g3 akıllıca bir hamle, siyah d6 filini nasılsa kaybediyor *(44.e×d6?? ♘×f4)*]

44.♕×c5 ♕g4 45.♗c1 Oyunun geri kalanı son derece basit. Siyah şah çok zayıf.

45...h5 46.♕×a5 ♕g2+ 47.♗b2 h4 48.♕b5 ♕a8 49.c5 h3 50.c6 ♗d8 [50...h2 51.♕b7+–]

51.♕d5 ♗c7 52.♗c1 ♕a5 53.♘b5 ♕e1 54.♗a3+ [54.♗×g5+–]

54...♔g7 55.♘×c7 h2 56.♘e8+ ♔h6 57.♘f6 ♕e2+ 58.♗b2 ♘e4 59.♕×e4 ♕×e4 60.♘×e4 h1♕ 61.c7

Siyah vezir çıkmayı engelleyemiyor.

1–0

Ponomariov- Vallejo Pons
Analiz: Alejandro Ramirez

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 a6 6.h3 e6 7.g4 ♗e7 8.♗g2 ♘fd7 9.♘ce2!? Ukraynalı oyuncudan yeni bir fikir, ancak bu hamlenin esas amacı Vallejo Pons'u hazırlığından çıkarmak gibi görünüyor.

[9.¥e3 en çok rastlanan devam yolu.]

9...♘c6 10.c3 h5?! Bu karşı darbe Vallejo Pons için üzücü bir şekilde yeterince güçlü değil. Ponomariov inandırıcı bir şekilde rakibini cezalandırıyor.

11.g×h5 ♖×h5?! [11...♕a5! beyazı hücumunu durdurup h5 piyonunu korumaya zorlardı. O durumda da beyazları tercih ederdim, ancak oyun hala iki taraf için de tehlikeli olurdu.]

12.♘×c6 b×c6 13.♘d4!

Çok güçlü! c6 piyonu ve h5 kalesi tehdit ediliyor ve siyahın konumu tuhaf bir hal alıyor.

13...♖c5 14.b4! Ponomariov hücumu devam ettiriyor.

14...♖×c3?! [14...♖c4 tek şanstı.]

15.♗b2 ♖c4

16.♘×e6! Estetik olarak göze hoş gelen ve hesaplaması kolay bir kombinezon.

16...♕b6 [16...f×e6 17.♕h5+ ♔f8 18.♕h8+ ♔f7 19.♕×g7+ ♔e8 20.♕g6+ ♔f8 21.♗g7+ ♔g8 22.♗h6+ ♔h8 23.♕g7#]

17.♘×g7+ ♔f8 18.0–0 Siyah şah çok zayıf ve siyahın buna karşılık gösterebileceği bir materyal üstünlüğü bile yok.

18...♘e5 19.♘h5! ♕×b4 20.♖b1 ♕c5 21.♔h1 ♘g6 22.♘f6 ♖b8

23.♕d2 [Kazanç ancak güzel bir kombinezonu kaçırıyor.]

[23.♗c1! Oyunu bitirmek için güzel bir yol olurdu. 23...♗×f6 *(23...♖×b1 24.♗h6#; 23...♖×c1 24.♘d7+! ♗×d7 25.♖×b8+ ♔g7 26.♕×c1+–* İki kalite üstünlüğü kazanç için fazlasıyla yeterli.) 24.♖×b8+–]

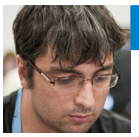
23...♗×f6 24.♗×f6 ♖b5 25.♖bd1 d5 26.♕h6+ ♔e8 27.e×d5 c×d5 28.♖fe1+ ♔d7 Beyaz istediği şekilde kazanabilir. Ponomariov'dan güzel bir oyun.

29.♕g7 ♕f8 30.♗×d5 ♖×d5 31.♖×d5+ ♔c7 32.♗e5+ ♔c6 33.♕×f8 1–0

2014 Sinquefield Kupası

Caruana'nın önlenemez yükselişi

İtalyan satranççı 27 Ağustos-7 Eylül tarihleri arasında düzenlenen 2014 Sinquefield Kupası'nda belki de tüm zamanların en iyi turnuva performansına imza atarak tarih yazdı.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

12. yüzyıl sonunda Kin Hanedanı'nın toprakları içerisinde yaşayan bir Çinli olsaydınız ve size göçebe komşularınız Moğolların yaşadığınız topraklar dahil Avrasya'nın yarısından fazlasını yüzyıl gibi kısa bir sürede işgal edeceğini söylese ne yapardınız? Yahut yedinci yüzyılda İslam diye bir dinin ortaya çıkacağını ve Arap kabilelerini mobilize ederek onları Endülüs'ten Hindistan'a uzanan geniş bir coğrafyaya hakim kılacağını önceden tahmin edebilir miydiniz? Tarih diye adlandırdığımız insan edimlerinin sonradan ideolojilerimizin şekillendirdiği bir kurgu içerisinde derlendiği metinler toplamı, yavaş bir evrimleşme sonucu olarak gelişen olayların olduğu kadar hızlı ve ani yükselişlerin –ve tabii düşüşlerin- tarihidir aynı zamanda. Elbette satranç tarihi de bu tarz öykülerden nasibini almıştır çokça. Tal'in şampiyonluğa kadar uzanan hızlı yükselişi, Capablanca'nın Avrupa'da ilk oynadığı elit turnuvası olan San Sebastian'daki birinciliği, satrancı 1888'de 15 yaşında öğrenen Pillsbury'nin yedi yıl sonra gelmiş geçmiş en kuvvetli turnuvalardan biri olarak kabul edilen Hastings 1895'i Lasker, Steinitz, Çigorin gibi ustaların önünde kazanması… Haberleri olsa o çok satan kişisel gelişim ve motivasyon kitapları ile tabloid gazetelerin üzerine atlayacakları tarzda birçok malzeme, say say bitmez. Çok değil iki üç sene öncesine kadar birçok kişinin zirve için Carlsen varken fazla şansının olmadığını düşündüğü Caruana da işte bu öykülere bir yenisini ekledi. Hem de reyting ortalamasının 2801 olduğu, tarihin ilk kategori-23 turnuvası olan Sinquefield Kupası'nı 8.5/10 ve 3103 Elo performansı gibi inanılmaz bir skorla şampiyon Carlsen'in 3 puan önünde (!) kazanarak! Herhalde Ağustos ayında böyle bir turnuva tablosunun ortaya çıkacağını, Caruana'nın turnuvaya üstelik Carlsen, Aronian, Topalov, Nakamura, Vachier-Lagrave'dan oluşan elit bir kadroya karşı ilk yedi turda yedi galibiyetlik bir seriyle başlayacağını söyleseler, tepkimiz 12. yüzyıl sonundaki bir Çinli'nin Moğol İmparatorluğu'nu duyunca atacağı kahkahadan farklı olmazdı.

İtalyan göçmeni bir ailenin çocuğu olarak ABD'nin Miami kentinde doğan Caruana'nın Murphy ve tabii ki Fischer'i hatırlatan bu performansında Kasparov'un da "Benim Ustalarım" kitabında bahsettiği o Amerika kıtasına özgü dinamik ruhun etkisi ne kadardır bilemeyiz elbette. Yine de bunu böyle görmenin şiirsel bir yanı olduğu muhakkak. Pragmatizm, dinamizm, rahatlık ve hafifliği sembolize eden bir yeni kültürün, tarihin çarkları arasında yorulmuş, prensiplere bağlı ve geleneksel Avrasya'ya karşı bir zaferi olarak bu başarıyı selamlamakta Byron'a has romantik bir coşku bulabiliriz. Ama yine de bu performansı tarihsel bir çerçeveye oturtmak için kullanabileceğimiz en uygun örnek Rus bir efsaneye ait: Anatoli Karpov'un unutulmaz Linares 1994 galibiyeti. 11/13 gibi inanılmaz bir skorla turnuvayı Kasparov'un ve genç yetenek Shirov'un 2,5 puan önünde bitiren eski şampiyon Karpov'un kariyerinin sonlarına doğru elde ettiği bu başarı 2014 Sinquefield ile karşılaştırabileceğimiz satranç tarihindeki sayılı turnuvalardan. Aradaki fark şu ki 1994 Linares Karpov'un kariyerinin görkemli finaliyken 2014 Sinquefield 22 yaşındaki Caruana için prestissimo con fuoco bir uvertür niteliğinde. Uvertür vaatkar, ona şüphe yok, ama bakalım devamı nasıl olacak? Herkesin merakla, Carlsen'in ise endişeyle beklediği esas sorunun artık bu olduğunu söyleyebiliriz. Kesin olan bir şey var ki bu yeni yeni şekillenmeye başlayan Carlsen-Caruana mücadelesinin satranç dünyasına yeni bir soluk getireceği ve her iki oyuncunun –ve doğal olarak diğer elit oyuncuların da- oyununun daha da gelişmesine yol açacağı.

Marco Polo'nun Moğol imparator Kubilay Han'a gezdiği –hayali- kentleri anlattığı geçen yüzyılın en önemli ve zevkli edebi deneylerinden biri olan "Görünmez Kentler"de ünlü İtalyan yazar Calvino, karakteri Kubilay Han'a kentleri ve fetihlerini satranç partileriyle sembolize edebileceğini düşündürttükten hemen sonra şöyle yazar:

"Yüce Han oyunla özdeşleşmeye çalışıyordu: ama şimdi de oyunun amacına akıl erdiremiyordu. Her partinin sonu bir kazanç ya da kayıptır: ama neyin? Üzerine oynanan şey neydi? Şah mat noktasında, kazananın eliyle düşürülüp kenara itilen şahın ayakları dibinde siyah ya da beyaz bir kare kalır geriye. Özlerine varabilmek için fetihlerini soyutlaya soyutlaya son işlemle yüz yüze gelmişti Kubilay:

imparatorluğun binbir hazinesi son ve kesin fethin yalancı kılıflarıydı yalnızca. Düzgün, cilalı bir tahta parçasıydı fethedilen: bir hiç.“(“Görünmez Kentler”, Yapı Kredi Yayınları 5. Baskı)

Calvino’nun sembolik ilişkisini tersten kurarsak Caruana’nın zaferinde –ve genel olarak bu seneki performansında- İtalyan asıllı dahi Korsikalı’nın, Napoleon’un izlerini görmemek mümkün mü? Öyleyse Sinquefield için de Caruana’nın Austerlitz’i diyebiliriz pekala. Austerlitz ya da Sinquefield, elimizde kalan belki Calvino’nun da dediği gibi yalnızca bir hiç. Bir de tahta başındaki figürlerin oradan oraya dolanması sonucu oluşan kurgunun bize verdiği ilginç estetik haz. Bize satrancı sevdiren o haz duygusunu analizli partilerde bulmanız ve hiç kaybetmemeniz dileğiyle, bir sonraki sayıda görüşmek üzere!

Magnus Carlsen - Fabiano Caruana

Analiz: GM Varuzhan Akobian

1.e4 e5 Bu oyun başından sonuna kadar Caruana tarafından kusursuz bir şekilde oynandı ve kendisi en kritik zamanlarda doğru hamleleri bulmayı başardı.

2.♗c4 ♘f6 3.d3 c6 4.♘f3 d5 5.♗b3 ♗b4+ 6.c3 ♗d6 7.♗g5 d×e4 8.d×e4 h6 9.♗h4 ♕e7 10.♘bd2 ♘bd7 11.♗g3 ♗c7 12.0–0 (12.♘h4 ♘c5 13.♗c4 *(13.♗c2 g6 14.0–0 ♘h5)*)

12...♘h5 13.h3 (13.♘h4 ♘df6 14.♘f5 ♗×f5 15.e×f5 ♘×g3 16.h×g3 0–0–0 17.♕e2 h5 ve siyahın güçlü bir hücumu var; 13.♘×e5?? ♘×e5 14.♕×h5 ♗g4 15.♕h4 g5!)

13...♘×g3 14.f×g3 ♘c5 15.♗×f7+!?

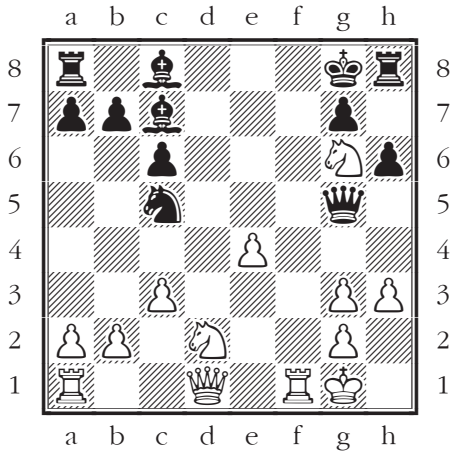
Bu hamle Caruana için sürpriz olmuş olmalı.

(15.♘h4 ♘×b3 16.a×b3 g6 17.♕f3 ♗e6 18.♔h2 0–0 ve siyah açıkça daha iyi)

15...♔×f7 (15...♕×f7?? 16.♘×e5 ♕e6 17.♕h5+ ♔e7 18.♘g6+ ve beyaz kazanıyor)

16.♘×e5+ ♔g8 17.♘g6 ♕g5!

(17...♕e8 18.♖f8+ ♕×f8 19.♘×f8 ♔×f8 20.♕h5! ve inisiyatif beyazda)

18.♖f8+ ♔h7 19.♘×h8 (19.♖×h8+ ♔×g6 20.♘f1 ♗g4! 21.h×g4 ♖×h8 ve siyah taş fazla.)

19...♗g4 Daha kuvvetlisi 19...♕e3+! 20.♔h1 ♗g4 21.♕×g4 ♖×f8 22.♘g6 ♖f7! 23.♘f1 ♕g5! 24.♘h4 ♕×g4 25.h×g4 ♘×e4 olurdu, siyah için çok daha iyi bir oyun sonuyla; 19...♗×h3 20.♖×a8 ♕e3+ 21.♔f1 ♗×g2+ 22.♔×g2 ♕×g3+ 23.♔f1 ♕h3+ 24.♔e2 ♕d3+ 25.♔f2 ♕g3+ 26.♔e2 ♕d3+ sadece berabere yol açardı.

20.♕f1 ♘d3!? (20...♖×f8 21.♕×f8 ♗e6 22.♘f1 ♕f6 23.♕×f6 g×f6 24.g4 ♔×h8 siyah için biraz daha iyi)

21.♕×d3 (21.♖×a8 ♕e3+ 22.♔h1 ♘f2+ 23.♕×f2 ♕×f2 24.h×g4 ♕×d2 siyah kazanıyor; 21.♖f7 ♕e3+ 22.♔h1 ♕×g3 23.♖×c7 ♘f2+ 24.♔g1 ♘×h3+ 25.♔h1 ♕×c7 26.g×h3 ♗e6 27.♕g2 ♔×h8 siyahın açık üstünlüğü var.)

21...♖×f8 22.h×g4 ♕×g4 23.♘f3 ♕×g3 24.e5+?! Daha iyisi 24.♘f7 ♖×f7 25.e5+ g6 26.♖f1∓

24...♔×h8 25.e6 ♗b6+ 26.♔h1 ♕g4! 27.♕d6 (27.♖e1?? ♖×f3! 28.♕×f3 (28.g×f3 ♕h3#) 28...♕h4+ 29.♕h3 ♕×e1+–+)

27...♖d8! Biraz zaman harcadıktan sonra oyunun bu kritik anında Caruana en iyi devam yolunu buluyor.

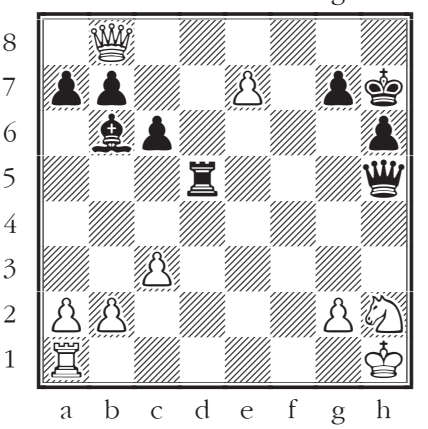
(27...♖×f3 28.g×f3 ♕×f3+ 29.♔h2 ♗e3 30.♕d8+ ♔h7 31.♕d3+ ve berabere

28.♕e5 (28.e7 ♖×d6 29.e8♕+ ♔h7–+)

28...♖d5! 29.♕b8+ ♔h7 30.e7 ♕h5+ 31.♘h2??

Zor bir pozisyonda yapılan fahiş bir hata.

(31.♕h2 ♕e8! 32.g4 ♖d7 33.♖e1 ♖×e7 34.♖×e7 ♕×e7 35.♕c2+ g6 36.♔g2 ♕e6–+ siyah ikinci piyonu da kazanıyor.)

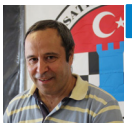
31...♖d1+

Carlsen muhtemelen beraberlikle sonuçlanan 31...♖e5 32.g4 ♖e1+ 33.♖×e1 ♕d5+ 34.♘f3 ♕×f3+ 35.♔h2 ♕f2+ 36.♔h3 ♕×e1 37.e8♕ ♕f1+ 38.♔g3 ♕f2+ 39.♔h3 ♕f1+ varyantını bekliyordu.

32.♖×d1 ♕×d1+ 33.♘f1 ♕×f1+ 34.♔h2 ♕g1+ (34...♕g1+ 35.♔h3 ♕e3+ 36.g3 ♕×e7–+)

0–1

Amerikan adaylar

Abdullah Sözen
Antrenör
mimarsozen@gmail.com

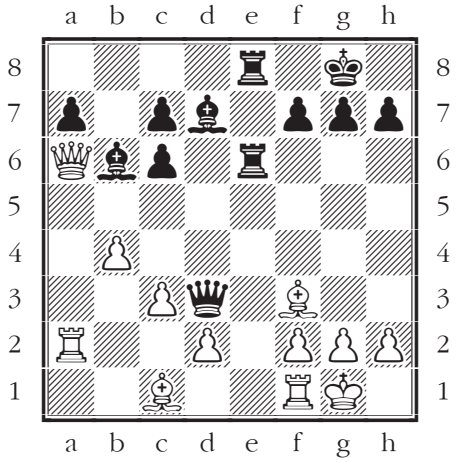
Bu sayımızda Lasker'in şampiyon olduğu dönemde "Yeni Dünya" olarak bilinen ABD'nden çıkan Dünya Şampiyonu seviyesindeki ustaları inceleyeceğiz. Ancak Amerikalı satranççı deyince Dünya Şampiyonluğu Maçı yapmamış olsa da çok önemli bir ismi anmadan geçemeyiz: Morphy.

Satrancın kralı

Paul Charles Morphy 22 Haziran 1837'de New Orleans'da doğmuş ve 10 Temmuz 1884'de doğduğu yerde ölmüştür. Steinitz öncesi dönemin en kuvvetli oyuncusuydu. 20 yaşında hukuk eğitimini tamamladı ve avukatlık diploması aldı. Ancak mesleğini yapmak için 21 yaşında olması gerekiyordu. O yüzden satranç oynamak amacıyla Avrupa turuna çıktı ve kıtanın en büyüğü olan Adolf Anderssen de dahil buradaki bütün ünlü oyuncuları yendi. Her önüne gelenin kendini Dünya Şampiyonu ilan ettiği bu dönemde maç yapamadığı tek kişi Howard Staunton olmuştu. Staunton, Morphy'yle maç yapmaktan özelikle kaçındı. Eğer maç gerçekleşseydi ve Morphy kazansaydı ilk resmi Dünya Şampiyonu sayılabilirdi. Bu durum Morphy'yi kötü etkiledi ve iç savaşın da etkisiyle ruh sağlığını bozdu. Bir yıl sonra ülkesine dönen Morphy ölene kadar bir daha aktif satranç oynamadı. Burada onun iki unutulmaz şaheserini verelim:

Paulsen – Morphy
1.Amerikan Satranç Kongresi 1857

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♘c3 ♘f6 4.♗b5 ♗c5 5.0–0 0–0 6.♘×e5 ♖e8 7.♘×c6 d×c6 8.♗c4 b5 9.♗e2 ♘×e4 10.♘×e4 ♖×e4 11.♗f3 ♖e6 12.c3 ♕d3 13.b4 ♗b6 14.a4 b×a4 15.♕×a4 ♗d7 16.♖a2 ♖ae8 17.♕a6

17...♕×f3!! 18.g×f3 ♖g6+ 19.♔h1 ♗h3 20.♖d1 ♗g2+ 21.♔g1 ♗×f3+ 22.♔f1 ♗g2+ 23.♔g1 ♗h3+ 24.♔h1 ♗×f2 25.♕f1 ♗×f1 26.♖×f1 ♖e2 27.♖a1 ♖h6 28.d4 ♗e3 0–1

Morphy - Danışmalılar

1.e4 e5 2.♘f3 d6 3.d4 ♗g4 4.d×e5 ♗×f3 5.♕×f3 d×e5 6.♗c4 ♘f6 7.♕b3 ♕e7 8.♘c3 c6 9.♗g5 b5 10.♘×b5 c×b5 11.♗×b5+ ♘bd7 12.0–0–0 ♖d8 13.♖×d7 ♖×d7 14.♖d1 ♕e6 15.♗×d7+ ♘×d7 16.♕b8+ ♘×b8 17.♖d8# 1–0

Bu oyunu satrançla ciddi olarak uğraşan herkes ezbere bilir. Peki, Morphy'nin bu oyunu, Paris operasında Brunswick Dükü ve Isouard Kontu'nun davetlisi olarak şeref locasında otururken oynadığını biliyor muydunuz? Eğer bunu da biliyorum diyorsanız; söyleyin bakalım o sırada sahnelenen opera neydi ve bestecisi kimdi? Cevabı gelecek sayıda.

Parlayıp sönen yıldız: Pillsbury

Satranç tarihinin en büyük dramlarından birisi şu isimle özdeşleşir: Harry Nelson Pillsbury! Pillsbury 5 Aralık 1872'de ABD'nin Massachusetts eyaletinin Somerville kasabasında doğdu, 17 Haziran 1906'da Philadelphia'da Frankford hastanesinde öldü. Satrancı 16 yaşında öğrenmesine karşın altı yıl sonra zirvedeydi. 33 yıllık kısa yaşamı Lasker ile Şampiyonluk Ünvan Maçı yapmaya yetmedi. O güne kadar adı sanı duyulmamış Harry Nelson, 22 yaşındayken sansasyonel Hastings 1895 turnuvasını iki Dünya Şampiyonunun, (Lasker, Steinitz) beş Dünya Şampiyonluğu Maçı yapmış (bir kısmı daha sonra yapacak olan) oyuncunun (Schlechter, Tarrasch, Janowski, Gunsberg ve Çigorin) ve zamanın en kuvvetli oyuncularının (Blackburne, Bird, Burn, Mason, Mieses vs.) önünde birinci olarak tamamlayınca satranç dünyasında nükleer patlama oldu! Dünya Şampiyonu Lasker 3. bir önceki şampiyon Steinitz 5. olmuştu! İşte Tarrasch'ı yendiği klasik oyun:

Pillsbury- Tarrasch
Hastings 1895

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♘f6

3...c5! Tarrasch daha sonra kendi adını taşıyacak olan bu hamleye ünlem işareti veriyor.

4.♗g5 ♗e7 5.♘f3 ♘bd7 6.♖c1 0–0 7.e3 b6?!

İşte tartışmalı hamle, o dönemde vezir gambitinin en büyük sorunu olan siyah vezir filinin gelişmesi böyle çözülmeye çalışılıyordu. Fakat Pillsbury kendi adını taşıyan saldırısıyla bu oyunda görüldüğü gibi bu hamleyi çürüttü. Günümüzde bu konumda 7...c6 en çok oynanan hamle.

8.c×d5 e×d5 9.♗d3 ♗b7 10.0–0 c5 11.♖e1?!

Aynı turnuvada Pillsbury, Schlechter'e karşı 11.♗b1 ♘e4!= eşit konum elde etmişti. Schelechter daha sonra 11.♕e2! hamlesini önermişti, ör-

neğin: 11...♘e4 12.♗f4 ♘×c3 13.b×c3 c4 14.♗f5 g6 15.♗×d7 (15.♗b1 b5 16.e4 d×e4 17.♗×e4 ♗×e4 18.♕×e4 ♘f6 19.♕c6 ♕d5 20.♕×d5 ♘×d5 21.♗d2 ♖fc8∓) 15...♕×d7 16.♘e5 ♕e6 17.♗h6± (Tartakover).

11...c4 12.♗b1 a6 13.♘e5!

İşte klasik Pilsbury atak hamlesi. Bu saldırıyı daha sonra açıklayacağız.

13...b5 14.f4 ♖e8 15.♕f3 ♘f8

Steinitz tarzında tutumlu bir şah kanadı saldırısı. Daha sonra vezir kanadından saldırıya geçilecek (Kasparov).

16.♘e2?!

16.a3 eşitliği devam ettirirdi: 16...♘e4 17.♗×e7 ♖×e7 18.♘×e4 d×e4 19.♕g3 (19.♗×e4? ♗×e4 20.♕×e4 f6–+) 19...♕d6= (Kasparov).

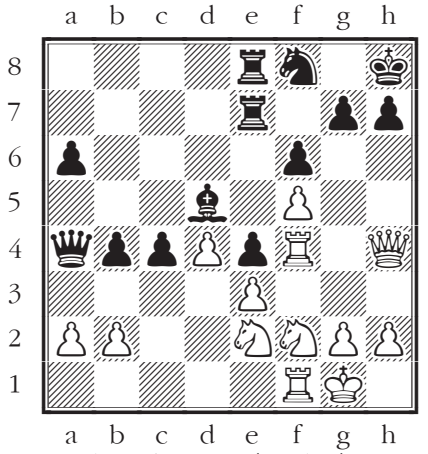
16...♘e4 17.♗×e7 ♖×e7 18.♗×e4 d×e4 19.♕g3 f6 20.♘g4 ♔h8

Eğer 20...f5; 21.♘h6+ ♔h8 22.♘×f5 (Tartakover).

21.f5 ♕d7 22.♖f1 ♖d8?

22...♖ae8 ile e piyonunu korumak daha iyiydi. O zaman 23.♖f4 ♗d5 ve daha sonra b5–b4 sürüşüyle vezir kanadında karşı atak çıkabilirdi (Kasparov).

23.♖f4 ♕d6 24.♕h4 ♖de8 25.♘c3 ♗d5 26.♘f2 ♕c6 27.♖f1 b4 28.♘e2 ♕a4?

28...c3 burada şarttı (Lasker). 29.b×c3 b×c3 30.♖c1? c2 31.a4 ♖b7 32.a5 ♖b1–+ Fakat 30.♘d1 c2 31.♘dc3'ten sonra açık bir kazanç yok (Kasparov). Bu konum için Reti'nin yazdıkları ilginç:

"Bir çok Amerikan filminde görmüşüzdür; çok umutsuz bir durum vardır. Nefes kesen bir gerilimde yardım gelmesi neredeyse imkansızdır. Ancak kahraman son anda gelerek herşeyi kurtarır. İşte bu konum da buna benzemektedir. Tarrasch, bitirici görünen, vezir kanadını silip süpürme tehdidiyle 28...♕a4 hamlesini yaptı. Fakat Pillsbury hamlesiyle rakibininin dikkatini 30.♘×f6!+– tehdidine çekiyor."

29.♘g4! ♘d7 30.♖4f2! ♔g8

a piyonu hala alınamıyor: 30...♕×a2 31.♘f4 ♗f7 32.d5 (32.♘g6+ ♗×g6 33.f×g6 ♘f8 (33...h6 34.♘×h6! g×h6 35.♕×h6+ ♔g8 36.♖f4+– Reti) 34.♘×f6 g×f6 35.♖×f6 ♘d7 (35...♔g8 36.♖f7+–Reti) 36.♖f7+–)) 32...♘e5 33.♘×f6 g×f6 34.♕×f6+ ♔g8 35.d6 ♖d7 36.♘e6–+ (Tartakover).

31.♘c1 c3 32.b3 ♕c6

Şimdi siyahın yeni planı a piyonunu ilerletip b3'te değişip, sonra kaleyle bu piyona saldırarak beyaz vezir kanadını temizlemek. Buna karşı beyazın tek umudu şah kanadı saldırısı. Pillsbury bunu kesin olarak hesaplayıp, büyük bir ustalıkla başarıyor.

33.h3 a5 34.♘h2 a4 35.g4 a×b3?!

35...h6!? Daha temkinliydi (Kasparov).

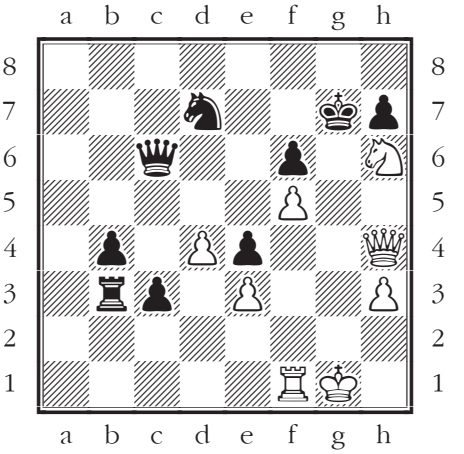
36.a×b3 ♖a8 37.g5 ♖a3?

Daha iyisi 37...f×g5 38.♕×g5 ♘f6∞ (Tartakover).

38.♘g4 ♗×b3?

İşin işten geçtiği an: 38...♔h8 daha iyiydi (Tartakover); 38...f×g5 39.♕×g5 ♘f6 40.♖g2 ♔f8∓ (Çigorin); 38...♖×b3? 39.♘×b3 ♗×b3 40.♖g2 ♔h8 41.g×f6 g×f6 42.♘e5! ♘×e5 43.d×e5+–(Kasparov).

39.♖g2! ♔h8 40.g×f6 g×f6 41.♘×b3 ♖×b3 42.♘h6 ♖g7 43.♖×g7 ♔×g7

Beyazın saldırısı tükenmiş ve siyahın vezir çıkmasına çare yokmuş gibi görünüyor, fakat uzun süredir hazırlanan yıkım geliyor (Reti).

44.♕g3+!

Tatsız bir sürpriz! 44.♔h1 ♕c4 45.♖g1+ ♔f8 46.♖g8+ ♕×g8 47.♘×g8 c2–+ tamamen ters bir sonuca götürürdü (Kasparov).

44...♔×h6 45.♔h1!! (Reti) **♕d5 46.♖g1 ♕×f5 47.♕h4+ ♕h5 48.♕f4+ ♕g5 49.♖×g5 f×g5 50.♕d6+ ♔h5 51.♕×d7 c2?!**

Tarrasch psikolojik oynuyor, acı veren 51...♖b1+ 52.♔h2 ♖b2+ 53.♔g3 ♔g6+– varyantından kaçarak (Kasparov). Siyahın beklentisi: 52.♕f7+?? ♔h4 53.♕×b3?? (53.♔h2 g4 54.♕f4 ♔h5 55.♕×g4+ ♔h6 56.h4 c1♕ 57.♕g5#) 53...c1♕+–+ (Tartakover).

52.♕×h7# 1–0

Hastings turnuvasındaki şok başarısından sonra Pillsbury, herkesin birbiriyle altı oyun oynayacağı dört kişilik (Lasker, Çigorin, Steinitz ve kendisi), 1895-1896 St. Petersburg turnuvasına katıldı. Ancak burada üçüncü olabildi. Üstelik yaşamına mal olacak kötü hastalığa da burada yakalandı.

Yaşamının geri kalan kısmında, Viyana 1898 turnuvasında Tarrasch ile 1-2 olmuş, ama eşitlik bozma maçında Tarrasch'a kaybetmişti. Bir tek Münich 1900 turnuvasında Schlechter ile paylaşmalı birinciliği olan Pillsbury, önemli bir maç da kazanmadı. 1897'de kazandığı ABD şampiyonluğuna ölene kadar sahip oldu. Hayatı boyunca Hastings başarısına ulaşmak istedi ama hep gerisinde kaldı. Turnuva sonuçlarında Lasker'e karşı +5-5=4 gibi o dönemdeki en iyi skoru yapmıştı. Satrancı meslek olarak seçen Pillsbury, olağanüstü bir hafızaya sahipti. Çok iyi bir körleme oyuncusuydu. Zamanın tüm körleme simultane rekorlarını kırdı. 1902'de Toledo'da 12 satranç ve 4 dama oyuncusuna körleme simultane verirken bir yandan da whist denen, briçin atası sayılan iskambil oyununu oynadı ve gösteri bittikten sonra whist oyunundaki bütün kartları da sırasıyla hatırladığını gösterdi! 17 yıllık kısa satranç kariyeri boyunca 70 körleme simultane gösterisinde 1000'den fazla körleme oynamıştı. Yaşamını kazanmak için satranç dışında hafıza gösterileri de yapıyordu; uzun bir listeden oluşan kelimelere bir defa bakıyor ve hepsini eksiksiz tekrarlıyordu. Bunu araştırmak isteyen doktorlar ona şu listeyi verdiler: "Antiphlogistine, periosteum, takadiastase, plasmon, ambrosia, Threlkeld, streptococcus, staphylococcus, micrococcus, plasmodium, Mississippi, Freiheit, Philadelphia, Cincinnati, athletics, no war, Etchenberg, American, Russian, philosophy, Piet Potgelter's Rost, Salamagundi, Oomisillecootsi, Bangmamvate, Schlechter's Nek, Manzinyama, theosophy, catechism, Madjesoomalops". Daha önce çoğunu duymadığı bu kelimelere Pillsbury bir dakika kadar baktıktan sonra, listeyi önce baştan sona, sonra da sondan başa tekrarladı. Üstelik ertesi gün bunu bir daha yaptı!

Pillsbury'nin satrançta başarıları iki faktöre dayanır: 1- Kendisinin geliştirdiği Pillsbury saldırısı, 2- Büyük ölçekte yarma işlemi. Bu iki etken genellikle biribirini tamamlar.

Pillsbury atak

Steinitz sonrasında satranç konumsal bir oyun olmuştu. Başta şah gambiti olmak üzere 1.e4 e5 ile başlayan açık açılışlar (İspanyol partisi hariç) terk edilmeye başlamıştı. Romantik dönem bitmiş, modern dönem başlamıştı. Pillsbury bir atak oyuncusuydu. Fakat onun atakları açık açılışlarda değil, 1.d4 d5 ile başlayan kapalı açılışlarda kendisini gösteriyordu. Merkez kapandıktan sonra Pillsbury atını e5'e yerleştirip f4-f5 sürüşüyle konumu açıp saldırıyor ve kazanıyordu. Özellikle vezir gambitinde siyahın b6 hamlesine karşı çok etkili olan bu sistemin adı Pillsbury atak olmuştu. Yukarıda incelediğimiz oyundan sonra en ünlü örnek aşağıdaki oyundur.

Pillsbury - Marco
Paris 1900

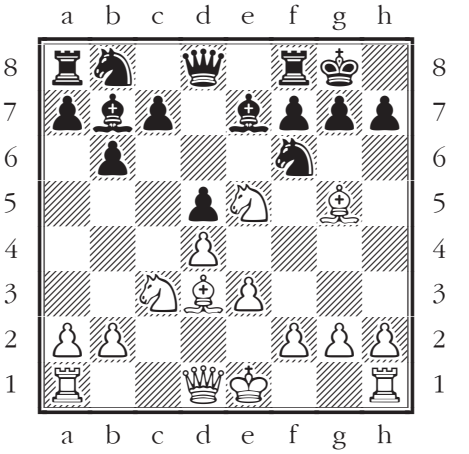
1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♘f6 4.♗g5 ♗e7 5.e3 0–0 6.♘f3 b6

"Vezir filinin kanattan gelişmesi o dönemde tek savunma olarak düşünülüyordu. Günümüzde (1910-20 yılları) gözden düşmüştür. Aynı turnuvada beyaz, Marshall – Burn oyununda (ünlü pipo oyunu; bunu Marshall konusunda inceleyeceğiz) 7.c×d5 e×d5 8.♗×f6 ♗×f6 9.♗d3 ♗b7 10.h4! ile devam etmiş ve ♗×h7+! tehdidiyle çok tehlikeli bir atak elde etmiştir. Ayrıca ♘bd7'den sonra b6'dan gelişmenin yanlışlığını yine Pillsbury göstermiştir: 1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♘f6 4.♗g5 ♘bd7 5.♘f3 ♗e7 6.e3 b6 ? 7.c×d5 e×d5 8.♘e5 ♗b7 9.♗b5 0–0 10.♗c6 ♗×c6 11.♘×c6 ♕e8 12.♘×e7+ ♕×e7 13.♘×d5 ♕e4 14.♘×f6+ g×f6 15.♗h6 ♖fd8 ve beyaz kazandı. Eğer: 15...♕×g2? 16.♕f3!!+– Pillsbury – Lee Londra 1899" (Reti). Ancak günümüzde Tartakover'in geliştirdiği sistem oynanmaktadır: 6...h6! 7.♗h4 b6 ve şimdi beyaz piyonları kırışırsa: 8.c×d5 e×d5 9.♗d3 ♗e6! sonrasında korkulacak bir şey yoktur.

7.♗d3 ♗b7 8.c×d5

Siyah vezir filini kanattan geliştirdiği durumlarda bu kırışma zorunludur. Yoksa beyaz bu fili etkinleştiren dxc4 hamlesini sürekli düşünmek zorunda kalır. Siyah piyonla almazsa beyaz e4 ile çok güçlü bir merkez elde eder (Reti).

8...e×d5 9.♘e5

İşte Pillsbury atak, arkasından f4-f5 ile yarma işlemi gelecek. Siyahın planı ise c5-c4 ile vezir saldırısı yapmak.

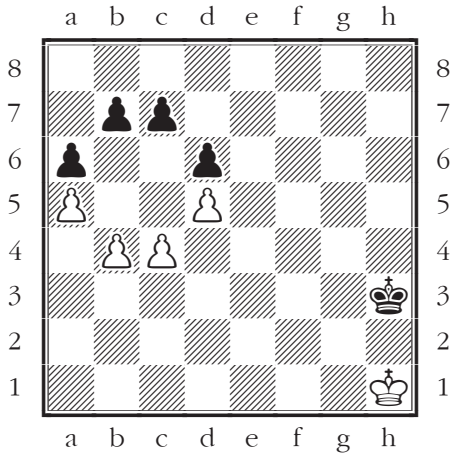
9...♘bd7 10.f4 c5 11.0–0 c4 12.♗c2 a6 13.♕f3 b5 14.♕h3 g6 15.f5!

Bu yarma hamlesi de Pillsbury'nin alameti farikası. Beyazın saldırısı çok daha hızlı gelişerek oyunu bitiriyor.

15...b4 16.f×g6! h×g6 17.♕h4 b×c3 18.♘×d7 ♕×d7 19.♖×f6!! a5 20.♖af1 ♖a6 21.♗×g6 f×g6 22.♖×f8+ ♗×f8 23.♖×f8+ ♔×f8 24.♕h8+ ♔f7 25.♕h7+ 1–0

Yarma işlemi nedir?

İngilizcede "break through" diye geçen kavrama yarma işlemi diyoruz. Satranç anlamında, kapalı bir konumu açmak için piyon ya da taş fedası olan işlemleri böyle adlandırıyoruz. Örneğin aşağıdaki konum bir yarma işlemidir: Beyaz oynar kazanır.

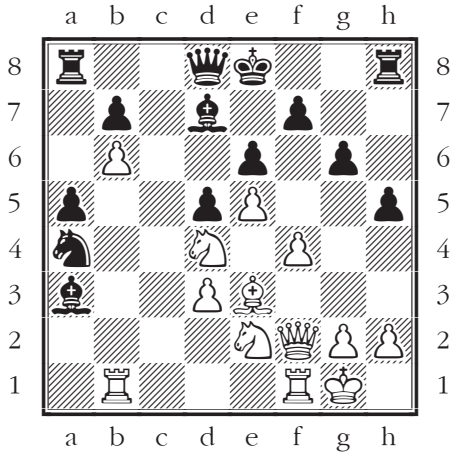

1.b5! ♔g4

Eğer 1...a×b5 2.c×b5 ♔g4 3.a6+–, aynı şekilde 1.c5! de simetrik şekilde kazanırdı.

2.c5!! d×c5 3.b6 c×b6 4.d6

Beyaz siyahın piyonlarını yarıp geçti ve şimdi vezir çıkması önlenemiyor. Bu yarma işlemini Pillsbury, tahtanın tamamını kullanarak büyük ölçekte uyguluyordu. Dünya Şampiyonunu yıktığı bir yarma işlemi:

Pillsbury – Lasker
Nuremberg 1896

Siyahın 20. hamlesinden sonra bu konum oluştu. Siyah vezir kanadında çok üstün üstelik bir piyon fazlası var. Beyazın şah kanadı girişimlerini de e6-f7-g6-h5 piyon yapısı engelliyor. Beyazın bir yol bulması gerek. Pillsbury'de bunu yapmak için gerekli yürek ve hayal gücü her zaman vardır (Reti).

21.f5!! g×f5 22.♘f4 h4 23.♖a1 ♗e7 24.♖×a4! ♗×a4 25.♘d×e6 f×e6 26.♘×e6 ♗d7

Veziri kaçarsa, 27.♕f5 ile felaket olacağını gören Lasker vezirini veriyor. Pillsbury, Lasker'in dirençli savunmasına karşı 50. hamlede kazandı.

Pillsbury – Gunsberg
Monte Carlo 1902

1.d4 d5 2.c4 d×c4 3.♘f3 c5 4.e3 c×d4 5.♗×c4 e6 6.e×d4 ♘f6 7.0–0 ♗e7 8.♕e2 ♘bd7 9.♘c3 ♘b6 10.♗b3 ♘bd5 11.♗g5 0–0 12.♘e5 ♘×c3 13.b×c3 ♘d5 14.♗d2 ♗f6 15.f4 g6 16.♖f3 ♗g7 17.♖af1 f6 18.♘d3 b6 19.f5!

Pillsbury, imzasını atıyor!

19...g×f5 20.♖h3 ♖f7 21.♕h5 ♗f8

22.♖×f5!! e×f5 23.♘f4 ♗b7 24.♖g3+ ♗g7

24...♖g7 25.♘e6 ♕d7 (Reti burada 25...♕e7 26.♕×f5? var demiş, ancak 26...♖×g3 27.h×g3'den sonra beyazın atağı biter ve siyah kazanır. Doğrusu şu olmalı: 26.♘×g7 ♗×g7 27.♕×f5) 26.♘×g7 ♗×g7 27.♗h6 +–

25.♖h3

Bunun yerine 25.♕×f5 ♕d7 26.♘×d5! ♕×f5 27.♘e7+ ♔h8 28.♘×f5 ♖d7 29.♗e6 ♖c7 30.♗f4 kale 7. yatayda duramayacağından, oyunu hemen kazanabilirdi. Pillsbury daha sonra bunu oynadığına göre bunu kesinlikle görmüştü. Ya zaman kazanmak istiyordu ya da rakibinin yinelemelerden kaçarak daha kötü konuma düşmesini bekliyordu (Reti).

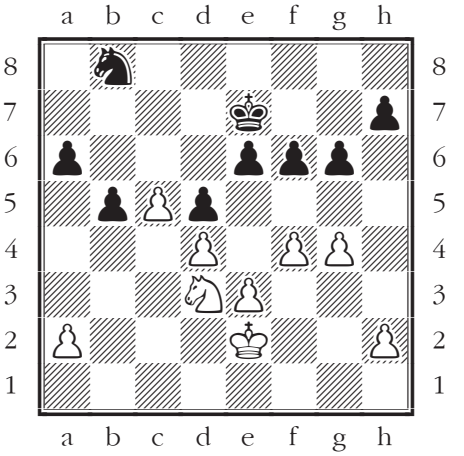
25...♗h8 26.♕×f5 ♕d7 27.♘×d5 ♗×d5

27...♕×f5'den sonra oyun şöyle sona erer: 28.♘e7+ ♔f8 29.♘×f5 ♖c7 30.♖g3+– (Reti).

28.♕×d5 ♕×d5 29.♗×d5 ♖af8 30.♗h6 ♗g7 31.♗×g7 ♔×g7 32.♖g3+ ♔h8 33.♗×f7 ♖×f7 34.♔f2

Bu oyunsonunu beyaz kolayca kazandı. Pillsbury oyunsonunda bile yarma işlemi yapmakta uzmandı:

Pillsbury – Gunsberg
Hastings 1895

Pillsbury hayatının turnuvasının son turunda da yarma işlemi yapmadan duramıyor. Lasker bu oyunsonu için: "Beyazın bu andan sonraki oyunu, en yüksek düzeydedir" diyor.

27.f5! g5

27...e×f5 28.g×f5 g×f5 29.♘f4+–

28.♘b4 a5 29.c6!! ♔d6

29...a×b4 30.c7 yeni vezir majestelerinin emrindedir.

30.f×e6 ♘×c6

At hala alınamıyor: 30...a×b4 31.e7 ♔×e7 32.c7

31.♘×c6 ♔×c6 32.e4!!

Bu harika kombinezonun anahtarı! (Lasker).

32...d×e4 33.d5+! ♔d6 34.♔e3 b4 35.♔×e4 a4 36.♔d4 h5 37.g×h5 a3 38.♔c4 f5 39.h6 f4 40.h7 1–0

Pillsbury hakkında şunlar söylenmiş:

"Pillsbury'ye rok için bir formulün var mı diye sorduğumda bana şöyle demişti: Mecbur kaldığında ya da gerektiği zaman rok at, ama rok atabileceğin zamanda değil." W. E. Napier

" Pillsbury'ye hayatta kalabilmek için çok ağır bir savaş nasip oldu. Çok küçük ödüllerle onun hayatını haddinden fazla zorlaştıran satranç dünyasının cimriliği ayıplanmıştır." Em. Lasker

"O sadece varyantları düşünen değil aynı zamanda şematik düşünen ilk önemli oyuncuydu." Karpov

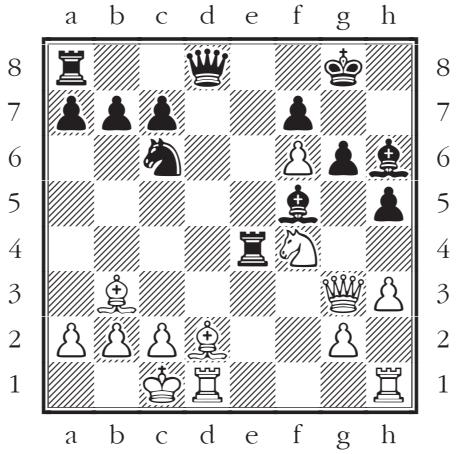
"Pillsbury'nin oyunu sıradan oyunların üzerinde bir düzeyi tutturmuş ve onu en büyük ustalar arasına çıkarmıştır." Reti

Isidor Gunsberg

Dünya Şampiyonluğunu kaçıran oyuncuları tanıttığımız bu dizimizde, unuttuğumuz bir oyuncu var: yukarıda kaybettiği iki oyununu gördüğümüz Gunsberg. Steinitz ile 1891'de yaptığı dünya şampiyonluğu Unvan maçını +4-6=9 skoruyla kaybeden Isidor Arthur Gunsberg, 2 Kasım 1854'de Budapeşte'de doğdu. Daha sonra İngiliz vatandaşlığına geçen Gunsberg, 2 Mayıs 1930'da Londra'da öldü. Hamburg 1885 ve Bradford 1888 turnuvalarını kazandıktan sonra, Blackburne (+5-2=6) ve Bird (+5-1=3) ile yaptığı maçları kazanıp, Çigorin'le maçını (+9-9=5) berabere bitirince, Steinitz'in karşısına aday olarak çıktı. Gunsberg'in özelliği, Steinitz'in teorisinin taraftarı ve uygulayıcısı olmasıydı. Tarrasch onun hakkında şöyle demiştir: "Gunsberg, Steinitz'e karşı onun silahıyla savaşan ilk rakiptir." Ancak Gunsberg romantik stilde de oynamıştı, onu Almanya şampiyonu Louis Paulsen'in kardeşi Wilfried ile oynadığı parlak bir oyunuyla analım:

Wilfried Paulsen – Gunsberg
Nuremberg 1883

1.e4 e5 2.d4 e×d4 3.♕×d4 ♘c6 4.♕e3 g6 5.♗c4 d6 6.♗d2 ♗g7 7.♘c3 ♘f6 8.♘ge2 ♘e5 9.♗b3 ♘eg4 10.♕f3 h5 11.h3 ♘e5 12.♕e3 ♗d7 13.f4 ♘c6 14.e5 d×e5 15.f×e5 ♗h6 16.♘f4 0–0 17.e×f6 ♖e8 18.♘e4 ♗f5 19.0–0–0 ♖×e4 20.♕g3

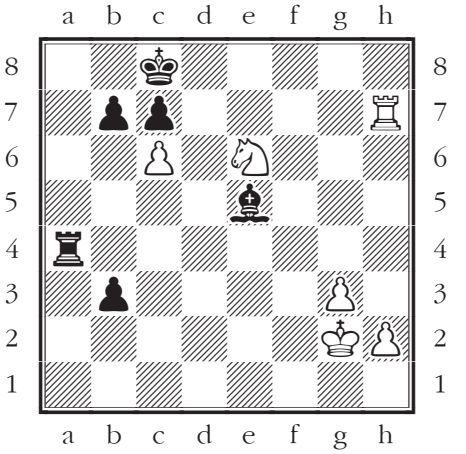

20...♕×d2+!! 21.♖×d2 ♗×f4 22.♕f2 ♗e3 23.♕g3 ♗f4 24.♕f2 ♖d8 25.♖hd1 ♖×d2 26.♖×d2 ♖d4 27.g4 h×g4 28.h×g4 ♗×d2+ 29.♔b1 ♗e3! 30.♕e1 ♗×g4 31.c3 ♗f5+ 32.♗c2 ♗×c2+ 33.♔×c2 ♖e4 34.♕g3 ♖e5

Siyah materyal üstünlüğüyle kazandı.

Üçkağıtçı Marshall!

"The great swindler" yani "büyük üçkağıtçı", satranç tarihinde Frank James Marshall'ın unvanıdır. Bunun nedeni Marshall'ın en umutsuz kayıp konumlarda, rakibini "kandırarak" oyunu kazanca çevirmesidir. İşte tarihi bir "üçkağıdı":

Marshall – Marco
Monte Carlo 1904

Burada beyazla oynayan Marshall, Romanya asıllı olup, daha sonra Viyana'ya yerleşen Avrupa'nın en güçlü oyuncularından Georg Marco'ya karşı ezilmiş durumda, siyah b piyonu çok tehlikeli. Üçkağıtçımız, Marco'yu şöyle "kandırır":

46.c×b7+ ♔b8

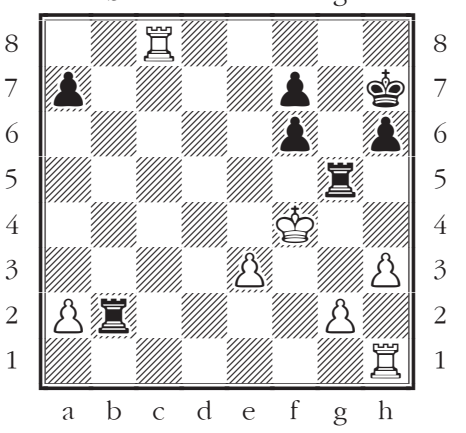
46...♔×b7 47.♘c5+

47.♘c5 ♖a2+ 48.♔h3 b2 49.♖e7! ♔a7

49...b1♕ 50.♖e8+ ♔a7 51.♖a8+ ♔b6 52.b8♕+ kazanır.

50.♖e8 c6 51.♖a8+ ♔b6 52.♖×a2!! b1♕ 53.b8♕+ ♗×b8 54.♖b2+! ♕×b2 55.♘a4+ ♔b5 56.♘×b2

Artık siyaha kazanç yoktur, üstelik morali bozulan Marco, hata yapıp oyunu da kaybetti.

Marshall – Kupchik
Havana 1913

Capablanca ünlü şaheseri "Satrancın esasları" kitabında, "Güvenli konumun tehlikeleri" başlığı altında şu oyunsonunu yorumlar:

"Mr. Marshall'ın bu konumda büyük sıkıntılar içinde olması sadece piyon kaybetmek zorunluluğu değil, ayrıca konumunun kötü olmasıdır. Sıradışı bir şey olmadıkça (ki bu oyunda olmuştur) en fazla beraberlik umut edebilir.

26.g4 ♖×a2

Hatalar başlıyor. Bu ilki. Siyah piyonu almanın bir tehlikesi olmadığını görüyor ve daha iyi hamle olup olmadığını düşünmüyor. 26...♖f2+ doğru hamleydi, o zaman: 27.♔g3 (27.♔e4 ♖e5+ 28.♔d4 ♖×a2) 27...♖×a2 vardı.

27.♖d1 ♖a4+

Oyunu kaybedecek kadar ciddi olan iki numaralı hata. Gereken hamle 27...f5 ile beyaz piyonlara saldırmak ve ileride görüleceği gibi asıl tehlikede olan şaha yer açmaktı.

28.♖d4 ♖aa5

Üç numaralı ve ölümcül hata. 28... ♖ga5 en iyi hamleydi. Oyunda yapılan hamleden sonra siyah kaybetmiştir ve hiçbir savunma yoktur. Bu son derece basit görünen bir oyunsonunun bile dikkatle oynanması gerektiğini gösterir. Pratik olarak kazanılmış bir konumdan üç hamle sonrasında siyah kendisini kaybedilmiş bir oyunda bulur.

29.♖dd8 ♖g7

29...f5 30.♖h8+ ♔g6 31.♖cg8+ ♔f6 32.♖×h6+ ♖g6 33.g5+ ♔e7 34.♖h×g6 f×g6 35.♖g7+ ♔e8 36.♖×g6 kolay bir kazançtır.

30.h4 h5 31.♖h8+ 1–0

Siyah terkeder çünkü: 31...♔g6 32.g×h5+ ♖×h5 33.♖×h5 ♔×h5 34.♖h8+ ♔g6 35.h5# "

Frank James Marshall 21 Ağustos 1877'de New York, Brooklyn'de doğdu, 9 Kasım 1944'de Jersey City'de öldü. 8 yaşından 19 yaşına kadar, Kanada'da Montreal'de yaşayan Frank, satrancı burada öğrendi. 13 yaşında Montreal'in en kuvvetli oyuncusuydu. 1909'dan 1936'ya kadar ABD Satranç Şampiyonu unvanına sahip oldu, fakat bu süre içerisinde sadece iki kere ABD satranç birinciliği yapıldığını da belirtelim. İlk uluslararası büyük turnuvası, üçüncü olduğu Paris 1900 idi. Ancak turnuvanın hem birincisi olan Dünya Şampiyonu Lasker'i hem de ikincisi olan Pillsbury'yi yendi. Birinci olduğu turnuvalar: Cambridge Springs 1904, Nuremberg 1906 ve Dusseldorf 1908'dir. Saldırgan ve kombinatif stili nedeniyle turnuvalarda bazen derece alıyor, bazen de en altlarda yer alabiliyordu. Daha sonra konumsal oyunu benimseyen Marshall, hiçbir turnuvada birinci olmadıysa da hep yüksek yerlerde dolaştı. Marshall maç oyuncusu değildi. Yaptığı maçlar hezimetle sonuçlandı: Tarrasch'a +1-8=8, Capablanca'ya +1-8=14 ve yaptığı tek Dünya Şampiyonluğu Ünvan maçını Lasker'e karşı +0-8=7 skoruyla kaybetti. 1915'te New York'da açtığı Marshall Satranç Kulübü bugün bile Amerika'nın en önemli satranç merkezidir.

Pipo oyunu

Marshall'ın satranç dünyasına kendisini tanıttığı Paris 1900 turnuvasında Burn'e karşı kazandığı maç "pipo oyunu" adıyla bilinir. Bu oyunu Marshall'ın kendi eğlenceli anlatımıyla sunuyoruz:

"İngiliz oyuncu Amos Burn son derece defansif bir oyuncuydu. Maçlarında piposunu yakıp uzun uzun düşünmekten çok büyük zevk alırdı. Ben ikinci hamlemi yaparken Burn ceplerinden pipo ve tütünü çıkarıyordu.

Marshall – Burn
Paris 1900

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♘f6 4.♗g5 ♗e7

Buralarda fazla düşünmedi, piposunu çıkardı ve şimdi pipo temizleyicisini arıyor.

5.e3 0–0 6.♘f3 b6 7.♗d3 ♗b7 8.c×d5 e×d5

Piposunu doldururken, ben de hamlelerimi hızlandırdım.

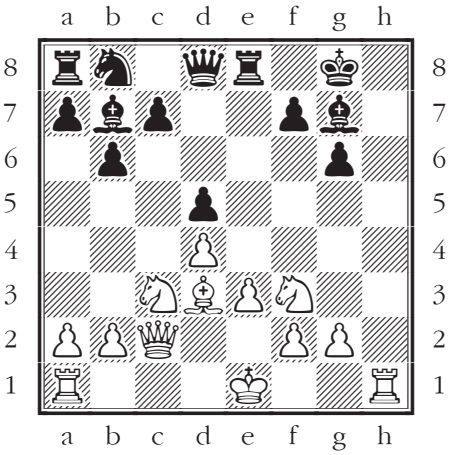
9.♗×f6 ♗×f6 10.h4

Bu kez ♗×h7+ tehdidini düşünmeye başladı ama hala piposunu yakamadı.

10...g6 11.h5 ♖e8 12.h×g6 h×g6

Şimdi kibrit arıyor.

13.♕c2 ♗g7

14.♗×g6! f×g6

Bir kibrit yaktı, sinirli görünüyordu. Kibrit biraz parmaklarını yaktı ve söndü.

15.♕×g6 ♘d7

İkinci kibriti yaktı.

16.♘g5 ♕f6

Şu anda piposu yandı ve sönmemesi için sürekli içine çekiyor.

17.♖h8+! 1–0

Zavallı Burn. Sanırım onu kandırdığımı düşünüyor. Eğer piposunu yakabilseydi herşey farklı olurdu. El şıkıştık ve bu arada piposu söndü!" Marshall, Petroff savunmasında uzmandı.

Janowski - Marshall

Biarritz, 1912

1.e4 e5 2.♘f3 ♘f6 3.♘×e5 d6 4.♘f3 ♘×e4 5.d4 d5 6.♗d3 ♗d6 7.c4?

Petroff savunmasında rok yapmadan önce c piyonunu sürmek bu oyunda görüldüğü gibi sakıncalıdır.

7...♗b4+ 8.♔f1

8.♘bd2 0–0 9.0–0 ♗×d2! 10.♗×d2 ♗g4 siyahın çok iyi bir oyunu olur (Marshall).

8...0–0 9.c×d5 ♕×d5 10.♕c2 ♖e8 11.♘c3?

Bu zararsız görünen hamle bitirici hatadır. Fakat 11.♗×e4 ♖×e4 12.♘c3 ♗×c3 13.b×c3 ♗g4'ten sonra siyahın insiyatifi vardır (Marshall).

11...♘×c3 12.b×c3

Bu konum yazımızın başında incelediğimiz Paulsen – Morphy oyununu anımsattı mı?

12...♕×f3!!

Rakibimin benim sürpriz hamlemi yanıtlamadan önce "üçkağıt!" diye fısıldadığını duydum. Veziri alamaz: 13.g×f3 ♗h3+ 14.♔g1 ♖e1+ 15.♗f1 ♖×f1# (Marshall).

13.c×b4 ♘c6 14.♗b2

Daha iyi hamle yok, örneğin: 14.♗e3 ♗h3 15.♖g1 ♖×e3–+ (Marshall).

14...♘×b4!

Marshall burada "ilginç bir oyuna götüren ikinci kombinezon geliyor" diye yazmış. Ancak "silikon analizcimiz" 14...♗h3 15.♖g1'den sonra 15...♘×b4'ü çok daha güçlü görüyor.

15.♗×h7+ ♔h8 16.g×f3 ♗h3+ 17.♔g1 ♘×c2 18.♗×c2 ♖e2 19.♖c1?!

19.♗d3 ♖×b2 20.♗f1 beyaza daha iyi savunma şansları verirdi.

19...♖ae8

20...♖e1+ ve 20...♖×c2 tehditleriyle.

20.♗c3 ♖8e3!?

Esinlendiğim bir hamle, oysa 20...♖×c2! 21.♖×c2 ♖e6 oyunu basitçe sonlandırırdı (Marshall).

21.♗b4

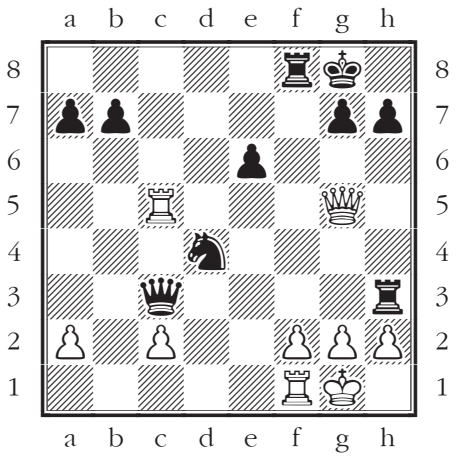
21.f×e3 ♖g2+ 22.♔f1 ♖×c2+ varyantını veren Marshall "küçük bir "testere" (a little see-saw) olurdu" diye yorumlamış. Oysa biz bu tip kombinezonlara "değirmen" diyoruz.

21...♖×f3! 22.♗d1 ♖f6! 0–1

Beyaz açılışta işlediği günahın cezasını korkunç bir şekilde ödedi (Marshall).

Üç ünlemli altın hamle!!!

Satranç oyunlarını yorumlarken güçlü hamlelere bir ünlem, çok güçlü hamlelere çift ünlem işareti verildiğini bilirsiniz. Sadece Marshall'ın yaptığı bir hamle ise satranç literatürüne "üç ünlem işareti" hak eden tek hamle olarak geçmiştir. Üstelik bu hamle yapılınca seyirciler, üzerlerinde bulunan altınları Marshall'a fırlatmışlardır. Marshall'ın siyah olduğu, Breslau 1912 Alman Satranç Birliği Kongresinde beyazla oynayan Stepan Levitsky'ye karşı yaptığı, bu ünlü hamle şudur:

23...♕g3!!!

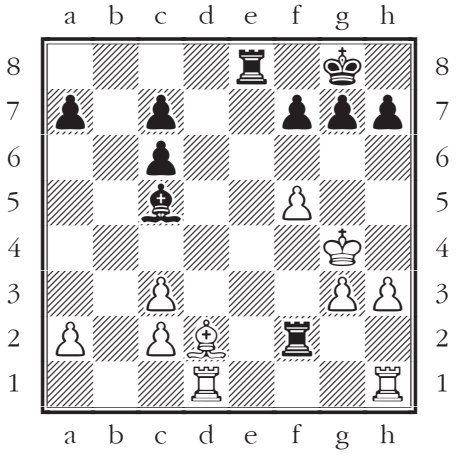
"Yaşamımda yaptığım en güzel hamle" diyor Marshall. "Veziri üç şekilde alınabilir:

1– 24.f×g3 ♘e2+ 25.♔h1 ♖×f1#;

2– 24.h×g3 ♘e2#;

3– 24.♕×g3 ♘e2+ 25.♔h1 ♘×g3+ 26.♔g1 ♘×f1 ve siyah bir taş fazla kalır. O nedenle rakibim terk etti. Bana "burada gerçekten seyirciler seni altın yağmuruna tuttu mu?" diye sıkça soruluyor. Cevabım evet, gerçekten böyle oldu."

Marshall'ın olağanüstü kombinezon yeteneğine bir kaç örnek daha verelim:

Jackson – Marshall

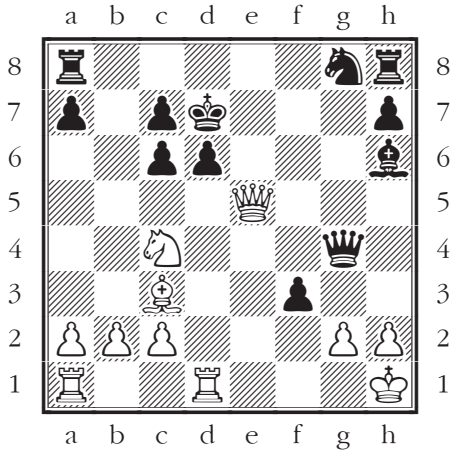
Londra, 1899

Marshall aktif taşlarıyla bir mat saldırısı başlatır:

24...h5+ 25.♔×h5 g6+ 26.f×g6 ♖e5+ 27.♔g4 f5+ 28.♔h4 ♔g7 29.♗f4 ♔×g6 30.♗g5 ♖f4+!! 0–1

31.g×f4 ♗f2# veya 31.♗×f4 ♗e7+ 32.♗g5 ♗×g5#

"Final mat pozisyonu hala kalbimde bir yer edinmiştir" demiş Marshall.

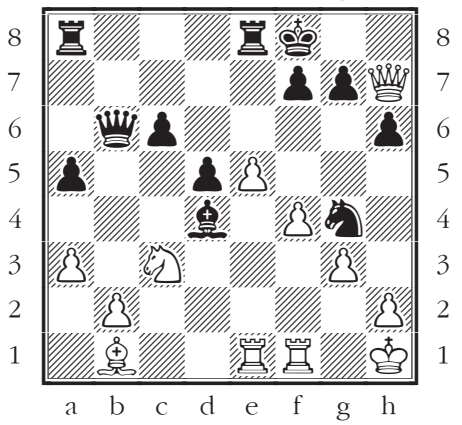
Marshall – Moreau
Monte Carlo, 1903

Marshall bu konuda 11 hamlede mat anons etti! O dönemde turnuvalarda bir oyuncu mat anons edince herkes o masaya toplanır, daha fazla hamlede mat bulmaya çalışırdı. Eğer bulabilirlerse anons yapan oyuncu yenik sayılırdı. Herhalde burada kimse 11 hamleden fazla mat göremedi, oysa gerçekte burada 12 hamlede mat var! Ben oyunun devamını yazmıyorum, bakalım Marshall'ın nerede hata yaptığını siz bulabilecek misiniz? Tabi bir hamlelik hata Marshall'a olan saygı ve hayranlığımızı azaltmamalı.

New York 1924 turnuvası, satranç tarihinin kilit taşlarından birisi olmuştu. Savaştan sonraki ilk büyük turnuva olmasının yanında, Steinitz'in modern ekolüyle, Avrupa'da gelişen, başında Nimzoviç, Tartakower, Reti'nin olduğu "hipermodern" hareketi karşı karşıya getirmişti. İşte bu turnuvada "hipermodern" ekolden Bogoljubow'u "modern" ekolden Marshall, "romantik" stil ile yeniyor! Bu oyun turnuvanın ikinci güzellik ödülünü kazandı.

Marshall – Bogoljubow
New York 1924

1.d4 ♘f6 2.♘f3 e6 3.♗g5 d5 4.e3 ♘bd7 5.c4 c6 6.c×d5 e×d5 7.♘c3 ♕a5 8.♗d3 ♘e4 9.♕c2 ♘×g5 10.♘×g5 h6 11.♘f3 ♗e7 12.0–0 0–0 13.a3 ♕d8 14.♖ae1 a5 15.♕e2 ♘f6 16.♘e5 ♗d6 17.f4 c5 18.♗b1 ♗d7 19.♕c2 ♗c6 20.d×c5 ♗×c5 21.♔h1 ♖e8 22.e4 ♗d4 23.♘×c6 b×c6 24.e5 ♘g4 25.♕h7+ ♔f8 26.g3 ♕b6

27.♗f5! ♘f2+ 28.♖×f2 ♗×f2 29.♕h8+ ♔e7 30.♕×g7 ♔d8

30...♗×e1 31.♕f6+ ♔f8 32.♕×h6+ ♔g8 (32...♔e7 33.♕d6#) 33.♗h7+ ♔h8 34.♗g6+ ♔g8 35.♕h7+ ♔f8 36.♕×f7#

31.♕f6+ ♖e7

31...♔c7 32.♕×f7+ ♔b8 33.♕×e8+

32.e6! ♗d4

32...♗×e1 33.e×f7

33.e×f7! ♗×f6 34.f8♕+ ♔c7 35.♖×e7+! ♗×e7 36.♕×a8 ♔d6 37.♕h8 ♕d8 38.♕e5+ 1–0

Bu hamleyle 5 hamlede mat anons etti. "Bogo" tahtaya biraz baktıktan sonra matı gördü ve terketti. Mat şöyle olacaktı:

38...♔c5 39.♘a4+ ♔c4 40.♕c3+ ♔b5 41.♗d3+ ♔×a4 42.♕c2#

"Rus rakibim oyunlarıyla bir çok güzellik ödülü almıştı, fakat burada kendisi kurban rolünde" (Marshall).

Marshall'ın açılışlarda adını verdiği bir çok konum vardır. Turnuvalarda nadiren rastlanan Marshall açılışı şudur: **1.d4 d5 2.c4 ♘f6!?** Fakat en ünlüsü; ilk kez Capablanca'ya karşı New York, 1918 turnuvasında oynayıp kaymetmesine rağmen bugün bile çok sık oynanan İspanyol açılışındaki Marshall gambitidir: **1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 ♗e7 6.♖e1 b5 7.♗b3 0–0 8.c3 d5!?**

Marshall hakkında yazılanlarla köşemizi noktalayalım:

"Marshall'ın en parlak hamlelerini okurken, baskı hatası sanabiliriz." W. E. Napier

"Marshall'ın kötü konumlarda bile en zeki tuzaklarla gerçekleştirdiği bol kombinezonlu saldırılarının başarısı, Steinitz sonrası dönemde kombinezona duyulmaya başlanan hoşgörüye karşı minnetle anacağımız bir tepki oluşturmuştur." Reti

"Alekhine bile dahil olmak üzere, Marshall'dan daha keskin kombinatif görüşü olan başka birini tanımadım." Rueben Fine

ve son olarak kendisinin en ünlü sözü:

"Ben hayatımda satranç oynamadığım tek günümün bile olduğunu düşünemiyorum." Frank James Marshall

Kaynaklar:

http://www.chessgames.com

R.Reti, Masters of the chessboard, Dover publishing

S. Palavan, A.C. Talum, Satrançta dünya şampiyonluğu, İnkılap Kitabevi

Frank James Marshall, My fifty years of chess, Whitlock press inc.

http://en.wikipedia.org

G. Kasparov, Benim ustalarım, İş Bankası yayınları

J.R. Capalanca, Chess fundamentals, G. Bell & sons Ltd.

Öğrencilerinizin dersten ne anladığını bilmek isterseniz "eğitim database"i hazırlayın.

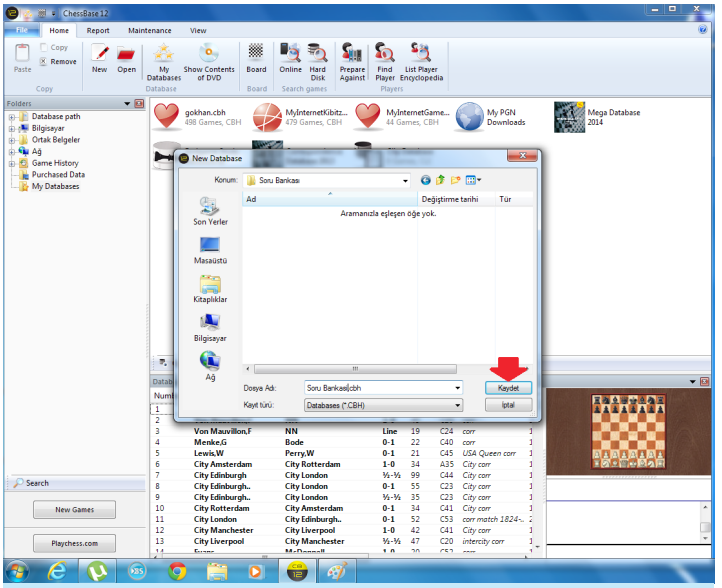

Gökhan Narman
Antrenör-Sporcu
gnarman@yahoo.com

Özenle, titiz bir çalışma sonucu hazırladığınız dersi öğrencilerinize büyük bir heyecanla anlattınız. Öğrencilerinizin dersten ne anladığını bilmek istemez misiniz? Ya da bir konuda çalıştınız. Bu konuda ne kadar iyi olduğunuzu öğrenmek istemez misiniz? O zaman bir "Eğitim Database"i hazırlayın.

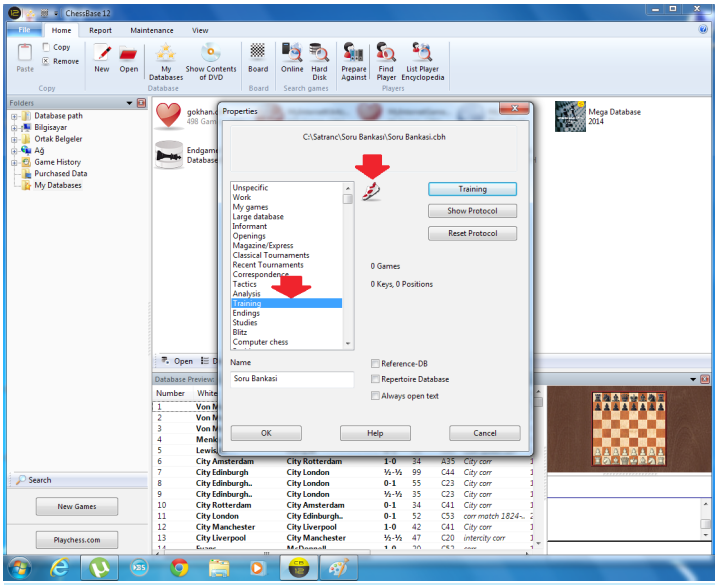
1. Öncelikle hangi amaçla soru hazırlanılacağına karar verilmeli ve bu kapsamda soruların birleştirileceği bir database oluşturulmalıdır. Makalede bir grup öğrenciye "Kötü Taş Teorisi" hakkında ders verildiği bu kapsamda test edilebilmeleri için soru hazırlandığı kabul edilmiştir.

2. "File" sekmesinden "Create a new database" düğmesine tıklanarak yeni bir database oluşturulur. Oluşturulan database isminin anlamlı olması daha sonra onun bulunmasını kolaylaştıracaktır. "Kötu Taş Teorisi", "Kale Oyunsonları" vb. (Şekil-1)

Şekil 1

3. Ana ekranda, yeni oluşturulan database üzerinde sağ tıklanarak "properties" düğmesi seçilir. Ekrana database

Şekil 2

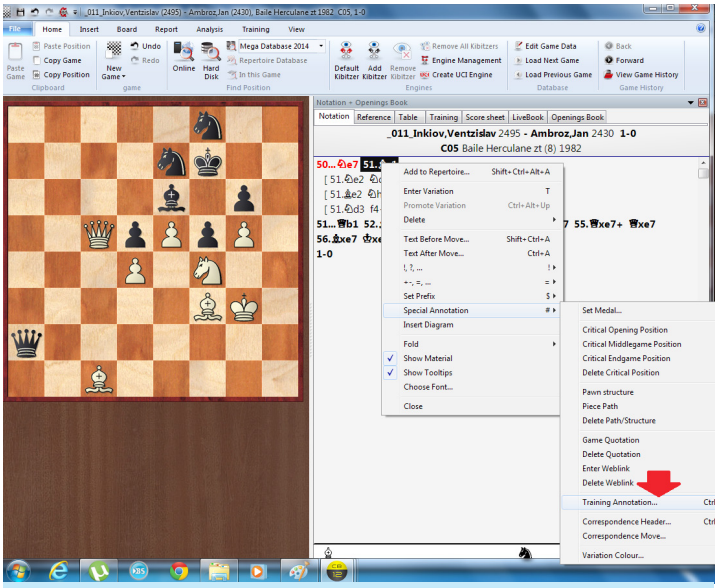
özelliklerinin düzenlendiği "Properties" penceresi gelecektir. (Şekil-2) Bu pencerede, sol taraftaki tablodan okla işaretli "training" düğmesi seçilerek, hazırlanan database, eğitim database'i haline getirilecektir.

Bunun sonucunda database simgesi değişecek ve bu database üzerinde öğrencilerin sonuçları otomatik olarak hesaplanabilecektir.(Şekil-2)

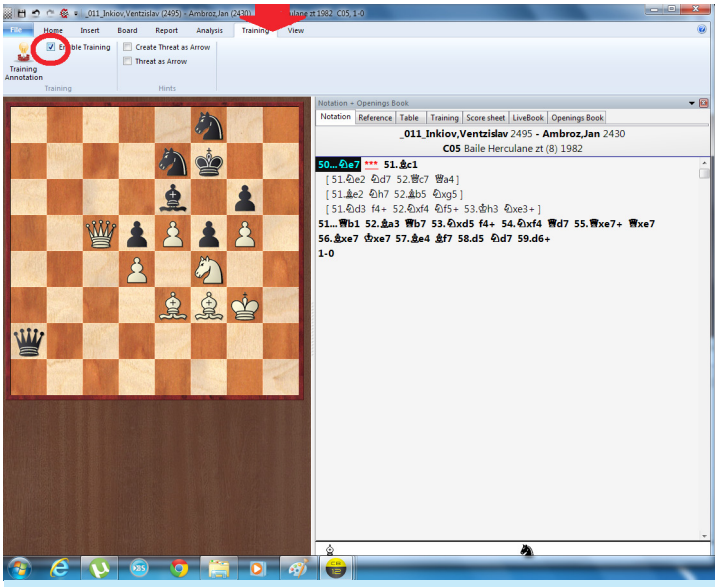
4. Öncelikle soru olarak kullanılacak pozisyonlar ya da oyunlar database içerisinde toplanmalıdır. Bu maksatla, başka database'lerden seçerek "kopyala-yapıştır" metodu ile oyunlar eklenilebileceği gibi, doğrudan da pozisyonlar oluşturulabilir. Soru seti hazırlamak çok önemlidir. Çok basit sorular ya da çok karmaşık sorular ölçme ve değerlendirmeye yardımcı olmayacaktır. Hazırlanan sorular, dersin amaçlarına ve soruyu cevaplandıran kişinin seviyesine uygun olmalıdır.

5. Soru setinin ilk sorusunu içeren dosya açılır. Sorulacak pozisyondan bir sonraki hamle (Ana cevap hamlesi) üzeri sağ tıklanır ve çıkan menüden "special annotation" düğmesi ve yine açılan menüden "training annotation" düğmesi seçilir. (Şekil-3)

6. Ekrana soru hazırlama penceresi gelecektir. (Şekil-4)

Şekil 3

Şekil 5

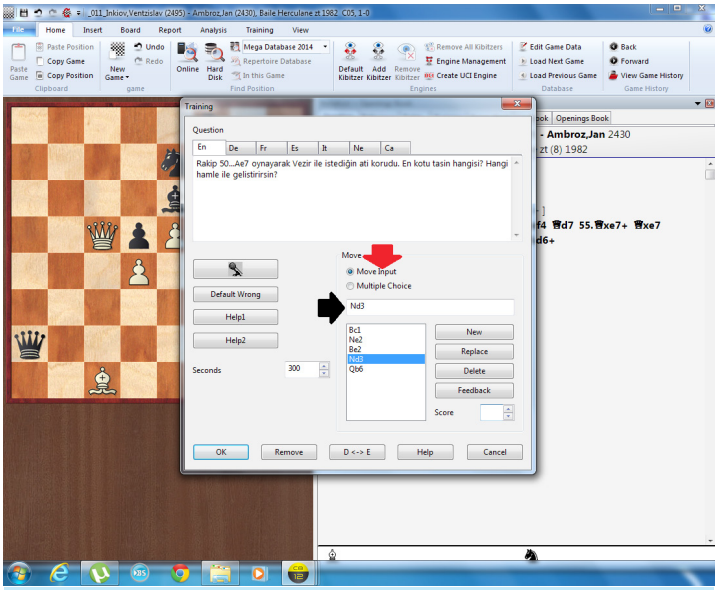
Bu ekran aracılığı ile hazırlanacak soruya ait her tür ayar yapılabilir. Öncelikle üst taraftaki boş alana soru yazılır. (Hangi hamle ile geliştirirsin?) Chessbase'de iki tip soru hazırlama tekniği mevcuttur:

a. "Move Input": Bu teknikle hazırlanmış sorulara, soruyu içeren tahta üzerinde bir hamle yapılarak cevap verilir. Kurallara uygun her hamle oynanabilir.

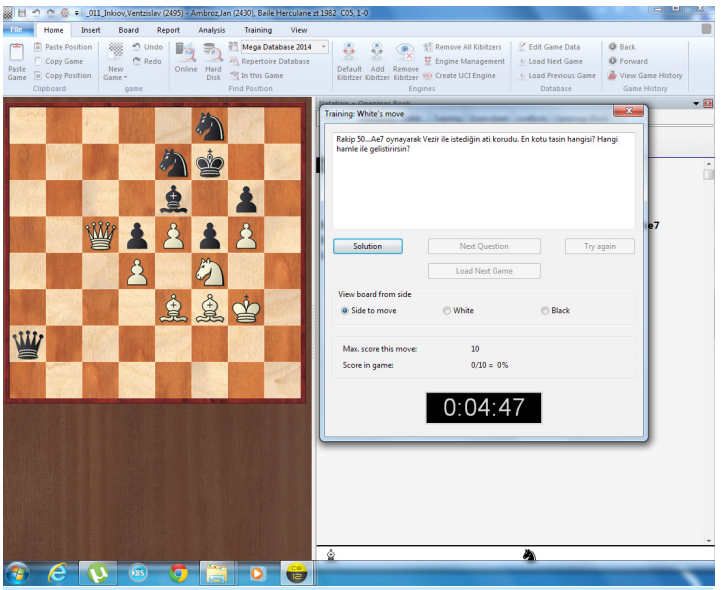
b. "Multiple Choice": Bu teknikte ekrana seçenekler gelir ve bunlardan biri seçilir. Tahtadaki taşlar hareket ettirilemez. Verilen cevaba göre (oynamak ya da seçmek) cevaptan kazandığınız puanı database otomatik olarak soru ekranında alt tarafta bulunan "Score in the Game" bölümüne getirir.

7. Kırmızı okla işaretli alanda soru tekniği seçildikten sonra, siyah okla işaretlenmiş bölüme sıra ile puan değeri olan hamleler girilir. (Şekil-4) Bu bölümde oyunda, seçilen hamle için varyant olarak yazılan tüm seçenekler otomatik olarak gelir. Ayrıca istenirse daha fazla da hamle eklenebilir. Burada dikkat edilecek en önemli husus hamlenin İngiliz notasyonu ile yazılması gerektiğidir.

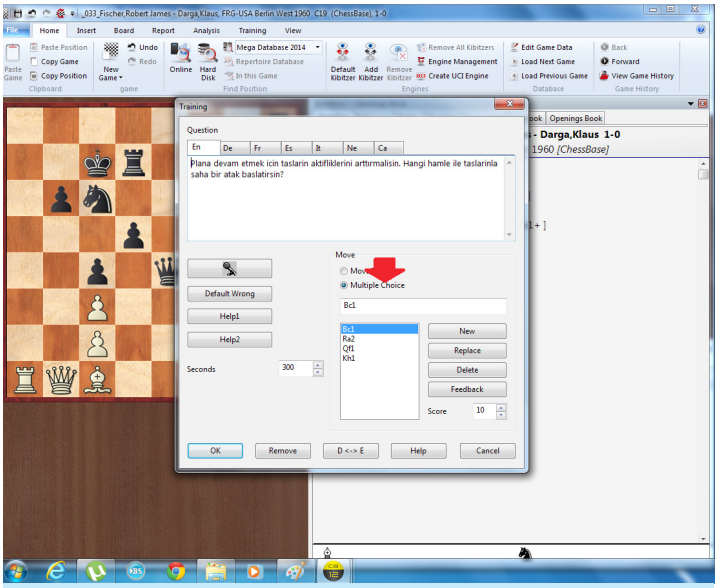
Örneğin "Ka2" hamlesi yazılırsa, program bunu King a2 anlayacaktır ve Şah a2'ye gider. Bu nedenle hamle yazılırken, At (Knight=N), Fil (Bishop=B), Kale (Rook=R), Vezir

Şekil 4

Şekil 6

Şekil 7

(Queen=Q), Şah (King=K) simgeleri kullanılmalıdır.

8. Tüm hamleler yazıldıktan sonra açılan pencerede mevcut diğer seçenekler ayarlanır. Bunlardan bir kısmı aşağıdadır.

Score: O an ekranda işaretli olan hamle için verilen puanı gösterir. Mesela en doğru hamleye 10 puan, ikinci iyiye 7 puan, üçüncü iyiye 4 puan vb. Değerlendirmediğiniz hamleler 0 puan alır.

Seconds: Bu problem kaç saniye içerisinde çözülmesi istenmektedir? Bu bölümde problem için planlanan süre saniye cinsinden yazılır. Örnekte 300 işaretlenmiştir. Yani problemin en geç 5 dakika içerisinde çözülmesi istenmektedir. Zamanında çözülmeyen problemlerden, doğru hamle seçilse bile 0 puan alınır.

Ekranın sol tarafındaki seçenekler iletişim seçenekleridir (help1, help2, default wrong, ses kayıt). Bu seçenekler aracılığı ile sorumuza sesli açıklamalar ekleyebileceğimiz gibi yardımcı metinler de yazabiliriz. Burada yazdıklarımız soru açıldığında ilgili düğmeye basılarak okunabilir, bazıları ise doğrudan gelir (default wrong).

Bununla birlikte her kullanımda, verdiğiniz cevaptan alacağınız puanın %20 si azalır. Mesela verdiğiniz cevap normalde 10 puan değerinde ise, "help" menüsünü bir kez kullanırsanız bu hamleden 8 puan, iki kez kullanırsanız bu hamleden 6 puan alırsınız. Soru hazırlandıktan sonra "ok" tuşuna basılarak ekran kapatılır. (Şekil-4)

9. Oyundaki söz konusu soru noktasına üç yıldız işareti gelecektir. Bu işaret bu noktada bir eğitim sorusu olduğunu göstermektedir. Ardından üst taraftaki "Training" segmesine tıklanır ve ekranda görülen "enable training" düğmesi işaretlenir. Bu işlem oyun açıldığı anda soru ekranının otomatik gelmesini sağlayacak ve sonuçların toplu olarak saklanmasını sağlayacaktır. Tüm sorular için söz konusu işlem yapılarak soru seti tamamlanır. (Şekil-5)

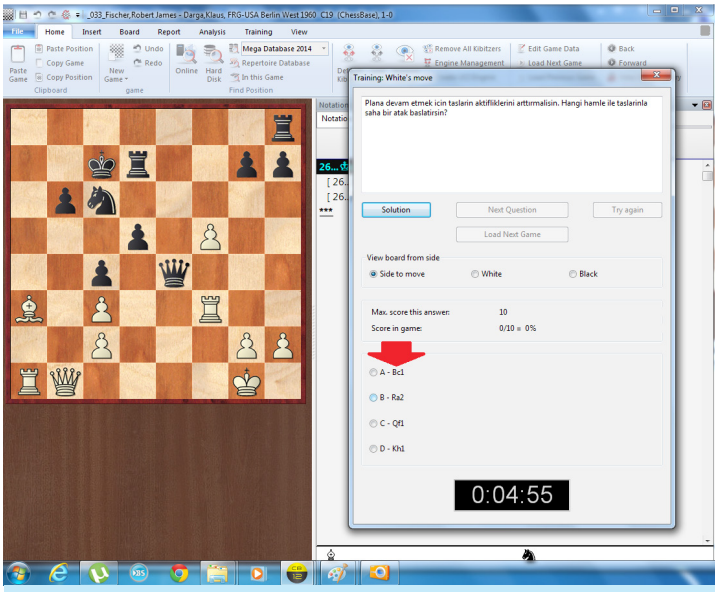
10. Oyun tıklandığında otomatik olarak "Move Input" tekniğinde hazırlanmış soru ekrana gelecektir. (Şekil-6)

11. Eğer çoktan seçmeli (multiple choice) tekniği ile soru hazırlamak istenirse o zaman soru ekranında "multiple choice" seçeneği işaretlenmelidir. (Şekil-7)

12. Bunun sonucunda hazırlanmış soru ekranı aşağıda görülmektedir. Tahtadaki taşlar oynatılmadan ekranda kırmızı okla işaretlenmiş cevaplardan biri seçilir.

13. Soru setindeki tüm sorular cevaplandıktan sonra database kapatılır ve üstünde sağ tıklanarak "properties" penceresi açılır. (Şekil-2) Sağ üstte bulunan training düğmesine tıklanılır ve yapılan test sonucunda alınan toplam puana ulaşılır. Her sorunun cevabı chessbase tarafından otomatik olarak toplanmış ve test başarı yüzdesi çıkarılmıştır. Bu değer sıfırlanarak her kişi için test sonucu ayrı ayrı otomatik olarak hesaplanılabilir.

Sonuç olarak; çeşitli seviyelerde hazırlanan "eğitim database"leri ile incelenen konunun ne kadar anlaşıldığı tespit edilebilmekte ve bu durum eğitimin önemli bir parçası olan ölçme ve değerlendirme yapmada eğitmenlere büyük kolaylık sağlamaktadır.

Şekil 8

WIM Nilüfer Çınar Çorlulu
III. Kademe Antrenör
nilufercinar@gmail.com

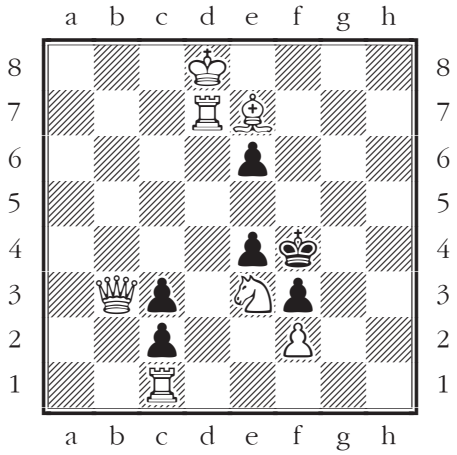
Problemler köşemizde birbirinden güzel altı problem sizleri bekmekte. Soruların çözümünde ilk hamle anahtar hamledir. Anahtar hamle sonrasında ise aynı soru için farklı mat yolları bulmak mümkün. Bakalım her soru için farklı mat yolları bulabilecek misiniz?

Wayte, William

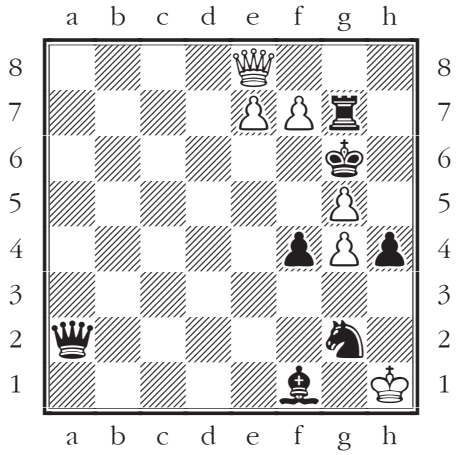
Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

Abbott, J.W

Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

S.Loyd

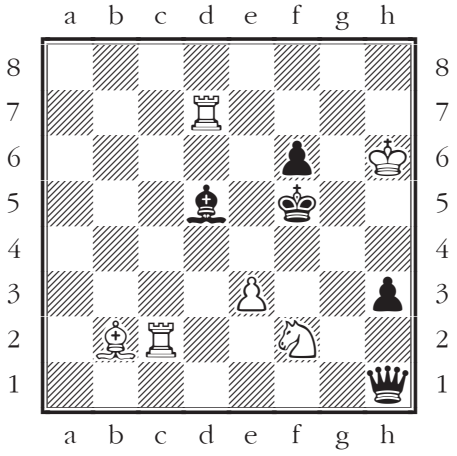
Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♕f1 ♗×f1 2.♗f3#
1...♔e4 2.♕×h5#;
1...♘f7 2.♕×g2#]

1.♖d7 ¢e5 2.♕f7#
1...♔e5 2.♕b8#

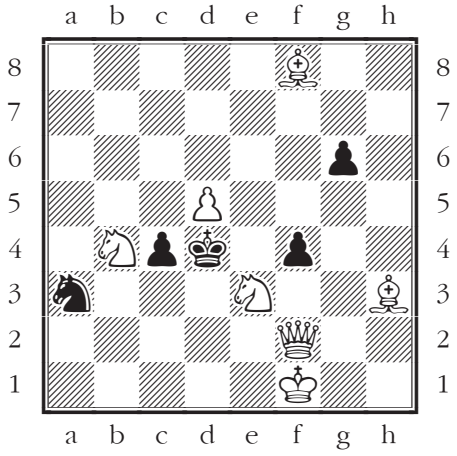
1.♕b8 ♖×f7 2.♕h6#
[1...♔×f7 2.e8♕#; 1...♔×g5 2.♕×g7#;
1...♘e3 2.♕h6+]

Anonim

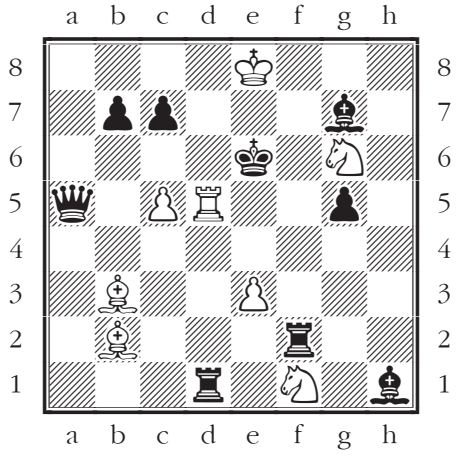
Beyaz oynar, üç hamlede mat yapar.

Abbott, J.W

Beyaz oynar, üç hamlede mat yapar.

Andrews, H.J.C

Beyaz oynar, üç hamlede mat yapar.

1.♗e6 ♗×e6 2.♖d6 ♕f3 3.♖×f6#
[1...♗e6 2.♖f7 ♕×c6 (2...♗×f7 3.♖×f6#) 3.♖×f6#]

1.♕f3 ♘b1 2.♘f5+ g×f5 3.♘c6#
[1...g5 2.♘f5+ ¢e5 3.♗g7#;
1...¢e5 2.♘c6+ ¢f6 3.♕×f4#]

1.♗4 ♕×c5 2.♖e5+ ¢d6 3.♖e6#
1...♕a8+ 2.♖d8+ ♖d5 3.♗×d5#;
1...♕a4+ 2.♖d7+ ♕×b3 3.♖e7#

Rakibi oyunsuz bırak

Fedayı yap keyfine bak!

Dr. M. Sabri Koçak
IV. Kademe Antrenör
kocaksabri@yahoo.com

Fabiano Caruana - Levon Aronian
Sinquefield Cup 2014 St Louis, Mo
Açılış kodu: [C84]

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 ♗e7 6.d3

İspanyol savunmasında başta Marshall Gambit gibi pek çok karışık devamyolunu devre dışı bırakan bir hamle. Sağlam ve savunmaya dönük gibi gözükse de manevralar açılışı İspanyol'da yine de seçenekler boldur.

6...b5 7.♗b3 0–0 8.♘c3

d4 sürüşü için hazılık amacıyla 8.c3 ilk akla gelen hamle olsa da merkezde hareketlenen taraf Siyah oluyor: 8...d5 9.♘bd2 a5 10.e×d5 ♘×d5=

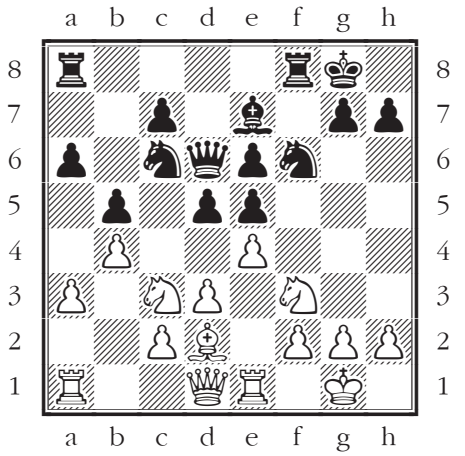
8...d6

Atı kovmak iyi değil, çünkü daha etkili olabileceği kareler var: 8...b4 9.♘d5 ♗b7 10.h3±

9.a3 ♘a5 10.♗a2 ♗e6

Siyah merkezde piyon kalabalığı ile bir girişim imkanı elde etmeye çalışıyor ancak bu arada piyon konumunu da bozuyor ki. bunun sıkıntısını oyunun sonlarına doğru ağır olarak hissedecek. Bunun yerine 10...♗g4 daha iyi bir fikir olabilirdi. Devamında, 11.h3 ♗h5 12.♗e3 h6=

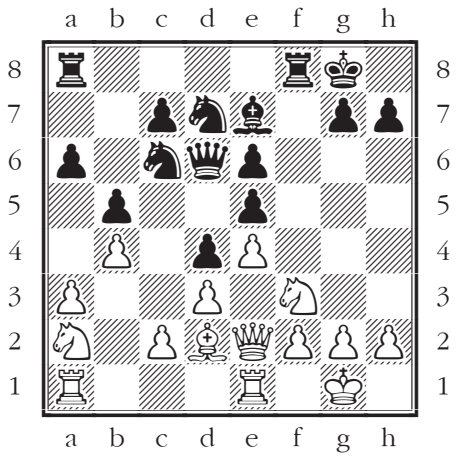
11.♗×e6 f×e6 12.b4 ♘c6 13.♗d2 d5 14.♖e1 ♕d6

15.♘a2!

At hareket noktası elde etmek amacıyla c1–b3 yoluyla c5 ya da a5'e yöneliyor.

15...♘d7 16.♕e2 d4?

Siyah merkezdeki gerilimi sonlandırmamalıydı. Bu durum a5, c5, e5 ve e6 zayıflıklarını ortaya çıkarıyor.

17.♖eb1

Bu ilginç hamle rakibin a5 sürüşünü engellemek için.

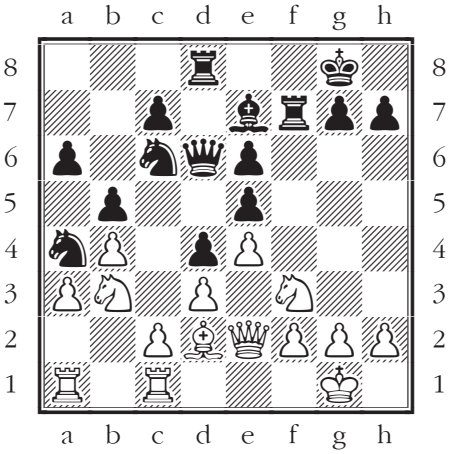
17...♘b6

17...a5 18.b×a5 ♘×a5 19.♖×b5 ♕×a3 20.♕d1 ♘c6 21.♖bb1± ve şimdi tehdit 22. ♘b4

18.♘c1 ♘a4 19.♘b3 ♖f7

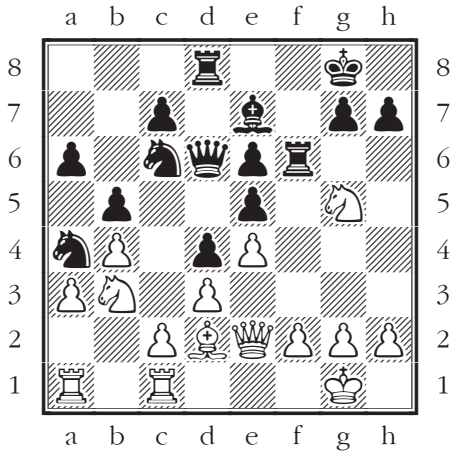
Açık f dikeyi kalelerle saldırı için çekici bir görünüm veriyor ancak hücumu destekleyecek hafif başka bir taş olmayınca istenen etki elde edilemiyor. Siyahın en iyi şansı 19...♘c3 ile vezir kanadında ve merkezde oyunlar aramaya devam etmekti. Sonrasında 20.♗×c3 dxc3= oyundaki eşitlik sürüyor.

20.♖c1 ♖d8

Siyah, d3'teki piyonunu hedef alarak Beyazın c4 ya da c3 sürüşüne karşı önlem alıyor.

21.♘g5! ♖f6

Siyahın daha iyi oyunu vardı: 21... ♗×g5 22.♗×g5 ♖df8±

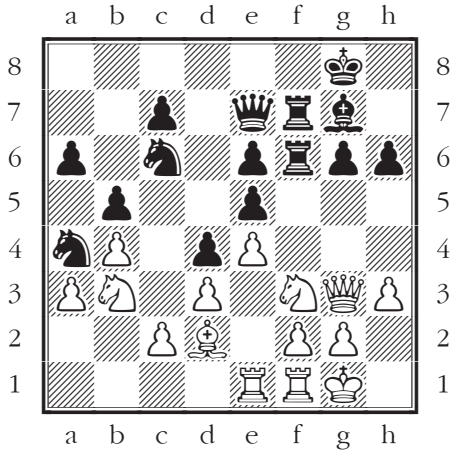
22.♕h5! h6?!

Oyunda direnci sürdürmek için 22... ♖h6 daha iyi bir hamleydi. Sonrasında, 23.♕f7+ ♔h8 24.♕f3 ♗×g5 25.♗×g5 ♖f8 Siyahın durumu oyundakinden daha iyi.

23.♘f3 ♖df8 24.♖f1 ♖8f7?

Bu hamle f6'daki kaleyi sıkıntıya sürüklüyor. Çünkü diğer kale onun geri dönüşünü kapatıyor. Kaleden daha değersiz bir taşın onu istemesi durumunda kaçacak yeri kalmıyor.

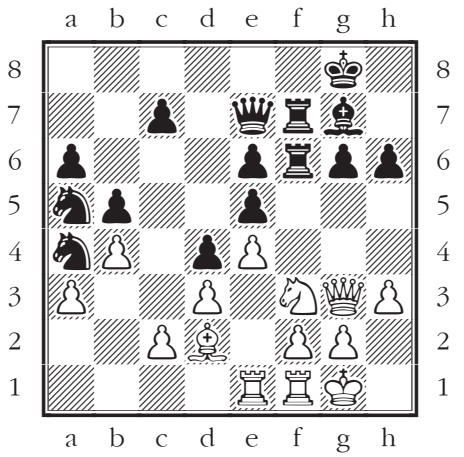
25.♖ae1 ♗f8 26.h3 g6 27.♕h4 ♕e7 28.♕g3 ♗g7

29.♘a5!

Caruana'ın muhteşem atağı başlıyor. Oyunun 15. hamlesinde bu at için manevra planlamıştı. Şimdi sahneye çıkma zamanı.

29...♘×a5

30.♘×e5!!

Siyah taşların bağlantısız ve etkisiz yerlerde olmasından yararlanan Beyaz, atı almak yerine piyon sayısını artırarak piyon hücumu planlıyor. Siyahın kenardaki atları oyuna dönmek için zaman kaybedecek. Siyahın bir karşı oyunu da bulunmuyor.

30...♘b7! 31.♘×g6

Kaleyi hemen almak Siyaha direnç şansı verebilirdi: 31.♘×f7? ♕×f7±

31...♕d8 32.e5 ♖f5 33.f4 c5

Siyahın baştan beri yapması gereken bu kanatta oyun aramaktı. Ancak artık çok geç.

34.♘h4 ♖h5 35.♘f3

Geri gidemeyen kale beyaz taşların tehdidi altında.

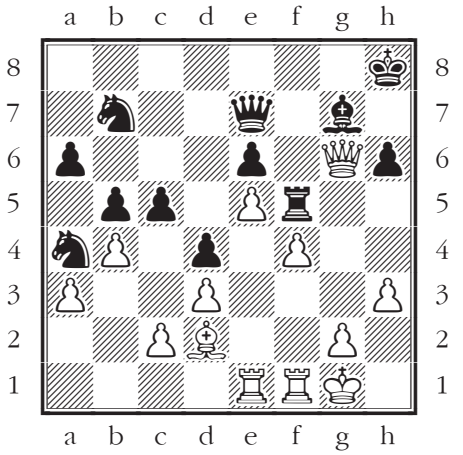
35...♔h7 36.♕g4 ♖hf5 37.♘h4

Kale artık yakalandı, oyun dışı kalmaktan kurtuluş yok.

37...♔h8 38.♘×f5 ♖×f5

38...e×f5'e karşı 39.♕g6 ve hem f7 hem de a6'ya çifte hücum var.

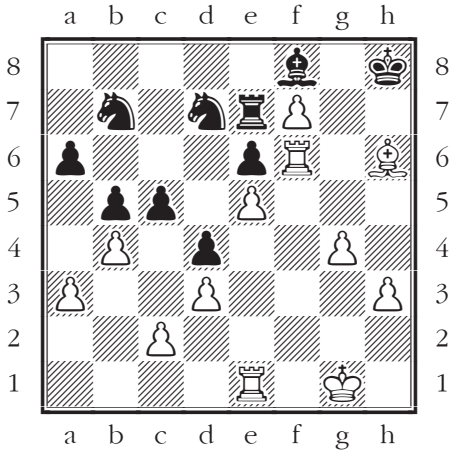
39.♕g6 ♕e7

40.g4

Siyahın atları oyuna etki etmekten çok uzak. Oysa şah kanadında tam hakimiyeti sağlayan Beyaz, şahının önündeki piyonlarla hücuma geçebiliyor.

40...♖f8 41.f5 ♕e8 42.♕×e8 ♖×e8 43.f6 ♗f8 44.f7 ♖e7 45.♖f6 ♘b6 46.♗×h6 ♘d7

47.♖ef1!

Beyaz oyun disiplinini bozmuyor ve tahtadaki en iyi devamyolunu buluyor. Eğer kale vermekten kaçınsaydı 47.♗×f8 ♘×f8 48.h4 ♘d8 ile kazanç konumda olmaya devam ediyordu ama Siyah da savunmaya devam ediyordu.

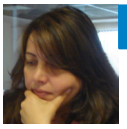
47...c×b4

47...♘×f6 48.♗×f8 ♖×f7 49.♖×f6+–

48.a×b4 ♗×h6 49.♖×h6+ ♔g7 50.♖h5 1–0

Burdur'dan bir köy kulübü

Çallıca Gençlik

Fatma Yılmaz
FIDE Hakemi
fyilmazmavikale@gmail.com

Çallıca Satranç Kulübü sporcuları

Bir köyümüze ait profesyonel düzeydeki tek satranç kulübümüz: Çallıca Gençlik ve Spor Kulübü! Kuruluş amaçlarından bu güne geliş öyküsüne, başarılarından gelecek hedeflerine, gençlerimiz üzerindeki etkisinden satranç ailesine yansımasına kadar olan bütün merak ettiklerimizi Kulüp Başkanı Cantürk Aksöz'e yönelttik. Aksöz soruları, okuyucularımız için yanıtladı.

Fatma Yılmaz: Çallıca Gençlik ve Spor Kulübü… Pek çok ilçemizde belki de ilimizde bile spor kulübü yokken, bir köyde kulüp kurmak… Örneğini görmesek, güzel bir hayal diye düşünebilirdik, âmâ varsınız. Yönetiminizle, branşlarınızla, başarılarınızla dimdik ayaktasınız. Ne güzel! Peki, kimin fikriydi böyle bir kulüp kurmak?

Cantürk Aksöz: Benim fikrimdi.

O zaman öncelikle sizi tanıyalım.

30 Ağustos 1976'da Anadolu'muzun sevimli, şirin ve uyuyan güzel olarak adlandırılan göller-güller diyarı Burdur'un Merkez ilçesine bağlı Çallıca Köyü'nde dünyaya gelmişim.

Burdur-Çallıca Köyü 60.Yıl İ.O. (1988), Şanlıurfa-Birecik-Atatürk O.O. (1991), Gaziantep Nizip Lisesi'ni (1994), ve Konya Selçuk Üniversitesi MYO'da Harita Kadastro bölümünü bitirdim (2006). Halen AÖF İktisat Fakültesi-İktisat bölümü 3. sınıf öğrencisiyim (2014).

2001-2008 yılları arası Selçuk Üniversitesi'nde koruma ve güvenlik görevlisi olarak çalıştım.

2008'den beri Burdur İl Özel İdaresi'nde harita kadastro teknikeri olarak görev yapmaktayım.

Evliyim ve 2001 ile 2003 doğumlu iki oğlum var.

Gelelim Çallıca Gençlik ve Spor Kulübü'ne… Neden böyle bir kulübe ihtiyaç duydunuz?

Memleketimden tahsilim için 1988'de ayrıldım ve 2008 yılında geri döndüm. Dile kolay 20 yıl! Bu zaman zarfında köyümü çok özlemiş ve hasretliğini çekmiştim. Her ne kadar ara sıra gelinip gidilse de gurbette yaşayanların memleket aşkı çok farklı oluyor. Bu, inanın anlatılabilecek bir olay değil. Anlamak için yaşamak gerekir.

2008'de Burdur'a tayinim çıktı. Memleketime geldim. Köyüme sık sık gittim ve zaman zaman hüzünlü anlar yaşadım. Çünkü köyümün insanı eskisi gibi değildi. Eskiden daha farklıydı. İnsanlar daha neşeli, daha birliktelikli, daha yardımsever, daha duyarlı, arkadaşlarla muhabbetlerimiz çok neşeli, faaliyetlerimiz güzeldi. 20 yıl sonra köye döndüğümde dargınlıklar-küskünlükler gördüm. Farklı farklı düşünceler gördüm. Farklı hırslar, rekabetler gördüm. Ama ben biliyordum ki benim köylümün içinde birlik beraberlik, sevgi saygı, gelenek görenek gibi güzel şeyler vardı. Nasıl mı? Köyde bir kaza olsa herkes koşuyor. O zaman küslük yok. Cenazemiz olsa herkes katılım sağlıyor. Bu durumda dargınlık yok. Biri güzel bir şey gösterse herkes duyarlı ve takip ediyor. Peki, normal zamanlarda kendi içimizde bu durum niye? Bu tür gördüklerimi ve düşüncelerimi sevdiğim saydığım arkadaşlarımla paylaştım. Bu işi çözmek ve daha güzel, daha sosyal bir köy için bir dernek kurmak fikrini öne sürdüm. Öncelikle, birlik- beraberlik ve dayanışma adı altında bir dernek kurmayı düşündük. Lakin ben aynı işi gençlik ve spor adı altında yaparsak daha güçlü ve olumlu sonuçlara varacağımızı belirttim ve satranç konusunda

örnekler verdim.

Burdur'da satranç sporunun geliştiğini, satranç oynayan çocukların eğitiminde başarılı olduğunu, çocukların satrançla ettikleri her türlü başarılarını, saygısını; satrancın hayattaki diğer getirilerini, vs. anlattım ve en azından satranç öğrenerek şehre gidip turnuvalara katılabileceğimizi, bu durumdan çocuklarımızın ve gençlerimizin faydalanabileceğini anlattım. Bu durum gerçekten mantıklı bulundu ve o an için herkes satranç öğrenmeyi arzuladı.

Kulüp kurmak için çalışmalara başladık. Öncelikle güzel ve çok geniş bir tüzük hazırladık. Kurucu üyeleri seçerken, her mahalleden, her yaş gurubundan hatta her sülaleden bir kişi olsun ki herkese hitap etsin düşüncesiyle kişileri belirledik. Sizin anlayacağınız temelimiz geniş ve sağlam oldu ve bunun faydasını görüyoruz.

Kulüp ne zaman kuruldu?

05.05.2011 tarihinde yasal olarak kuruldu ve 01.08.2011 tarihinde de Gençlik ve Spor tescilimiz yapıldı.

Bunca başarıyı göz önünde tutarsak çok da eski değilsiniz aslında. Peki, hangi branşlarda faaliyet gösteriyorsunuz?

Satranç, futbol, halk oyunu, masa tenisi aktif durumda olup bunun yanında atletizm, voleybol, basketbol branşları da tescilli durumdadır. Özellikle eklemeyi düşündüğümüz güreş, boks, tavla, atıcılık ve avcılık gibi branşlar ön planda.

Aktif olduğunuz branşlardaki başarılarınızdan söz eder misiniz?

Bu soruya net ve gurur verici bir tablo ile cevap verebilirim ama ben bu başarıların köyümüze-kulübümüze nasıl bir mutluluk getirdiğini size nasıl anlatırım onu bilemiyorum.

Bizde başarı çok farklıdır. Başarı çoğu kulübün ilk üçe girmesi ile değerlendirilebilir. Bizde öyle değil! Örneğin 13 yaş grubundaki futbol takımımızın ilk maçını size anlatayım. Siz bu farkı daha iyi anlayacaksınız.

2013-2014 sezonunda 13 Yaş Altı Küçükler ve II. Amatör Büyükler Futbol Kategorisi'nde lige katıldık.

Çallıca GSK 13 Yaş Altı 13 Küçükler Futbol Takımı'mızın sporcularının hepsi köyden 2001, 2002, 2003, 2004 doğumlular. Hayatlarında ilk defa forma giydiler. İlk defa krampon giydiler, tekmelik taktılar kendilerince ters de olsa. Yanlarındaki tecrübeli ağabeyleri yardımcı oldu zaman zaman. Sahaya çıktılar. Çim saha gördüler. Saha kenarındaki koşu kulvarını görür görmez kendi aralarında yarışa başladılar. Mademki koşu kulvarı bulmuşlar, bunu değerlendirmek gerek, koşmak gerek… Hâlbuki 20 dakika sonra maçları var, düşünen kim… Maç vakti geldi hakem göründü. İlk defa bir hakem gördüler canlı canlı ve garip garip baktılar, aralarında fısıldamalar: "Gerçek hakem oğlum, televizyondakiler gibi..."

Maç başladı oyun anında ilk düdük sesi duyduklarında hepsi kınalı kuzu gibi hep birlikte ve aynı anda hakeme baktılar: Acaba kim ne yaptı, yine hangi kuralı es geçtik anlamında… Bu bakışlar tribünden çok hoş görünüyor ve farklı bir anlam ifade ediyor. Rakipleri tecrübeli olduğu için baş edemediler. İlk maçta 15 gol yediler. Gollerden sonra hiç moralleri bozulmadı. Çünkü o an gol yendi ama kendi kurallarınca uyulması gereken bir kural vardı: Top filelerden-kaleden alınacak ki bu takım kaptanı tarafından yapılacak, top orta sahaya getirilecek ve maç tekrar başlayacak. Bizim çocuklar bu kuralın peşinde. Gol yenmiş yenmemiş önemli değil sizin anlayacağınız. Bazıları, heyecana kapılıp yedikleri golden sonra rakiple birlikte sevindiler. Ama kondisyon müthiş, top nerde bizim çocuklar orada. Çok farklı yenilseler de maç bitiş düdüğüyle sevinç gösterisi yaptılar. Rakiplerini tebrik ettiler. Hakemler her birinin yanağını sıktı, tebrik etti. Fotoğraf çekildiler. Seyirciler alkışladı. Sevinerek mutlu bir şekilde soyunma odasına gittiler. Orada yöneticilerden biri sordu: Nasıl gidiyor çocuklar? Cevap müthiş: Onlar bizden büyük, kocaman, yoksa yenerdik" Mutlu bir şekilde otobüse biniş ve eğlenceli bir şekilde şampiyon havasında köye dönüş başlıyor. Anneler, babalar, ağabeyler, ablalar, dedeler, nineler, dayılar, teyzeler kısacası herkes mutlu. Nasıl mutlu olmasınlar ki her şeyden önemlisi çocukları mutlu. İşte biz böyle bir kulübüz. İşte bizim başarı anlayışımız bu!

Çallıca satranç öğrencileri

II. Amatör Büyükler'de de çalışmalarınız var bildiğimiz kadarıyla…

II. Amatör Küme'de şampiyon olduk ve I. Amatör Lig'e yükseldik. Takımımızda tecrübeli ve eskiden başka takımlarda beraber oynadığım arkadaşlar da vardı. Bu arkadaşların yorumları hepimizi çok etkiledi. Yıllardır futbol oynadıklarını, artık yaşlarının büyüdüğünü, bundan sonra bir takımda oynamanın çok zor olduğunu belirterek söze başlamışlar ve şöyle devam etmişlerdi: Hiçbir takımda bu kadar güzel samimiyet, güven, saygı, birliktelik, disiplin ve tek yüreklilik görmedik ve bu durumdan çok mutlu olduk, bize duyulan saygıdan dolayı sanki yeniden futbola başlamış gibi hissediyoruz. Bu nedenle Çallıca Spor üyelerine çok teşekkür ederiz." Deneyimli arkadaşlarımızın böyle bir açıklama yapması hepimizi duygulandırdı adeta birbirimize daha da sarıldık ve o maçtan sonra da şampiyon olduk. İşte bizim köy takımı böyle bir şey. Herkes yeniden doğuyor.

Peki, masa tenisi çalışmalarınız…

2011-2012 sezonunda küçükler kategorisinde katıldık ve 4. bitirdik. Ama şimdi masamız var. Antrenmanlar devam ediyor. Müsabakaları bekliyoruz!

Halk dansları çalışmalarınızdan da söz eder misiniz?

2013-2014 sezonunda Küçükler Düzenlemesiz Dal'da Burdur il birincisi olduk. Yine Burdur'da ilk defa bir köy takımı katılım sağladı ve başarılı oldu. Yaklaşık 3000 kişi seyretti. Sahneye ilk biz çıktık ve bitince dakikalarca alkışlandık. Birincilik kupamızı Milletvekilimiz Bayram Özçelik'in elinden aldık.

Gelelim satranca… 2010 yılında 16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı için geldiğimde İl Temsilciniz Serdar Başgül'den, milletvekilinize; ilinizin bütün üst düzey yöneticilerinden, öğrencilere, esnafa kadar bütün Burdur halkının satranca olan ilgisi, desteği beni çok mutlu etmişti ama o kadar ilgiye rağmen yanlış hatırlamıyorsam Elolu oyuncunuz yoktu ve bu durum da satranca duyduğunuz ilgi kadar beni şaşırtmıştı. O günden bu güne Burdur satrancı gerçekten çok ilerledi. Bu kadar ilerlemesi için satranç alanında neler yaptınız?

Çallıca Spor Kulübü Fikir Babaları

Anlattıklarınızın hepsi doğru. Bu doğruluğun daha iyi anlaşılabilmesi için Çallıca GSK'nin satranç hikayesine başlamadan önce bir olayı paylaşmak istiyorum. Bu anlatımımdan sonra Burdur'da satrancın nereden nereye geldiğini daha rahat anlayacaksınız.

2008-2009 sezonunda Burdur İl Özel İdaresi K.H.G.S.K. bünyesinde oyuncu idim. Takımımız il şampiyonu oldu ve Kulüpler Şampiyonası'na katılma hakkı kazandı. İçimizde müthiş bir sevinç vardı. Birkaç arkadaşımız şampiyonaya hazırlık için Garry Kasparov'un kitaplarından aldı. Bu arkadaşların zamanla satranç tahtasında oturuşları ve hareketleri değişti, sanırım çalışmanın etkisi… Bir nevi Kasparov fanatikliği, tahtada düşünüşleri, taş sürüşleri, taş alışları, mimikleri Kasparov'u aratmayacak tarzdan. Gün geldi çattı. Konya-Kulüpler Şampiyonası'ndayız. Ortam çok farklı. Salon düzeni müthiş. Her yer büyük büyük bayraklarla donatılmış, her memleketten takımlar… Büyülenmemek elde değil. Maçlar başlar. 1.tur, 2.tur, 3.tur… Her turda bir şeyler öğrendik. Herkesin maçı süper lakin her ne hikmetse son hamlelerde kaybediyoruz. Bizimkiler kendi maçını anlatırken o kadar heyecan ve adrenalin dolu ki anlatılamaz. Her neyse bizim Kasparov adaylarından bir arkadaş maç esnasında öyle bir hesap içerisine girmiş ki oturuş sağlam, masaya hakimiyet süper, konum müthiş!! İki elin arasında baş ve derin bir hesap tarzı dakikalarca adeta zafer sarhoşluğu… İşte ne olduysa o an oldu. Hakem usulca yanına yaklaşıp omzuna dokundu ve "Bayrak düştü! "dedi. Arkadaş ayağa kalktı ve etrafına bakarak, "Hocam hangi bayrak düştü? Bu anekdot Burdur satrancının 2009'dan bugüne ne kadar mesafe aldığının göstergesidir.

Anlaşılan o ki şampiyona salonu bizi fazla büyülemiş ve bayrak düşmesinin aslında zamanının bittiği anlamına geldiğini unutmuşuz. Sadece bu kadar da değil, sizin de dediğiniz gibi ilimizde hiç Elolu sporcu yoktu. Bu nedenle Elolu ve unvanlı sporcularla diyalog kurmayı mutluluk bildik. Hele ki yabancı uyrukluları ve ilk sıradaki takımları izlemekten keyif aldık. Elektronik boardlarda boy boy fotoğraflar çekildik ve bu fotoğrafları uzun zaman Facebook'ta ve diğer sosyal paylaşım sitelerinde profil resmi yaptık. Yani biz ilk etapta satranca böyle başladık ve

sonrası Çallıca GSK!

Peki, bu noktaya gelebilmek için neler yaptınız?

2009-2010 öğretim yılında Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün yürüttüğü ve Burdur Valiliği, Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü ile Federasyonumuzun işbirliğiyle gerçekleştirilen ve hedef kitlesini okul öncesi öğrencileri olan "Satranç ile Büyüyen Çocuklar" projesi, satrancın ilimizde gelişmesini ciddi anlamda etkiledi. Proje ülkemizde de bir ilkti ve diğer illerimize de bir model oldu. Ailelerde farkındalık oluşturulmasında çok büyük etkisi oldu.

Bunun yanında dilimizin döndüğü ve gücümüzün yettiği kadarıyla çevremize satranç sporunun faydalarının anlatılması da önem arz etmektedir. Bilindiği üzere ülke çapında düzenlenen sınavlar sonucunda Burdur'un çok başarılı olması ve kendini eğitim kenti olarak ispatlaması da etkili oldu. Çünkü bu camia satrancın hayatı nasıl etkilediğini bilmektedir. Bunun yanı sıra yapılan her turnuvanın, düzenlenen her kursun okullarda, internette duyurulması yerel basında haber olarak yer alması Burdur'da satrancın gelişmesini büyük çapta etkilemiştir.

Bu işlerin devamlılığında ve elde ettiğimiz başarılarda en büyük pay İl Temsilcimiz Serdar Başgül'e aittir. Kendisi görev ve sorumluluklarının da ötesinde bireysel çabalarıyla da her zaman yanımızda olmuştur. Büyük küçük demeden bütün sorunlarımızı çökmek için bütün olanakları seferber etmiştir. Ayrıca il temsilciliğimizin koordinatörlüğünde, il düzenleme kurulu, il hakem kurulu, kulüpler, resmi kuruluşlar vb. ile birlikte ekip çalışması uyumunun olması ve Burdur satranç ailesi olarak en değerli varlıklarımızın çocuklarımız olduğunun bilinci, hepimizi bu yolda daha da güçlü kılmıştır.

2010 yılında ilimizde düzenlenen 16 Yaş Altı Dünya Satranç Olimpiyatı kentimizde dünya çapında organize edilen ilk ve tek uluslararası şampiyona idi. Bu turnuva ilimizde satranca bakış açısını değiştirdi ve yerel dinamikleri harekete geçirdi. Şöyle ki organizasyona valimiz, milletvekillerimiz, belediye başkanımız ve şehrin bütün yöneticileri destek verdi ve iştirak ettiler. Tabi ki halkımızda bu organizasyonun daima içerisinde oldu. Öğrencilerimiz de turnuva salonunu ziyaret ettiler. Şehrimiz 10 günlük bir süre için bile olsa satranç ile dolu günler geçirdi. Bu da satrancın ivme kazanmasında etkili oldu.

Peki, kulüp başarılarınız? Çalışmalarınızın karşılığını ne zaman görmeye başladınız?

Kulüp olarak satrançta ilk başarıyı, sporcularımızdan Ezel İlayda Şimşek'in 8 yaş bayan kategorisinde Türkiye Satranç Milli Takım Havuzu'na girmesiyle elde ettik. Bununla birlikte kulüp olarak kuruluşundan bu yana Burdur şampiyonu sporcularımızın bireysel olarak Burdur birincilikleri ve diğer turnuvalarda ilk üçe girmeleri başarılarımız arasında sayılabilir. Türkiye Kulüpler Şampiyonası'na ve Türkiye Satranç 1. Ligi'ne katılım hakkı kazanarak Çallıca GSK'yi ve köyümüzü de en iyi şekilde tanıttık. Diğer sporcular için de talep edilen bir kulüp haline geldik. Satrançtaki başarımız diğer branşları da etkiledi. Örneğin bir futbolcu, köy takımına gelmek istemiyor. Ama bu takımın satrançta 1.Lig'de olması, bünyesinde yabancı sporcuların bulunması, milli takım havuzunda sporcusunun olması durumu gündeme gelince futbolcunun fikri aniden değişiyor. Bu da bizi çok mutlu ediyor. Bu arada şunu da söylemek istiyorum.1. Lig'de iki yabancı sporcumuz oldu. Burdur takımlarının arasında ve bir köy kulübü olarak bünyesinde büyükusta (GM) bulunan ilk kulüp yine biz olduk. Bu Türkiye için de geçerlidir. Bu tür ilkler bizi mutlu ediyor. İşte anlatılan bütün bu güzel durumlarla birlikte merkezi köy olan bu kulübün bir zaman sonra bütün sporcularının bu köyden olması en büyük hedefimiz olup bunun için alt yapı oluşturuyoruz. Ayakta kalmamız için yapmamız gereken tek uğraşının bu olduğuna inanıyorum.

2011-2012, 2012-2013 sezonlarında Burdur şampiyonu olduk. 2012-2013 sezonunda Denizli'de düzenlenen Türkiye Kulüpler Şampiyonası sonucunda 2013-2014 Türkiye Satranç 1.Ligi'ne yükseldik.

1.Lig için transferler yaptık ve bütün sporcularımız Elolu. GM ve IM sporcumuz da oldu ve yabancı uyruklu. Hemen hemen bütün maçlarımızı

Çallıca Satranç Kulübü sporcuları

elektronik boardlarda ve ilk sıralarda yaptık. Bütçesi çok sağlam ve arkasında ciddi kurumsal desteği olan büyük şehir takımlarının korkulu rüyası olduk. Rakiplerimizin en ciddiye aldıkları ve çekindikleri takımın biz olduğunu söylemeleri ayrı bir mutluluk verdi. Talihsizce kaybettiğimiz maç nedeniyle kıl payı süper ligi kaçırdık. Tersi olsaydı bir köy takımı olarak bir tarihe daha imza atacaktık ama nasip olmadı. Artık seneye diyor ve bu durumu daha da ciddi değerlendiriyoruz.

1. Lig'de bireysel olarak; 16 yaş altı bayan sporcumuz Şeyma Zeynep İncecik 2. olarak, 20 yaş altı genel masamızdaki Alber Kadir Zor 2. olarak Lig'i tamamladı. Ki bu sporcularımız ve 7. masamızdaki Ahmet Ata Çağlar 7.tura kadar 1.sırada idiler. Bu durum ayrı bir mutluluk verdi. Bu ligdeki sporcularımızın çoğu satranç camiasından tanıdığımız ve Çallıca GSK'yi benimseyen ve tüzüğümüzü bilen, gelişmesine destek olan sporculardan oluşmuştur. Hedefimiz bu ligde oynatabileceğimiz kaliteli sporcularımızın yetiştirilmesidir.

1. Lig Kulüp Yöneticileri Toplantısında Çallıca GSK, 10-15 dakika sohbet konusu oldu. Tebrikler aldık; Türkiye'nin satrançta ilk köy takımı ve 1. Lig'de olması, formamızın rengi ve tasarımı, Burdur'daki satrancın gelişimi, Burdur'daki satrancın farklılıkları ve Burdur satranç ailesinin müthiş çabası ve başarılarının konuşulması gerçekten bizleri çok mutlu etti. Bununla birlikte Federasyon Başkanımız Gülkız Tülay'ın talimatıyla köyümüze bir satranç sınıfı açılacak olması bizi daha da sevindirmiştir.

Bu sevindirici haberlerle birlikte köyümüzde satranç eğitimi daha da hız kazanmıştır. Küçük-büyük, bay-bayan sporcular yetiştirmeyi hedefliyoruz. Bununla birlikte çok büyük olmasa da özel ya da resmi turnuvalar yapmayı düşünüyoruz. Bütün köy halkının satrançla tanışmasını hedef kıldık. Bunu başaracağımıza inanıyorum. Aralarında satrancı sevmeyen çıkabilir. Başka branşlarda faaliyet göstermek istiyorlarsa önce satranç ile tanışacak sonra istediği branşa yönlenecek. Bizim tarzımız bu ve şu ana dek ters bir tepki almadık. Bir gün bu köyden mutlaka ama mutlaka milli takıma sporcular yetişecektir.

Bütün hedeflerimizin gerçekleşmesi, Burdurluların satrancı sevmesi ve Burdur'da herkesin satrançtan haberdar olması için işin sırrı ise: Bir turnuva düzenlenecekse bu düzen için hep birlikte seferber oluyoruz. Kime ne görev düşmüşse zamanında ve yerinde yapıyoruz. Dışarıdan gelen sporcularımıza ilgi alaka gösteriyoruz. Bu zaten Burdur insanının yapısında vardır. Gücümüzün yettiği kadarıyla turnuvaya gelen sporcularımıza soğuk-sıcak içecek, yemek temini, sağlıklı ortam gibi olanakları sağlıyoruz. İl dışından gelen satranç konuklarını da "Burdur ceviz ezmesi"nin tadına baktırmadan uğurlamıyoruz. İnanıyoruz ki biz insana ne kadar değer verirsek o kadar mutlu, o kadar başarılı, o kadar güzel bir şehir olacağız. Bu nedenle biz de elimizden gelenin en iyisini yapıyoruz.

Elinize sağlık. Pek çok branş ve bütün branşlarda ciddi başarılar… Bu kadar başarı disiplin, ciddi çalışma gerektiriyor olmalı. Hangi branşlarda haftada kaç saat çalışıyorsunuz?

Disiplinli olmakla birlikte samimiyet ve sorumluluk var bizde. Üyelerimiz ve sporcularımız ile irtibatımız mesajlaşma paketi ile anında oluyor. Her branşa göre çalışma saatleri farklılık gösteriyor. Yarışmalar başlamadan önce de bütün branşlardaki sporcularımız ciddi bir antrenman programına alınıyor.

Sadece çalışmakla da yetmiyor, ulusal düzeyde yarışmalara da katılmak gerekiyor. Peki, bu çalışmalar ve yarışmalar için bütçeyi nasıl oluşturuyorsunuz? Sponsorlarınız var mı?

Kulüp bütçemiz; kulüp yöneticileri, sporcu, üye ve velilerin desteğiyle ve gönüllü çalışmalarıyla giderlerini karşılayan bir kulübüz. Yani bütçemiz yok denilecek kadar az. Bu zorluklara rağmen başarılıyız. Şu ana dek hiç resmi sponsorumuz olmadı. Bu konuda çalışmalarımız devam ediyor. Başarılarımızı ve köyümüzün tek yürek oluşunu, faaliyetlerimizi birilerine gösterdiğimiz-anlattığımız zaman şaşkınlıkla takdir edilmesi belki de bizim en büyük teselimiz veya bütçemiz diyebilirim.

Şimdiye dek küçük de olsa yardımcı olanlar oldu. Ben Mavikale aracılığıyla kendilerine teşekkür etmek istiyorum. Bize destek veren başta Çallıca Köyü Muhtarlığına, köyümüz süt kooperatiflerinden S.S. Çallıca Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi, S.S. Öz Çallıca Üretim ve Pazarlama Kooperatifine teşekkürlerimi sunuyorum. Bunun yanında bize şimdiye dek en büyük maddi desteği veren ve köyümüz çevresinde mermer maden işletmeciliği yapan Antalya Mermer Yönetim Kurulu Başkanı Emin Gülmez'e yürekten teşekkürlerimizi iletmek istiyorum. Bunun yanında yine köyümüz çevresinde mermer madenciliği faaliyeti gösteren Timmer Mermer, CGM Mermer, Hak-Mar Madencilik,90-86 Mermer (Burdur Şubesi) ve Asya Reklam Tan. Tab. Nakl. İnş. Tur. Tic. Ltd. Şti.'ne yürekten teşekkürlerimi sunuyorum.

Genel olarak bütün metnin içinde var ama özetlersek böyle bir kulüp köyünüze ne kazandırdı?

Çok şey kazandırdı. Bunları kısa kısa anlatmak istiyorum. Her yıl mayıs ayının son pazar günü bahar şenliği festivali yapıyoruz. Dünyanın dört bir tarafında olan gurbetçilerimiz geliyor. Bu mutluluk verici katılım yaklaşık 3000-5000 kişi oluyor. Oyunlarımızı, kültürlerimizi tanıtıyoruz, yaşıyoruz.

Her sezon masa tenisi, futbol, halk oyunu, satranç müsabakalarına katılıyoruz. İyi sonuçlar elde etmek için antrenman yapılıyor. Aileler gelip izliyor, destekliyor. İnsanlar böylelikle bir araya gelip sosyalleşiyorlar. Hedeflerimizden biri de bu zaten. Başarılı olunca mutluluk geliyor. Çocuklarımız, gençlerimiz kötü alışkanlıklarla hiç tanışmıyor. Güzel bir nesil yetişiyor. Bu durum ailelere yansıyor ve mutlu oluyorlar. Örneğin dedelerin, bir düğünde torunlarının zeybek oynaması onları çok mutlu ediyor. Belki de hayatları boyunca yaşadıkları en büyük mutluluk!

Burdur GSM'e futbol sahası için müracaatta bulunduk. Sonuçta bir köy ve bu kadar masraf yapılması çok uygun gözükmeyebilir. Ama başarılarımız ve aktivitelerimiz sayesinde bu konuda da olumlu sonuç elde ettik. Futbol sahası için ön etütler bitti. Yer tahsisi yapıldı. En kısa sürede yapılmaya başlanacak, sabırla bekliyoruz.

Dediğiniz gibi bir köy, futbol sahası da yapıldı diyelim… Bu saha size ne sağlayacak?

Bütün ilçe ve il merkezi takımları köye gelip resmi maçlar yapacak. Burdur Spor, Yeni Burdur Spor, Gölhisar Spor, Yeşilova Spor, Tefenni Spor vb. Bu durum köyümüzde ve çevre köylerde müthiş karşılanacak. Köydeki çocukların ve gençlerin geleceğe bakışı değişecek. İşte biz bu düşüncelerimizi, fikirlerimizi, hedeflerimizi kulübün kuruluşundan bu yana ciddi bir program eşliğinde devam ettiriyoruz ve adım adım hedeflerimize ulaşıyoruz.

Burada konuşmalarımızın özeti, püf noktası olan bir şeyin altını çizmek isterim Bütün mutluluğumuzun satrançla geldiğinin farkında mısınız? Satranç sayesinde, Çallıca Köyü Türkiye'de nam yaptı. Köy kulübü olduğumuz için bize gelmek istemeyen futbolcu fikrini değiştirdi. Bu kulüp gerçekten iyi gidiyor dendi ve futbol sahası yapılmasına karar verildi.

Söyleşimizin sonunda son olarak söylemek istedikleriniz?

Bütün çalışmalarımızda bize güvenen, yaşadığımız süreçte bizlere destek olan, ilimize, köyümüze, gençliğimize duyarlı olan başta Burdur Valiliği, Milletvekilimiz Bayram Özçelik, Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürü Ahmet Sancar, İl Temsilcimiz Serdar Başgül olmak üzere bütün yetkililere; tüm branşlardaki sporcularımıza ve ailelerine, halkımıza, esnafımıza Mavikale aracılığıyla çok çok teşekkür etmek istiyorum.

Bizler de satrançta ve diğer çalışmalarınızda başarı dileklerimizle söyleşimizi sonlandırırken Mavikale okuyucularımız adına sizlere, tüm yöneticilerinize, gerek satranca gerekse diğer branşlara destek olan tüm Burdur halkına ve kendilerine sunulan fırsatı en iyi şekilde değerlendiren tüm sporcularınıza çok teşekkür ediyor, köylerimize, kentlerimize, çocuklarımıza, gençlerimize, yetkililerimize şu anda olduğu gelecekte de örnek olmanızı diliyoruz.

Şah ve Mat

İtalyan satranç kraliçesi

Mavikale'nin bu sayısında, hayatı satrançla dolu bir genç kızın hayatından gerilim dolu kesitler sunan bir filmi tanıtacağım: Şah ve Mat

Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Filmin Künyesi

Türkçe adı	Şah ve Mat
Orijinal adı	La Regina Degli Scacchi
İngilizce adı	Check and Mate
Yönetmen	Claudia Florio
Yapım yılı	2001
Yapımcı ülke	İtalya
Orijinal dil	İtalyanca
Süresi	98 dakika
Oyuncular	Barbora Bobulova, Toni Bertorelli, Ettore Bassi, Massimo De Rossi, Felice Andreasi, Valeria D'Obici
Yaş sınırı	13 yaş
IMDB Puanı	5.4

Yönetmen, gerçekten yaşanmış bir öyküyü anlatacağını bildirerek açar perdeyi. Kamera, genç bir adamın, İtalya'da yeni girdiği mekânı tanıtır: Duvarda hamlesini yapmak için derin hesaplara dalmış satranç oyuncularının resimleri ve satrançtan kazanıldığı anlaşılan kupalarla dekore edilen bu salonun bir satranç kulübü olduğu hemen anlaşılır. Genç adam, içerideki insanların az ileride kümelendiğini görür. Merak edip ilerlediğinde, önce ahşap satranç taşlarının tahtaya değdiği zaman çıkardığı o tanıdık sesler duyulur. Meraklı insanların çevrelediği görüntü o kadar ilginçtir ki genç adam hemen fotoğraf makinesini çıkartıp çekmeye başlar: Genç bir kız aynı anda 6 farklı erkek oyuncuya karşı satranç oynamaktadır! Kendinden oldukça emin biçimde oynayan genç kızın rakipleri birer birer yenilerek masalarını terk eder (Diyagram 1-6). Bu eşsiz şöleni izleyen kalabalık, son oyuncunun da yenilgiyi kabul etmesiyle kazanan Maria Adele adındaki genç kızı coşkuyla alkışlar.

Maria Adele, altı kişiye karşı kazandıktan hemen sonra

İzleyiciler arasında Sterlizia adında orta yaşlı bir adam kameranın takip ettiği üçüncü önemli kişi olarak ortaya çıkar. Bu adamın da satranç konusunda bilgili olduğu ve genç kızı yakından tanıdığı izlenimini ediniriz.

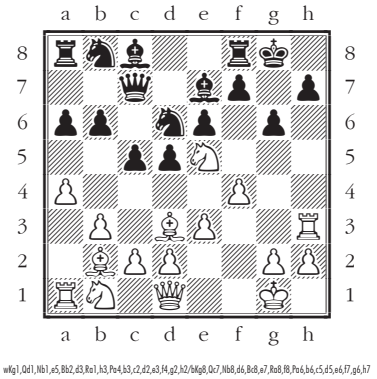
Bu etkileyici gösteriyi izleyen genç adam satranç ustasına kendisini tanıtır: Emilio, bir gazetede spor yazarıdır. Oldukça ilgi çekici bir haber konusu yakaladığı için heyecanlı görünmektedir.

Daha bu ilk sahnede Maria Adele'nin domates sevmediğini öğrenir, bu ayrıntının önemini film ilerlediğinde anlarız.

Maria Adele, evine geldiği zaman yaşamı hakkında daha çok bilgi sahibi oluruz. Görkemli bir evde varlıklı babası ile birlikte yaşamaktadır. İlk bakışta bir insanın isteyebileceği her şeye sahip görünen Maria Adele'nin kâbus görmesini yadırgarız. Yönetmen izleyiciye kâbustan kesitler sunar: Dalgalanan su, onun içinde yüzen domatesler ve geride belli belirsiz bir insan yüzü…

Maria Adele, herkesi kendisine hayran bırakan bir satranç yeteneğiyle doğmuş gibidir. Bir gün İtalya şampiyonu ile bir maç planlanır ve kazanan yine Maria Adele olur (Diyagram 7). Bu maçın tanıdık izleyicisi Sterlizia, Maria Adele'ye uzun rok yapmasının hata olduğunu ve ♗**c6** hamlesine de **f3** piyon hamlesi ile cevap vermesi gerek-

Diyagram 1

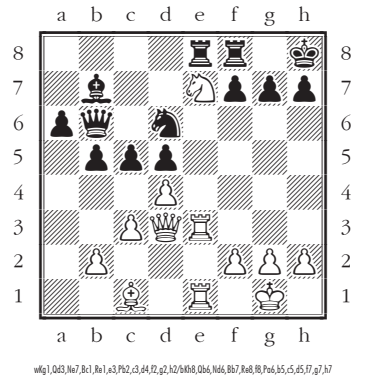

wKg1,Qd1,Nb1,a5,Bb2,d3,Re1,h3,Pe4,b3,c2,d2,e3,f4,g2,h2/bKg8,Qc7,Nb8,d6,Bc8,e7,Re8,f8,Pe6,b6,c5,d5,e6,f7,g6,h7

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 1
Siyah hamlededir.

1...♘c6 2.♕h5!! 1–0 [2...g×h5 3.♖g3+ ♔h8 4.♘×f7#]

Diyagram 2

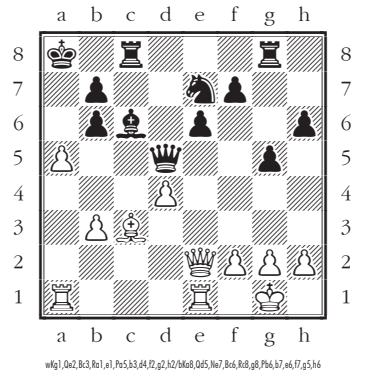

wKg1,Qd3,Ne7,Bc1,Re1,e3,Pb2,c3,d4,f2,g2,h2/bKh8,Qb6,Nd6,Bb7,Re8,f8,Pa6,b5,c5,d5,f7,g7,h7

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 2
Siyah hamlededir.

1...c4 2.♕×h7+!! ♔×h7 3.♖h3# 1–0

Diyagram 3

wKg1,Qe2,Bc3,Re1,e1,Pa5,b3,d4,f2,g2,h2/bKa8,Qd5,Ne7,Bc6,Rc8,g8,Pb6,b7,e6,f7,g5,h6

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 3
Beyaz hamlededir.

1. a×b6+ ♔b8 2. ♖a8+! 1–0 [2... ♔×a8 3. ♕a2+ ♗a4 4. ♕×a4+ ♕a5 5. ♕×a5+ ♔b8 6. ♕a7#]

Adele, İtalya şampiyonuna karşı oynarken Sterlizia dikkatle takip ediyor

tiğini söyler.

Maria Adele, altı ay önce annesini kaybetmiştir. Aile resimlerini karıştırırken bulduğu bir mektup onu çok şaşırtır. Birlikte yaşadıklarının gerçek ailesi olmadığını, çok küçükken evlatlık alındığını öğrenir. Bu travma karşısında Maria Adele yine hemen satranca sarılır, hamleler sayıklar gibi dökülür dudaklarından:

1.e4 ♘c6 2.d4 d5 3.e×d5 ♕×d5 4.♘f3 ♗g4 5.♗e2 0–0–0 6.♘c3 ♕h5 7.♗e3 e6...

Maria Adele, ilk şoktan sonra öz anne ve babasını aramaya başlar. Bir çocuk bakımevinden evlat edinildiğini öğrenen Maria Adele'nin ilk başvurduğu yer bu kurumun yöneticisi olur. Yönetici gerçek anne ve babası hakkında bilgi vermeyi kesin bir dille reddederken bir de tavsiyesi olur: "Aradığımız bazı şeyleri bulamamanın daha iyi olduğunu ancak benim yaşıma gelince anlayacaksınız."

Bu sırada gazeteci Emilio'nun aslında Maria Adele ile değil, onun satrançsever dostu Sterlizia ile daha çok ilgilendiği anlaşılır. Sterlizia geçmişte oldukça ünlü bir satranç ustasıyken adı çocuk tacizine karışmış, ancak izini kaybettirmiş ve çocuk bakımevlerinde başka bir adla çalışmaya başlamış, kendine yeni bir hayat kurmuştur.

Emilio, Sterlizia'ya gider, gazete ha-

Sterliza (solda, Toni Bertorelli), Maria Adele'ye karşı oynuyor.

Emilio (solda, Ettore Bassi) ve Maria Adele (Barbora Bobulova) satranç kulübünde.

berinin ertesi gün çıkacağını, bu iddialara bir itirazı olup olmadığını sorar. Bu konuşma sırasında işlediği yüz kızartıcı suçlar nedeniyle ortadan kaybolmasa Sterlizia'nın dünya satranç şampiyonu bile olabilecek kadar kuvvetli bir oyuncu olduğu konuşulur.

Sterlizia, Maria Adele'ye gider ve gazeteci arkadaşı Emilio'nun kendisiyle ilgili haberi gazetede basmasına engel olmasını ister. Bunun karşılığında, Adele'nin annesini bulmasını sağlayacak belgeleri verecektir. Maria Adele, bu teklifi reddeder. Haber gazetede yayınlanınca Sterlizia işinden ayrılır. Kimliğini gizlemek için yıllarca kendini satranç oynamaktan alıkoymuş olan Sterlizia, Maria Adele'ye kazanırsa yine de karşılığında annesiyle ilgili belgeleri vereceği bir maç yapmalarını teklif eder. İkili arasında çekişmeli bir satranç maçı yapılır. Sterlizia o kadar usta bir oyuncudur ki bir taraftan Maria Adele'ye karşı tahtaya bakmadan oynarken bir taraftan da geçmişte yaptıklarıyla hesaplaşmaktadır.

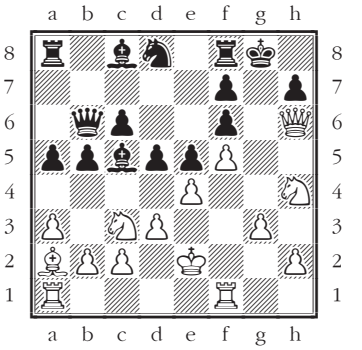
Oyun **1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 ♘f6 5.0–0 ♗e7 6.♖e1 b5 7.♗b3 0–0 8.c3 d5** hamleleriyle başlar. Maçı kazanan genç Maria Adele, annesi hakkındaki belgeleri elde eder.

Emilio, kendisini affettirdiği Maria Adele'ye anne ve babasını bulması için yardımcı olmaya başlar. İkilinin çabaları sonuç verir. Geçmişte bir annenin, öz kızını taciz eden kocasını öldürdüğü, kadının uzun bir hapis cezası aldığı, küçük kızın ise bakımevine verildiği haberinden yola çıkarak nihayet anneyi bulurlar. Maria Adele, bu yaşlı, ürkek, yıpranmış kadına yavaş yavaş yaklaşır, ona kendini tanıtır, güven verir, zamanla onun dünyasında yer edinir ve nihayet o görkemli üvey evden ayrılıp annesinin fakirhanesine yerleşir. Kendisini korumak için elini kana bulayan ve ömrünü hapislerde çürüten bu kadın hakkında kendini şok eden bir gerçekle karşılaşacak; dalgalanan suyun, onun içinde yüzen domateslerin ve gerisindeki belirsiz yüzün ne ifade ettiği izleyici için de anlaşılır hale gelecek ve perde inecektir.

İtalyanca adı "Satranç Kraliçesi" anlamına gelen, batıda daha çok "Şah ve Mat" adıyla bilinen film ülkemizde ne yazık ki gösterilmemiştir. Şah ve Mat, geçmişi nedeniyle sorunlar yaşayan, satranç sayesinde hayata tutunmuş bir genç kızın gerilim yüklü öyküsünü başarıyla anlatıyor.

İtalyan senarist ve yönetmen Claudia Florio'nun kariyerinde yalnızca üç film yönettiğini ve konu edindiğimizin son çalışması olduğu görüyoruz. Filmin

Diyagram 4

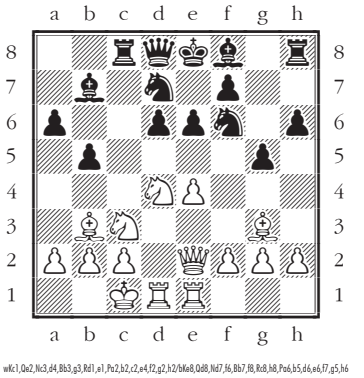

wKa2,Qh6,Nc3,h4,Be2,Re1,f1,Pc3,b2,c2,d3,e4,f5,g3,h2/bRg8,Qb6,Nd8,Bc5,c8,Ra8,f8,Pc5,b5,c6,d5,e5,f6,f7,h7

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 4
Siyah hamlededir.

1...d4 2.♘a4 b×a4 3.♖f4!! e×f4 4.g×f4 1–0

Diyagram 5

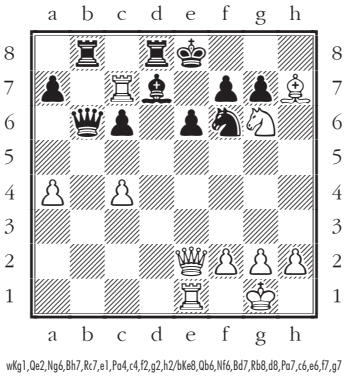

wKc1,Qe2,Nc3,d4,Bb3,g3,Rd1,e1,Pa2,b2,c2,e4,f2,g2,h2/bKa8,Qd8,Nd7,f6,Bb7,f8,Rc8,h8,Pa6,b5,d6,e6,f7,g5,h6

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 5
Siyah hamlededir.

1...♕a5 2.e5 ♖×c3 3.e×f6 ♖×b3 4.♘×e6 ♖×g3 5.♘c5+ ♔d8 6.♕e8+ ♔c7 7.♕×d7+ ♔b6 8.♕×b7+ ♔×c5 9.♖d5+ ♔b4 10.♖e4# 1–0

Diyagram 6

wKg1,Qe2,Ng6,Bh7,Rc7,e1,Pa4,c4,f2,g2,h2/bKe8,Qb6,Nf6,Bd7,Rb8,d8,Pa7,c6,e6,f7,g7

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 6
Beyaz hamlededir.

1.♕×e6+!! f×e6 2.♖×e6+ ♗×e6 3.♖e7# 1–0

senaryosunu da kendisi yazan yönetmenin esinlendiği gerçek öykünün ayrıntıları hakkında herhangi bir ipucuna ulaşmak mümkün olmuyor.

İtalya'nın son yıllarda yetiştirdiği en iyi oyunculardan olan, filmin baş kadın oyuncusu Barbora Bobulova'yı, Ferzan Özpetek'in yönettiği Kutsal Yürek (2005) filmindeki başarılı oyunculuğuyla hatırlıyoruz.

Şah ve Mat, her satrançseverin izlemekten keyif alacağı başarılı bir satranç filmi. Film gerçekten çok başarılı satranç sahneleriyle donatılmış. Satrançsever izleyici filmin başından sonuna dek tahtada oynanan hamleleri açık biçimde görebiliyor. Yönetmen bu hamleleri görünür kılarken tahtanın dışında geçen olayları da kaçırmamamızı sağlayarak bu iki mekân arasında çok güzel bir denge kuruyor. Benzer filmlerde olduğu gibi yönetmenin hamlelerin hızla yapıldığı, saatlere şevkle basıldığı satranç sahneleri yaratarak satrançla yakından ilgilenmeyen izleyicilerin bile ilgisini çekecek bir film ortaya koyduğunu söyleyebiliriz.

Satranç sahnelerindeki başarı, satranç konusunda danışmanlık veren ismi filmin yazıları arasında aramaya itiyor. O isim Sergio Mariotti, İtalya'nın ilk satranç büyükustası. Filmden ilginç bir detay: Maria Adele'nin maç yaptığı İtalya satranç şampiyonunun adı Sergio Mari**n**otti'dir. Bu maç Karpov ile Sax arasında 1983 yılında oynanmış, gerçekte Siyah, oyunu bir hamle erken terk etmiştir (Diyagram 8). Sergio Mariotti'nin filmde yer alan satranç konumlarının büyük çoğunluğunu kendisinin dizdiği sonucuna varıyorum. Ancak gerçek oyunlardan esinlenen ve bire bir alınan konumlar da var: Filmin hemen başında çoklu gösteride oynanan konumlardan birinin Sergio Mariotti ile Georg Eppinger arasında 1969 yılında oynanan maçtan alındığını keşfediyorum. Sergio Mariotti filmde farklı bir devam yoluna yer veriyor (Diyagram 9).

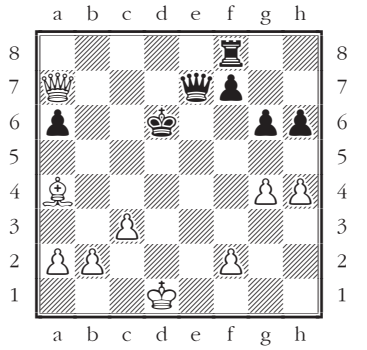
Filmin satranca paralel konusu olan çocuk istismarı ve tacizi ise ne yazık ki yaşadığımız dünyanın bir gerçeği. Çocukları bekleyen bu iki tehlikenin kaynağının neler olabileceği konusunda ipuçları taşıyan film sarsıcı sahneler içeriyor. Film çocuk istismarı ve çocuk tacizinin çocukların karşılaşabileceği tehlikelerden biri olduğu konusunda aileleri bir kez daha uyarıyor.

Perde indikten sonra filmin beynimde bıraktığı lezzetin tadını çıkarıyorum. Her kahramanı başından sonuna kadar yeniden yaşıyorum. Bende en çok iz bırakanın, filmde adı bile belirtilmeyen bir karakter olduğunu keşfediyorum: Maria Adele'nin öz babası! Onun, filmin başlamasıyla bitmiş öyküsü beni o denli etkiliyor ki ziyaretine gidiyorum. Küçük kızından haber getirdiğimi söylediğimde solgun yüzüne birden bahar geliyor. O küçük kızın, kısa yaşamında sahip olduğu en değerli varlık olduğunu anlatıyor. Ve ardından söylenen ve yazılanların, içindeki yumuşak bir şeyleri bıçaktan çok daha büyük bir acıyla kestiğini… Maria Adele'nin çok güzel bir genç kız olduğunu anlatıyorum acısını hafifletmek için. Çok büyük bir satranç yeteneği olduğunu, bunu belki de babasından aldığını... Hiç satranç bilmediğini, ailesi için çalışmak dışında hayatta hiçbir şeye zaman ayıramamış olduğunu da o zaman öğreniyorum. Benden ısrarla kendisine satranç öğretmemi istiyor. Kabul ediyor, taşları tanıtarak başlıyorum. Yüzüne mutlulukla keder arasında bir ifade yerleşiyor. Ve beyaz vezire kızının saçlarını okşar gibi şefkatle dokunuyor.

Kaynaklar

1- http://www.imdb.com/title/tt0279365/(Erişim tarihi: 27.07.2014)

Diyagram 7

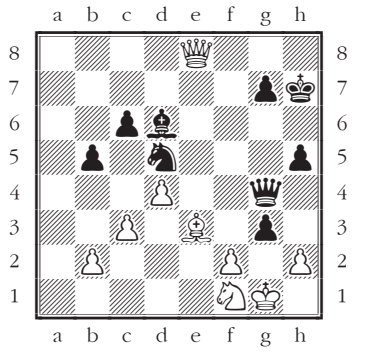

wKd1,Qa7,Bc4,Pc2,b2,c3,f2,g4,h4/bKd6,Qe7,Rf8,Pa6,f7,g6,h6

Maria Adele (Karpov) - Sergio Marinotti (Sax)
Beyaz hamlededir.

1.♕b6+ [Karpov maçının bittiği konum] 1...♔e5 2.♕d4+ [Filmdeki maçın bittiği konum; 2...♔e6 3.♗b3#] **1–0**

Diyagram 8

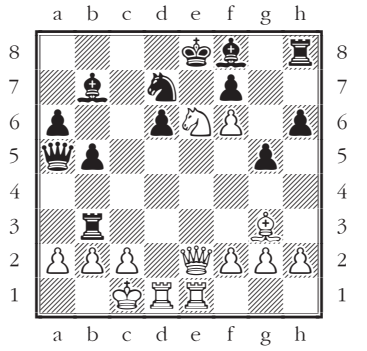

wKg1,Qe8,Nf1,Be3,Pb2,c3,d4,f2,h2/bKh7,Qg4,Nd5,Bd6,Pb5,c6,g3,g7,h5

Maria Adele - Sterlizia
Beyaz hamlededir.

1.h×g3 ♘e7 2.♗d2 h4 3.♗f4 ♗×f4 4.♕×e7 ♗c1 5.♕e1 ♗g5 6.♕e8 ♗c1 7.♕×c6 h×g3 8.♘×g3 ♗×b2 9.♕×b5 ♕d1+ 10.♔g2 ♗×c3 11.♕f5+ ♔g8 12.♕c8+ 1–0

Diyagram 9

wKc1,Qe2,Nd4,Bb3,g3,Rd1,e1,Pa2,b2,c2,e5,f2,g2,h2/bKa8,Qe5,Nd7,f6,Bb7,f8,Rc3,h8,Pa6,b5,d6,e6,f7,g5,h6

Maria Adele - Eşzamanlı Rakip 5
Siyah hamlededir.

1... ♖×g3 [Sergio Mariotti – Georg Eppinger maçı şöyle devam etmişti: 1... f×e6 2. ♕×e6+ ♔d8 3. ♗×d6 ♗×d6 4. ♖×d6 ♗c8 5. ♖ed1] **1–0**

Satranç gücünüzü ölçün

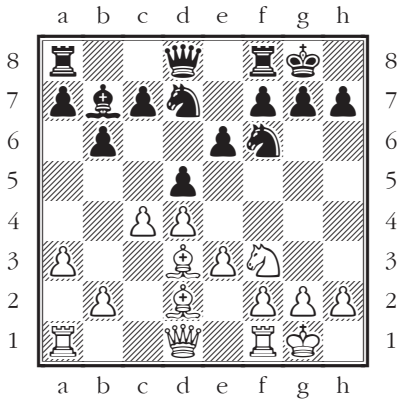

WIM Nilüfer Çınar Çorlulu
III. Kademe Antrenör
nilufercinar@gmail.com

Diyagramdaki konumdan başlayarak Beyazın hamlesini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız. Bu sayımızda 1979 yılında oynanmış efsane oyunculardan Garry Kasparov'un hamlelerini bulmaya çalışacaksınız.

Kasparov – Butnoris, 1979, Moskova

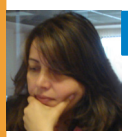
1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 ♗b4+ 4.♘bd2 0–0 5.e3 b6 6.♗d3 ♗b7 7.0–0 d5 8.a3 ♗×d2 9.♗×d2 ♘bd7

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar	Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
10. c×d5	**2**	**...♗×d5**	**26. ♖cf3**	**3**	**... f5**
11. b4	**3**	**...c5**	**27. e×f6**	**5**	**...♖×d6**
12. ♖c1	**2**	**... c×d4**	**28. f7+**	**3**	**...♔h7**
13. ♘×d4	**3**	**...♘e5**	**29.♗e7**	**2**	**... e5**
14.♗a6	**2**	**...♘e4**	**30.♗×f8**	**2**	**... e×f4**
15. ♗e1	**2**	**...♕g5**	**31.♗×d6**	**2**	**...♕×d6**
16. f4	**4**	**...♕g6 17. f×e5 ♘c5 18....♘×a6** varyantını hesapladı iseniz artı 3 puan	**32.♕d3**	**4**	**... ♕e7**
17. f×e5	**1**	**...♘c5**	**33.♕c4**	**3**	**...♔h6**
18. ♗g3	**2**	**...♘×a6**	**34.♖×f4**	**3**	**...♘e6**
19. ♘f5	**5**	**...♖ae8**	**35.♕c8**	**5**	**...♕d6 [35...♘×f4 36.f8♕ ♕×e4 37.♕h8+ ♔g6 38.♕ce8+ ♕×e8]** Varyantı için artı 3
20. ♘d6	**3**	**...♖e7**	**36.♕h8+**	**3**	**...♔g6**
21. ♖f4	**3**	**... h5**	**37. f8♘+**	**5**	**...♘×f8**
22. e4	**2**	**...♗a8**	**38.♕×f8**	**1**	**...♕d1+**
23. ♗h4	**3**	**... ♖d7**	**39.♔f2**	**1**	**...♕d2+**
24. ♖c3	**3**	**...♕h6**	**40.♔g3**	**1**	**...♕e1+**
25. ♕f1	**4**	**...♘c7**	**41.♔h3**	**2**	Siyah terk eder.

Değerlendirme Tablosu - Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık reyting puanınız

80 ve daha fazla ise 2500 ve üstü, 70-79 arası 2400-2499, 60-69 arası 2300-2399, 50-59 arası 2200-2299, 40-49 arası, 2000-2199
30-39 arası 1800-1999, 20-29 arası, 1600-1799, 10-19 arası 1400-1599, 10'dan az ise 1399 ve aşağısı.

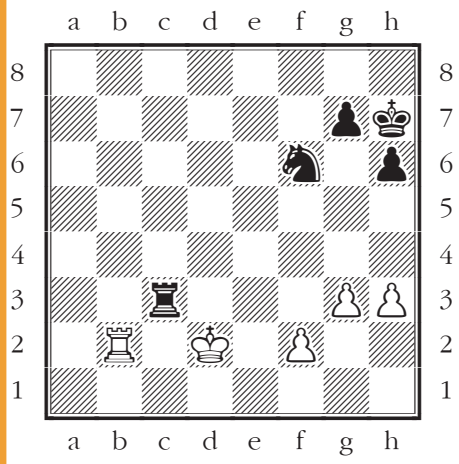

Fatma Yılmaz
FIDE Hakemi
fyilmazmavikale@gmail.com

Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemize konu olan ülkemizin profesyonel tek köy satranç kulübü Burdur Çallıca Gençlik ve Spor Kulübü'nün sporcularının maçlarından seçtik. Bakalım sizler de sporcularımız gibi kazançları görebilecek misiniz?

Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.

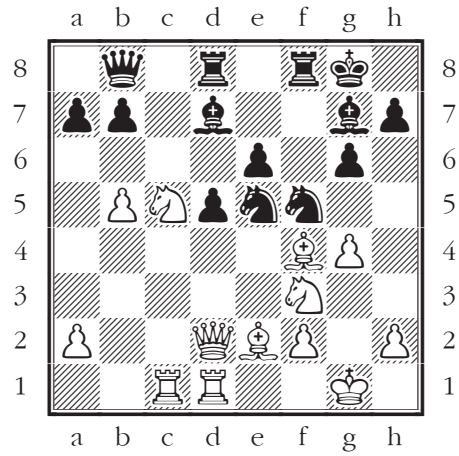
Gizem Kahya - Seyma Zeynep İncecik, T. Birinci Ligi, Konya

wKd2,Rb2,Pf2,g3,h3/bKh7,Nf6,Rc3,Pg7,h6

1. Siyah oynar, kazanır.

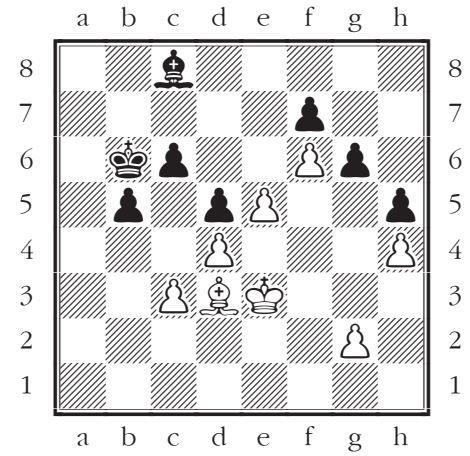
İ. Ege Bulduk – A. Kadir Zor, T. Birinci Ligi, Konya, 2014

wKg1,Qd2,Nc5,f3,Be2,f4,Rc1,d1,Pa2,b5,f2,g4,h2/bKg8,Qb8,Ne5,f5,Bd7,g7,Rd8,f8,Pa7,b7,d5,e6,g6,h7

2. Siyah oynar, kazanır.

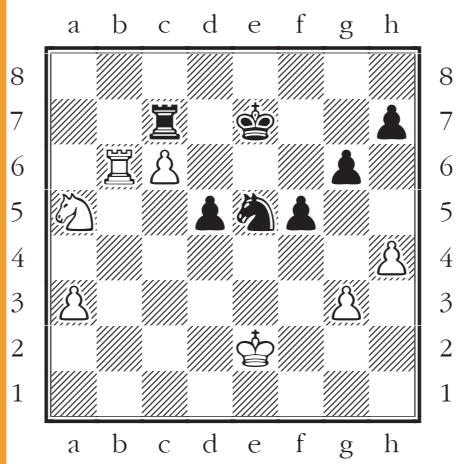
A. Ata Cağlar – M. Deniz Doğan, T. Birinci Ligi, Konya, 2014

wKe3,Bd3,Pc3,d4,e5,f6,g2,h4/bKb6,Bc8,Pb5,c6,d5,f7,g6,h5

3. Beyaz oynar, kazanır.

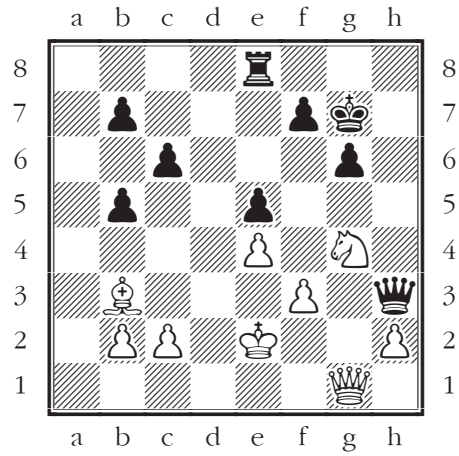
Ersen Molla - Murat Yelligedik, T. Birinci Ligi, Konya, 2014

wKe2,Na5,Rb6,Pa3,c6,g3,h4/bKe7,Ne5,Rc7,Pd5,f5,g6,h7

4. Siyah oynar, kazanır.

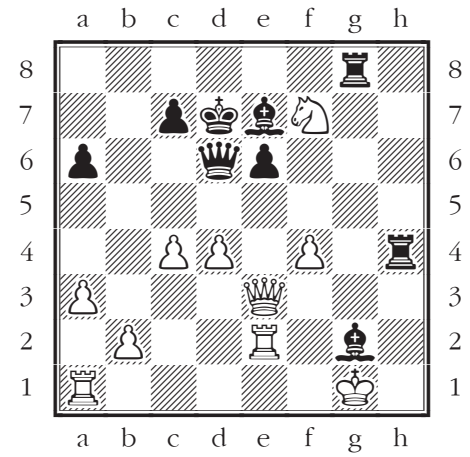
Ramazan Söyek - G. G. Grigorov 2012-2013 T. Kul. Şamp., Denizli, 2013

wKe2,Qg1,Ng4,Bb3,Pb2,c2,e4,f3,h2/bKg7,Qh3,Re8,Pb5,b7,c6,e5,f7,g6

5. Beyaz oynar, kazanır.

Cantürk Aksöz - Mustafa Emre Aydın, 07.07.2009

wKg1,Qe3,Nf7,Ra1,e2,Pa3,b2,c4,d4,f4/bKd7,Qd6,Be7,g2,Rg8,h4,Pa6,c7,e6

6. Beyaz oynar, kazanır.

1...♘d6 2.♘e3 ♘×c6 3.♖×c6+ ♖×c6 4.♘×c6 ♔×c6 5.♔d4 h6 6.h5 g×h5 7.♔e5 ♔c5 8.a4 d4 9.♘f4 h4 10.g×h4 ♔b4 0–1

1.♗h6 ♕g2+ 2.♘f2 ♖h8 3.♕×h7 ♖×h2 4.♕×f7+ ♔h6 5.♕f8+ ♔g6 6.♕f7+ ♔h6 7.♕f8+ ♔g5 8.♕d8+ ♔h6 9.♕h8+ ♔g5 10.♕×e5+ ♔h6 11.♕h8+ ♔g5 12.♗f4+ ♔×f4 13.♕g6+ ♔g3 14.♕g5# 1–0

1...♘×f3+ 2.♔×f3 ♘h4 3.♔×h8 ♘×f3+ 4.♔g2 ♘×d2 5.♖×d2 ♗h6 6.f4 ♖×h8 7.g5 ♖hc8 8.♖dc2 ♔×h5 9.g×h6 ♔c4 10.♘×e6 ♖f6 11.♘g5 ♖×f4 12.♔g3 ♖f5 13.h4 ♖e8 14.♖c3 h5 15.♖d1 0–1

1...♘e4+ 2.♔e2 ♘×g3+ 3.f×g3 ♖×g3 4.♔f1 ♖×h3 5.♔g2 ♖c3 6.♔h2 h5 7.♖h6 g6 8.♖h7+ ♔h6 9.♖h5 h4 10.♖h8 ♔h5 0–1

1.♗×g6 ♗e6 2.♔×h5 ♔e7 3.♗e2 ♔d7 4.h5 1–0

Beraberlik zamanı

Tahsin Aktar
Uluslararası Hakem - Organizatör
tahsinaktar@tsf.org.tr

FIDE Kuralları 9.1.a, oyuncuların, oyun sırasında aralarında anlaşarak berabere yapmalarının özel koşullarını organizatörlerin belirleyeceğini düzenler. Organizatörler bu türden beraberliğe özel koşul koyabilecekleri gibi bir özel koşul ve sınırlama getirmeyebilirler de. Bu durumda oyuncular oyun sırasında istedikleri zaman aralarında anlaşarak oyunu berabere bitirebilmektedirler.

Önceden belirlenmiş bir hamle sınırlaması sonrasında yapılacak anlaşmalı beraberliğe ilişkin düzenleme 2009 yılından bu yana uygulanmaktadır. Uygulama üzerinde zaman zaman tartışmalar olmakta, hakemlerin verdikleri kararlar karşısında oyuncular veya yöneticiler anlamsız tartışmalara girmektedirler. İtiraz kurullarına taşınan durumların da olduğu gözlenmiştir. Daha önceki yazılarda uygulamanın ne şekilde olacağına değinmiştim. Ancak, 41. Olimpiyatta da konunun tartışma yaratmış olması nedeni ile bir kez daha ele almanın bizim sporcularımız, antrenörlerimiz ve hakemlerimiz için yararlı olacağını düşünüyorum.

Organizatörlerin, yönerge esasları doğrultusunda, anlaşmalı beraberliğin örneğin 30 hamle sonrası yapılabileceği hükme bağlanmış olsun. (Bu hamle sayısı tercihinin değişken bir sayı olduğunu unutmayalım.) Uygulamanın hakemler ve oyuncular açısından tartışma yaratmayacak biçimde olması için yönerge yazımında kullanılacak sözcüklerin seçimi özenli olmalıdır.

Örneğin:

"…FIDE Satranç Kuralları 9.1.a uyarınca, her iki oyuncu için de 30 hamle tamamlandıktan sonra anlaşma yolu ile beraberlik geçerlidir…"

Burada önemli nokta 30 hamlenin her iki oyuncu için de tamamlanmış olması vurgusudur. Beyaz oyuncu 30 hamleyi tamamlamadan önce beraberlik önerisini yaparak hamlesini tamamladığı süreç sonrasında siyah oyuncunun bu öneriyi kabul ederek beraberlik yapmaları yönergeye aykırıdır. Siyah renk ile oynayan oyuncu da 30. hamleyi tamamlayacaktır. Hakemler sınırlandırılmış beraberlikler karşısında duyarlı davranmalıdır. Her iki oyuncu için de sınırlandırılmış hamlenin tamamlanarak aşılıp aşılmadığını kontrol etmelidirler. Aşılmadığını görmeleri durumunda sonucu kabul etmeyerek (skoru tescil etmeyerek) oyunu devam ettirmeleri doğru karar olacaktır.

Bazı uygulamalarda, yukarıdaki örnekten devam edecek olursak, Beyaz oyuncunun 31. hamlesini yapması, notasyon kağıdında bu hamlenin gösterilmesi koşul olarak ileri sürülmekte ve oyuncuların buna uymaları istenmektedir. Kanımca anlamsız bir koşul ile karşılaşan oyuncular itiraz etmekte haklıdırlar. Böylesi bir uygulama hakemlerin de işini güçleştirmekte, oyuncular ile anlaşmazlığa düşülebilmektedir. 30 hamle her iki oyuncu tarafından tamamlanarak hamle beyaz oyuncuya geçtiğinde oyuncu hamlesini yapmadan rakibine beraberlik önerebilmektedir. Siyah oyuncunun da bu öneriyi kabul etmesi durumunda, 9.1.b(1) ve (2) de tanımlandığı biçimde beraberlik önerisinin nasıl yapılabileceğine bakılmaksızın beraberlik geçerli olabilmektedir.

Önemli bir uygulama da (hamle sınırlaması sonrasında yapılacak anlaşmalı beraberliği düzenleyen hamle sınırı her iki oyuncu tarafından da aşılmadan) oyuncular tarafından 9.2 uyarınca sav ileri sürmeleridir. Rakip oyuncu 9.1.b(3)'e göre bu savı bir beraberlik önerisi olarak kabul ederek beraberliği kabul ettiğini hakeme bildirse bile, hakem, sınırlandırılan hamle aşılmamış olduğundan dolayı inceleme masasında 9.2 savının geçerliliğini mutlaka incelemelidir.

Hakem arkadaşlar ile katıldığım bir söyleşide şöyle bir soru gelmişti. "… Hocam hakemin oyun masası başında gözlerinin önünde 9.6.a uyarınca 25, 26, 27, 28, 29. hamlelerde, 5 kez tekrarlanmış hamle olması durumunda 30 hamle aşılmadığı için beraberliğe hükmedemeyecek miyiz?..." Aman dikkat! Yukarıdaki anlatımda olduğu gibi, burada söz konusu oyuncuların oyun sırasında aralarında anlaşmalarının nasıl düzenlendiğidir. 9.6.a başka bir hüküm maddesidir. 9.1.a uygulaması tek başına çok sade bir uygulama olup sadece 9.2 ile ilişkilendirilebilir kanısındayım. (Söyleşinin sonrasında, sorunun, bir senaryo olarak ve konuyu geliştirmek için bilinçli biçimde sorulduğunu anlamıştım.)

2014
TÜRKİYE SATRANÇ ŞAMPİYONASI

Buldan - Denizli
01 -15 Kasım 2014

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Çocuklarımız oynasın, Türkiye kazansın.

Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU 1991

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası